

İŞÇİNİN SESİ

**Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!**

Yıl: 7, Sayı: 135
11 Ağustos 1980

Terörizm yaygarasının altında ne yatıyor

Süleyman Sakal

Ekonomik, siyasal bunalım görül-medik boyutlara ulaştı. Devrimci durum sürüyor ve derinleşiyor
Yürükoğlu Yoldaş Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabını yazdığı sırada sınıf savaşı günde üç can alıyordu. Bugün bu sayı günde 15'e vardı. Gelişmeler, çatışmalar öyle boyutlara vardı ki, yığınlar devrimci durumun varlığını veri saymaya başladılar. Var mı, yok mu sorusu akademik kaldı. Bu durumda TKP menşevik

Komünistler, burjuvazi ve bağlaşıklarıyla proletarya ve bağlaşıkları arasındaki sınıf savaşımı başarıya götürmekle yükümlüdürler. Bu sınıf savaşı, çeşitli aşamalardan geçer. Devrimci durum geliştikçe üst aşamalara sıçır, keskinleşir. Buna bağlı olarak savaş yöntemleri de değişir ve gelişir.

İç savaş sınıf savaşının en üst, en keskin biçimidir. Lenin, iç savaş, "sınıf savaşımında kendini yitileyen, gelişen, genişleyen, keskinleşen ekonomik ve siyasal çatışmaların ve savaşların, bir sınıfın diğerine karşı silahlı savaşına dönüştüğü noktadır" diyor (Lenin, *Toptu Yayıntlar*, İngilizce basım, c.26, s.29).

Yürükoğlu yoldaş, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında "dün genel teorik sorunlar olan proleter hegemonyası, derinci zor kullanımı, ayaklanma ve devrim, burjuva devletin yerle bir edilmesi ve diktatörlük sorunları bugün *çeşitli* yönleriyle pratik sorunlar olmuştur" diye yazmıştı. (EZHT, 3.basım, s.118) Aradan geçen zaman içinde, İzmir ayaklanması, Çorum direnişi, Fatsa, Tarsus olayları ve sınıf savaşında ölen binlerce insan bu değerlendirilmenin ne kadar doğru olduğunu kanıtladı. Ama gerek burjuvazi gerekse oportünistler Yürükoğlu Yoldaşı ve *İşçinin Sesi*'ni iç savaş kısırtıcılığı yapmakla "suc-lamaktan" bir an bile geri durmadılar. Şimdi de terörizm konusunda aynı şeyi yapıyorlar.

İç savaş, sınıf savaşımın en keskin biçimidir, ama sınıf savaş, buraya varana kadar geçen zaman içinde, giderek keskinleşen sınıf savaşına bağli olarak yer yer silahlı çatışmalar, direnişler, yerel ayaklanmalar gelişir. Bu, nesnel bir olgudur ve Türkiye'de bugün olan da budur. Burjuvazi saldırısını sertleştirdiğine karşı devrimci çeteler devrimcilere, işçilere saldırırken, sokakta, kahvede, evde, işte devrimci avı hızlandıkça buna karşı

anarşizm, provokasyon diye damgalamakta birbirleriyle yarışıyorlar.

Burjuvazının sicilli sözcüleri de oportünistlerin yarıdamlarıyla Leninicileri, yığınlardan kopuk, soyut terörizm savunucuları olarak göstermeye çalışıyorlar. Bunun anlamı vardır. Nitekim 24 Temmuz tarihli *Tercüman*'da Nazlı Ilıcak'ın yorumu bunların işi nerelere uzatmak istediklerini gösteriyor. Nazlı Ilıcak şöyle diyor: "İşte dün Kemal Türkler'i kaybetti. Türkiye Komünist Partisi'ndendi. fikirlerimiz arasında uçurumlar vardı. Ama herşeyden önce bir insandı."

Sinsi bir planın uygulandığı açıkça bellidir. Türkler, TKP'li olduğu için öldürülmedi. Gaye işçileri çatışmanın içine çekmek, kitleleri galeyana getirmektir. (...) Ülkeyi iç savaşa sokmak için elden gelen yapılmaktadır.

"İsmail Bilen yönetimindeki Türkiye Komünist Partisi'nden ko-
paran Londra fraksiyonu da, eylem-
tarafıdır. Bu fraksiyonun başın-
da bulunan R. Yürükoğlu, Türkiye-
de *devrimci bir vasatın* bulunduğun-
u söyleyerek, İsmail Bilen ekibini
menşeviklikle suçluyor. Yürükoğlu
proletaryanın öncü partisi, ajitas-
yon, propaganda yaptığı zaman-
yığınların karşılık vereceği kanaa-
tinde, bu sebepten eylem taraftarı"

olgudur. Halk kendiliğinden ve örgütsüz bir biçimde ve tam da bu nedenle çok kez talihiz ve istenmeyecek biçimlerde bu olguya aynı şekilde silahlı çarpışmalar ve saldırılar tepki gösteriyor. Örgütümüzün zayıflığı ve hazırlıksızlığından dolayı belli bir yerde, belli bir zamanda parti olarak bu kendiliğinden savaşımın başına geçmekten kaçınmamızı anlarım. Bu sorunun yerel parti militanlarınınca çözülmesi gerektiğini, zayıf ve hazırlıksız örgütlerin yeniden biçimlendirilmesinin kolay bir iş olmadığını kabul ediyorum. Ama bu hazırlıksızlık karşısında pişmanlık duyacağına, anarşizm Blankicilik ve terörizm üzerine gençliğinde ezberlediği teraneleri tekrarlamak gibi, kendine göre yüceltilmiş ve kendini beğenmiş eğilimler gösteren bir Sosyal-Demokrat (Komünist—İ.S.) teorisyen ya da propagandacı gördüğüm zaman dünyanın bu en devrimci doktrininin böyle soysuzlaştırılması karşısında inciniyorum" (Lenin, c.11, s.220-221). İşte oportünistler bu soysuzlaştırımayı yapıyorlar. Menşevik Platform Raporu'nda "bu örgütlü hiyanetin amacı (...) partiyi ya da partiden koparabildiklerini bugün karşı devrimci yüzleri açığa çıkaran bir avuç *terörist* örgütüm peşışra serivene itmekti" (abç) demeleri de işte bunu gösteriyor.

Leninciler, hiçbir savaş biçimini mutlaklaştırmaz, olaylardan ve yıllardan kopuk olarak öne çıkarmazlar. Bu nedenle, Lenincilerin, kompo türü, intikam eylemleri biçimindeki ve yılların psikolojisini yansıtmayan terör eylemleriyle bir alışıverşi yoktur. Ama "oportünistlere göre herşey, devrimcinin kendini savunması, silah kullanma, cezalandırma, barikat kurma, herşey terörizmdir". (R. Yürükoğlu, *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisi'nin Taktikleri* s.62) Leninciler ise, "...yığın savaşımı, hareket geliştikçe, yılların sınıf bilinci artıkça, ekonomik ve siyasal bunalmış keskinleştikçe sürekli yeni ve daha çeşitli savunma ve saldırı yöntemlerine yolaçar. Bu yüzden Marksizm kesinlikle hiçbir savaşım biçimini yadsamaz" görüşündedirler. (Lenin, c.11 s.213) Bu savaşım biçimini ve yöntemlerini ise burjuvazinin saldırısının biçimi ve yılların bu savaşta hazırlik derecesi belirler.

İŞÇİNİN SESİ

YAYIN KURULU

R. Yürükoğlu (Editör)
Emine Engin (Yardımcı Editör)
Süleyman Sakalı (Yayın Redaktörü)
Haydar Çelik (Teknik Redaktör)
Yıldırım Gıneli (Dağıtım)
Seyit Havran, Ayla Antepli,
Ayşe Güvener, Hatice Dağılı

Masrafı: 50p.
Yıllık abone: 15 pound
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N.1, England
Teleks: Londra 28107
Baskı Anvli Printers Ltd. (T.U.)

Gönderilen yazıları yayınlama ve tersine bir istek belirtmedikçe düzeltme ya da kısaltma hakkı yayıncı kuruluştur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Değerli Yoldaşlar,

Bu sayımızda, menşeviklerin topladığı "Plenum"un belgelerini yayınlıyoruz. Bu sefalet belgelerini dikkatle okuyalım, menşeviklerin ne denli şaşırıldığını kendi cümleleriyle görelim. Ve son hızla bunları tüm partiye götürelim.

"Plenum"un toplandığını açıkladıklarından bu yana uzunca bir zaman geçti. Oportünistler, "plenum" belgelerini yayınlamadılar. Yayınlayamazlar. Bazı bölümlerini yayınlatabilirler, ya da bazı bölümlerini bazı bölgelerde dağıtabilirler. Ama *tüm* metni, taşıdığı o incilerle kolay kolay yayınlamayabilirler.

Plenum'da İ. Bilen, TKP'nin "birleşik (!) Leninci güçleri" adına, "komünist açık konuşur" diyor. İkiyüzlülüğün bu kadar görülmemiştir. Onların belgelerini bile biz yayınlıyoruz. Tüzüğü, komünist morali yerle bir ettiler. Açık konuşmaya niyetleniyorsanız, 1973'den bu yana Lenincilerle olan tartışmaların tutanaklarını yayınlayın! Açık konuşmaya niyetleniyorsanız, neden 1979'da, kavga açığa çıktığında, *İşçinin Sesi*'ni parti ile hiç ilgisi olmayan bir takım demokratlar olarak nitelediğinizin hesabını verin! TKP'nin üçüncü büyük örgütünün *tümünü* nasıl olur da onun savunmasını almadan ve ona duyuru yapmadan partiden atarsınız anlatın! Türkiye Komünist Partisi'nin en değerli yöneticilerinden biri olan V. Demir Yoldaş'ı, ona savunma hakkı tanımadan, PB kararıyla nasıl Merkez Komitesi'nden çıkarırsınız, açıklayın! Veli Dursun Yoldaş'a yaptıklarınızı açıklayın! Daha binlerce konu *açık konuşmanızı* bekliyor! Konuşun!

AÇIK KONUŞAMAZSINIZ! Sizler, işçi sınıfı hareketinin yarasıdır. En çok korktuğunuz şey aydınlıktır, açıklıktır. Ne var ki, karanlığa bu denli alışmışlığınızla çevrenizin giderek ıslıdamaya başladığını da göremiyorsunuz.

Editör

İÇİNDEKİLER

1. Süleyman Sakalı Terörizm yaygarasının altında ne yatıyor
2. OKURLARIMIZ YAZIYOR
4. R. Yürükoğlu KAVGA VE YORUM
5. Emine Engin Bütün ülkenin oportünistleri birleşin
8. Seyit Havran "Halktan yana hükümet" gevezeliği
11. ÇEK-AL
15. Yalçın Çağlar Oportünizmin barış belgisi
17. MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Orhangazi'de oportünizm çöküyor

Yoldaşlar,
Biz Orhangazi *İşçinin Sesi* taraf-tarlarıyız. Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi Orhangazi'de de oportünizm çöküyor, Leninci hareket güçleniyor.

Yıllarca oportünistlerin etkisi altında kaldık. Kararımız kesindir. *İşçinin Sesi*'ni Orhangazi'de düzenli dağıtacağız ve Leninci hareketi elimizden geldiğince geliştireceğiz. Mücadelemiz her türden ve her soydan oportünizme karşıdır.

Biz Leninciler, oportünizm yenilmeden burjuvazi yenilemez ilkesinden hareket ederek devrim için kavgamızı sürdürüyoruz. Bundan sonra düzenli yazı ve haber göndereceğiz.

Orhangazi'den tüm Lenincilere selam

A.D.
Orhangazi

Samandağ'da menşevikler saldırıları arttırdı

Değerli dostlar,
İşçinin Sesi hareketi TKP'deki oportünizme savaş açtığından bu yana ilçemizde menşeviklerin Lenincilere karşı saldırıları durmadı. Saldırıları bir yana, Türkiye devrim hareketinin hiç bir zaman yaşama-dığı, TKP'li faşistlerin bile yapamadıkları, ihbarcılık, işpiyonculuk, polislik sıkıyönetimle ve AP gerici-liği ile aşıktan açığa işbirliği yapı-lar.

Menşevikler sıkıyönetimin gel-mesiyle birlikte hemen pazarlığa oturdular. Amaçlarının devlete karşı, orduya karşı savaşmak ol-madığını belirttiler. Asıl amaçları-nın *İşçinin Sesi* hareketini ortadan kaldırmak, Lenincileri, devrimcile-ri ihbar etmek, takip etmek ve saldırmak olduğunu söylediler. Pazarlık memnuniyetle kabul edil-di ve menşevikler yeni görevlerini başlarıyla sürdürdüler. Sıkıyönetim komutanını halka ilerici diye lanse ettiler. Sarmasaldas oldular. Yedi-ler içtiler bol bol bilgi verdiler. So-nuç olarak Samandağ'da kendi-ni kabul ettirmiş, saygın ve güçlü TKP hareketini 8 ay gibi kısa bir dönemde halkın nefret ettiği bir hareket haline getirdiler. Tabanda pasiflik ve dağılma arttı. 8 ay önce-sine kadar sürekli eylemler koyabi-len, yiğinsallaşan bu hareketin bu gün sesi soluğu kesilmiştir. 25-30 kişilik çapulcu bir gruptan baş-ka, fasulyenin kilosuyla, tursilin fiyatıyla uğraşan 3-5 şeften başka adamları kalmamıştır. Son bir ay içinde üç İGD yöneticisi, İGD'de demokratikliğin işlemediğini söy-leyerek ayrıldı. İki sorumlusu da bize katıldı. Bunu hazmedemeyen oportünistler Lenincilere saldırıla-rını daha da arttırdılar. Son iki hafta içinde sekiz kez saldırılar. Önce yeni ayrılanları tehdit ettiler,

sonra saldırdılar. Amaçları açıldı: bizi kendi alanlarına çekip çalış-malarımızı önlemek, sıkıyönetime teslim etmekte. Oyunlarına gelme-dik. Yol kesmeye başladılar, gene oyunlarına gelmedik. Bu sefer analarımıza, bacılarımıza sataştılar. Erkekli kızlı sopalara taşlarla saldırdılar. Son olarak 7.7. Pazar-tesi günü dört yoldaşımızın etrafı-nı çevirerek demir sopa ve zincir-le öldürmek üzere saldırdılar. İki yoldaşımız çok ağır yaralandı. Olaydan hemen sonra da Deniz Mahallesi'ne hava atmak ve sal-dırmak amacıyla geldiler. Biz o ana kadar bunlara cevap verme-miştik. Kavga artık zorunlu ol-muştu. Mahallede arka arkaya iki büyük dövüş oldu. Menşevikleri iyi dayak yiyip kaçtılar. Az sonra aileleri ile birlikte taşlı sopalı saldırıya başladılar.

8 aydır bize yapılan bu saldırı-lar, bizi hiçbir zaman yıldıрма-dı. Samandağ'da *İşçinin Sesi* hare-ketini durduramadı. Bütün bu sal-dırlara, provokasyonlara ve ihbar-lara rağmen hareketimiz durmadı, durmayacak.

Oportünizmi yıkacağız!
Faşizmi ininde geberteceğiz!

S.Y.
Samandağ

Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişmeler ve İşçinin Sesi

İşçinin Sesi Editörüne
İşçinin Sesi Haziran 1980 sayısında R.Yürükoğlu adına *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama Ve Komünist Partisi'nin taktikleri* başlıklı bir yazı yayınlandı.

Bu yazıda Komünist Partisi'nin durumu ele alınıyor, bölünmeler-den söz ediliyor, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı devrimci hare-ketlerinin içinde bulunduğu durumun "kısa bir döküm"ü yapı-lıyor. Yazının son bölümünde "Devrimci Harekette Bunalım" başlığıyla Türkiye'deki örgütlerin kısa bir analizi yer alıyor. Bu arada Türkiye Kürdistanı'ndaki siyasi örgütlerden de söz ediliyor.

R.Yürükoğlu söz konusu yazı-sında şöyle diyor: "Kürt örgüt-le-rine gelince, Türkiye Kürdistanı'n da dört tane ana güç var; PKK, KUK, DDKD, DHKD. Bir de, İzmir ve Mardin çevresinde ör-gütülü İzmir DDKD ve Bitlis çev-re-sinde ve Avrupa da örgütülü Özgürlük Yolu var".

Birincisi: PKK gibi sömürgecile-rin ve yerel işbirlikçilerin eliyle oluşturulmuş ve onlarca yöneti-len, ne olduğu ve neye hizmet ettiği belli olmayan bir şebe-kenin Türkiye Kürdistanı için bir "ana güç" olduğu bu güne kadar R.Yürükoğlu'nun dışında iddia edilmedi. Eli yurtsever ve ileri-cilerin kanıyla yıkanmış bir ci-nayet şebekesini siyasi bir örgüt olarak vasıflandırmak anarşizmi

devrimcilerle bir yerde aynı görmek olur. Kanımızca bu yanlıştır.

İkincisi: Bir yandan DHKD Türkiye Kürdistanı için "ana güç" olarak gösterilirken, öte yandan Özgürlük Yolu'nu yalnız Bitlis ve çevresinde örgütlü olarak belirtiyorsunuz. Kendi içinde çelişki oluşturan bu konu oldukça düşündürücüdür. Bizce yurt dışında olmak suç değildir. Her şeyi insan duymamış da olabilir. En azından sorup öğrenmek gerekir.

R.Yürükoğlu acaba Özgürlük Yolu ile DHKD'yi ayrı ayrı örgütler olarak mı kabul ediyor? Yoksa sizlere kan kusturan oportünistler gibi sizler de mi sorunları çarpıyorsunuz? Şayet hiç biri değilse DHKD'yi, Özgürlük Yolu'ndan ayrı göstermenin anlamı nedir? R.Yürükoğlu bundan ne kazanç sağlıyor?

Her siyasi hareketin çeşitli gençlik örgütleri, kadın örgütleri, etkinlikte oldukları sendikalar olabilir. Bunları belirtirken devrimci-ler objektif olmalıdır.

Diyarbakır ve Ağrı Belediye Başkanlarının Özgürlük Yolu adaylarının kazanıldığı herkesçe bilinen bir gerçektir. Gerek eğitim emekçileri arasında gerek DİSK içerisindeki çalışmalarıyla (özellikle Türkiye Kürdistanı'nda) ve de gerekse sağlık emekçileri ve yoksul köylüler arasındaki konumu küçümsemeyecek ölçülerde varmıştır. Tüm bunlar ortadayken kalkıp "Bitlis çevresinde ve Avrupa'da örgütlü Özgürlük Yolu var" demek gerçekleri küllendirmek olur.

Aynı şekilde "bu dört hareket arasında kanlı çatışmalara varan kavgadır" demek bölgede "kavga"nın kimler arasında olduğunu anlamak olur. Apocu cinayet şebekesinin dışında söz konusu diğer üç örgüt arasında bugüne kadar herhangi ölümle son bulan bir kanlı çatışma vuku bulduğu görülmemiştir. Apocuların sömürgeci burjuvazinin ve onların yerel işbirlikçilerinin ortaya çıkarılmasının sebebi zaten Kürdistan'daki ilerici, yurtsever, demokrat ve sosyalist harekete karşı olması içindir. DHKD, KUK, DDKD, geçtiğimiz günlerde güçlerini birleştirerek "Ulusal Demokratik Güç Birliği" ni oluşturdular. Kanımızca R.Yürükoğlu bunu duymayış olsa gerek yoksul aralarında "kanlı çatışmalara varan kavgadır" demezdi.

R. Yürükoğlu devamla şöyle diyor: "Ayrıca hepsinin kendi içlerinde ciddi sorunları vardır. Özellikle DDKD ve DHKD'nin." DDKD'nin ciddi bir iç sorunundan söz etmek olası değildir. Sadece öyle göstermek içine yazılanlar, buna da kimsenin hakkı yoktur. Kaldı ki her hareketin az veya çok iç sorunları olabilir. Unutmayınız, sizler de bir dönem önce bir çelişkiyle oluştunuz.

Türkiye devrimci hareketinin birliği için uğraş hepimizin görevidir. Başkasını yok saymak veya kan deryasında boğulur göstermek kişiye pek bir şey kazandırmaz. Kanımızca devrimcilerin yöntemi de bu değildir.

Devrimci Selamlarımızla
Bir grup Kürdistan sosyalisti

DHKD ve Özgürlük Yolu'nun aynı siyasal hareket olduğunu 131. sayımızda belirtmiştik.

Yürükoğlu Yoldaşın sözkonusu yazısı, Kürdistan'daki güçler hakkında herhangi bir yorum yapmıyor, yalnız nesnel bir durumu saptıyor.

İşçinin Sesi

Hesaplaşma Piyangotepe'de de bitmedi

Yoldaşlar, Haziran'ın sonlarından başlayarak, Temmuz'un ortalarına kadar Piyangotepe'de bir dizi operasyon yapıldı. Önce korsan gösteri gerekçesiyle 6'sı baci olmak üzere 39 kişi gözaltına alındı. Ardından nöbet tuttukları gerekçesiyle 26 kişi gece yarısı yapılan bir operasyonla yataklarından kaldırılıp emniyete götürüldüler. Beş gün süreyle halk Emniyet'te baskı, küfür, dayak altında tutuldu. Dört kişiye de saatlerce süren işkence yapıldı. Leninciler işkencede bolşevik tavrı gösterdiler. Halka, devrime, örgüte, yoldaşlara bağlılığın örneğini verdiler. Halk, Lenincileri bağrına bastı. Leninciler halkın onuru oldu.

Beş günün sonunda 26 kişi sıkıyönetimce gözaltına alındı. 20 yaşından 60 yaşına kadar çeşitli yaşta kişilerin bulunduğu 26 kişi, Etimesut'ta 18 gün gözaltında tutuldu. Leninciler gözaltında da boş durmadılar. Halka ve koşuşta kalan "sol"ların etkisi altındaki kişilere devrimci bilinç verebilmek için çalıştılar. Seminer çalışmalarında, tartışma toplantılarında, tek tek ilişkilerde Leninci ideolojiyi taşımaya çalıştılar. Komün yaşamının doğru bir çizgide işlemesi için çaba sarfettiler. Bu çalışmalar sonunda gerek halk içinde gerek "sol"ların etkisi altında kişilerde İşçinin Sesi yaygı uyandırdı, güven kazandı. İlişkiler kuruldu. Gözaltı koşuşunda Çorum direnişi ve 9 kişinin bir hücreye konulması karşısında yapılan direnişlerde Leninciler aktif olarak yer aldılar.

Yoldaşlar, biliyoruz ki, burjuvazi gericiğin kesin egemenliğini kurmak için, yoğun bir saldırı içerisinde. Piyangotepe'de gelişen olaylar, işkenceler, baskılar bunun bir parçasıdır. Bir albay aynen şunu söylüyordu. "Piyangotepe'nin işini bir ayda bitireceğim." Hesaplaşma Piyangotepe'de de bitmedi, görüreceğiz! Şimdi halk daha bilinçli ve denevli. Görüreceğiz! Piyangotepe'de Lenin-

cilere el kaldırmaya cesaret edenlere, "sizi buraya sokmayacağız" diyenlere cevabı yığınlar veriyor. Biz ilkesel siyaset izliyoruz. İdeolojik mücadele temelinde, savaştan güçlerle devrim için eylem birliğine gideriz diyoruz. Yine, biliyoruz ki, yığınlar en iyi kendi deneyleriyle öğreniyor. Bu 23 günlük dönemde de, gün gün, yığınlar Lenincileri yakından tanıdı. Kendi deneyleriyle gördü, öğrendiler ki Leninciler halkları için, devrim için canını seve seve vermeye hazır devrim savaşıdır. Çalışma anlayışıyla, örgütlenme anlayışıyla, disiplin anlayışıyla küçük burjuva devrimcilerinden farklıdır.

Yoldaşlar, Yürükoğlu yoldaşımızın dediği gibi komünistler için savaş, yığınlarla birlikte savuştur, hesaplaşma bitmedi. Daha büyük militanlıkla, daha büyük özveriyle, devrimci ajitasyonla yığınlarla birlikte savaşa! Bu savaşlarda örgütlenim, burjuvaziyi Dimyat'a giderken evdeki bulgurdan edelim!

A.C.
Ankara

ODTÜ'de forum

Yoldaşlar, Çorum halk ayaklanmasına ODTÜ'den ses vermek gerekir diyen ODTÜ öğrencileri 11.7.1980 gecesi yurtlarda bir forum topladılar.

Leninciler, coşku dolu sloganları ile alanda yerlerini aldılar. Attığımız sloganlar yalnız apolitik öğrencileri değil, şu veya bu siyasetin tabanını da etkiledi. "Uluyan köpekleri susturacağız", "Yaşasın barikat savaşları", "Faşizme karşı silahlanalım" ve "Faşizmi ininde geberteceğiz" diye bağırarak Leninciler disiplini ile çevresindekilerin sempatisini topladı.

Opportunistler ise "Faşizme karşı genel direniş" çıkışlarını attıkça, kendilerini sergilediler.

Devrimci selamlar

S.F.
Ankara

Faşizmi gebertmeliyiz

Apocular'la ilgili yazınızı okuyamadım ama arkadaşlardan işittime göre; yanlış bilgi almışsınız! Araştırmamız şarttır. Bilgi, düşünce ve ayrıca "ilkeler somutun araştırılmasının sonucu olmalıdır" (Engels).

Opportunizmi boğmak, yargılamak sınıf mücadelesinin ateşi içindedir. Günümüzde Merkez Organ'ına karşı Esgüdüm Komitesi'ne de büyük görevler düşüyor. Teorinin önemi küçümseme yetinde değilim ama teorinin yaşamda canlanma, hareketlenme zamanıdır. Biz yurtseverler, devrimciler oportünizmi, sömürünün her türüsünü ve özellikle faşizmi

gebertmezsek tarih bizi beraat ettirmez, yargılar.

Bağımsız bir Kürt devrimcisi

Ankara Tıp'ta menşevizmin posası kaldı

Eski dönemde İGD içinde, İGD'nin gelişmesine örnekte kullanılan tek birim olan Ankara Tıp, bu konumuna bizlerin ve menşeviklerin içinde kalan ve bazı gerçekleri görmek istemeyen iyi niyetli unsurlar sayesinde ulaştı.

Ankara Tıp'taki TIP-DER'in geçmişisi onur verici sayılabilir. Ankara Tıp'taki faşist işgalin kırılması, TIP-DER'in yığın-sallaşması, savaştan örgütler arasında yer alması hep bu sayfalara geçmiştir. Fakat bu pek uzun sürmedi, süremezdi de. Türkiye'de devrimci durum derinleştikçe, onun karşısında menşevizmin çıkmazı acı şekilde Ankara Tıp'da yansıdı. Tıp'taki o göreceli savaştanlık bitmiş, özellikle menşevik yöneticilerin dayatmaları sonucu pasifizm, sağa çarkedilmiş alabildiğine hızlanmıştı. Tıp ve CHP'lerle yapılan ittifak, bu uçuruma yuvarlanışı önlemediği gibi, hızlandırdı. CHP'lileri ürkütmemek için sıkıyönetimden söz etmeyen bildiriler, çok para gelsin diye basılan teklirler, ders notları; kırtasiyeciliğe, takvimde gün takip etmeye indirgenen devrimci savaşım, bu batığa saplanmanın son fersahlarıydı.

Dostlar, şu anda Ankara Tıp'ta menşevizmin sadece posası kaldı. Menşevikler Ankara'da ellerinde kalan tek derneği kaptırmamak için türlü entrikalar çevirmeye başladılar. Bir ay önce olması gereken TIP-DER Genel Kurulu'nu çeşitli bahanelerle bugüne kadar oyaladılar. Tüm devrimci grupların bastırması sonucu yapmak zorunda kaldıkları Genel Kurul'u şimdi de daha ince oyunlarla baltalamaya çalışıyorlar. Son olarak, hiçbir zaman işletmedikleri aidaat toplama mekanizmasından yararlanıp, herkesin üyeliğinin düştüğü şu güne üye kaydını durdurup, yalnız kendilerinden oluşan bir korsan kongre yapmayı planladılar. Fakat bu da sökmeydi. Bu kez de seçimleri iptal ettiklerini açıkladılar. Devrimci Yol ve Kurtuluş tarafından dövülmeleri ve okul kahvesine alınmaları ile şu güne varıldı.

Evet dostlar, oportünizmin karakteri bu: Entrikacılık, burjuva oyunları. Ve menşevikler şunu bilmelidir ki Tıp'da bizlerin ve hala içlerindeki iyi niyetli devrimcilerin geçmişte verdiği onurlu savaşımın kazanımlarını ayakları altına almıyor. TIP-DER'i onurlu yerine oturtacağız.

Z.B.
Ankara Üniv. Tıp Fak.
Ankara

İŞÇİNİN SESİ

R. Yürükoğlu

Partimizin menşevik kesiminde, yönetim düzeyinde, H. Erdal ortaklığı büyük ölçüde etkinliğini kurdu. Bunun sonucunda, Merkez Komite'nin siyasal tutumu iyice çorbalı. Her konuda, birbirini dışlayan önerileri birlikte sıralıyorlar. Örneğin Radyo, CHP'lileri ve MSP'lileri eylem birliğine çağırırken, öte yanda "goşist" diye nitelendiği guruplara aynı çağrıyı yapıyor.

Ortaçlar, dilleriyle daha militan gözüküyorlar. Oysa, tutumlarının özü en iğrenç likidatörlüktür. Partimizi likide ediyorlar. "Birleşik İşçi Partisi" (BİP), bunun en kestirme yolu oluyor.

BİP için getirdikleri gerekçenin yaşama ilgisi yoktur. "Legal çalışma olanakları iyice daralıyor, onun için legal birleşik işçi partisi" diyorlar. Her legal olanaktan yararlanmaya çalışmak başka şeydir, hele "legal olanakların kısıtlandığı" bir anda legal partiyi siyasal taktiklerin merkezi yapmak başka şeydir. Devrimin yenilmediği, boğuşmanın hızla derinleştiği, legal olanakların kapanmakta olduğu bir dönemde yapılması gereken şey legalizmi körüklemek değil, tam tersine yetersizliğini göstermek ve illegal örgütlenmeyi taktiklerin merkezine oturtmaktır.

BİP için tarihten verdikleri örneklerin zaman ve yer kavramlarıyla ilgisi yoktur. Devrimin geri çekildiği ya da yenildiği, ülkede belli bir siyasal dengenin kurulduğu, reformist yöntemleri daha yaygın uygulamanın gerektiği dönemlerden örnek getiriyorlar. Bu örnekler, Türkiye'nin bugünkü ortamıyla taban tabana terstir. Amacı, militanların bilincini bulandırmaaktır.

BİP'e ulaşabilmek için TKP'nin son dönemleri üstüne yaptıkları değerlendirmenin gerçeğe ilgisi yoktur. 1978-1980 arası, TKP'de sola, *İşçinin Sesi*'ne karşı "savaşım" yıllarıdır diyorlar. TİP ve TSİP'e düşmanlık onlardan kaynaklanıyordu, vallahi biz yapmadık diyorlar. Partimizde sağa karşı savaşım tarihi daha eskidir. Konumuz açısından daha önemli, *Atılım*'da bu partilere "cep partileri", "küçük burjuva partileri", "kendilerine göre anti-komünist partiler" diyenler kimlerdir? H. Erdal ve İ. Bilen ortaklığıdır.

BİP'e ulaşabilmek için koydukları koşullar, işçi sınıfımızın bilincine karşı işlenmiş bir cinayettir. "Bilimsel sosyalizme ters düşmeyen bir program" diyorlar. "Ama legalite koşullarına uyurulmuş

Asıl önemlisi, devrim savaşının en çetin bir anında TKP'nin likidasyona sürüklenmesidir.

TKP 'nin Leninci kesimi! Her saldırıya, ideolojik sergilemeyi başa alarak, o saldırının gerektirdiği düzeyde yanıt vermeyi sürdüreceğiz. (Kışkıllıklarla hiçbir zaman uğraşmayacağız.) Hangi eğerde olursa olsun, partimizin tüm üyeleriyle iyi, olgun bir ilişkide ısrar edeceğiz. Menşeviklerin etkisi altındaki yoldaşlara ulaşabilmek için çok daha enerjik çalışacağız. Öte yanda, partisiz komünistlere daha aktif bir yaklaşım göstereceğiz.

Oportünizme ve ortaklığa karşı olan parti-içi muhalif guruplar! Ankara, İstanbul, İzmir, Eskişehir ve daha pek çok yerde birdenbire beliren, oportünizme düşman, hataları gören, menşevikler eliyle toplanacak bir kongrede yanlışları düzeltebileceklerini sanan, bu arada "disiplini bozdu" diyerek *İşçinin Sesi* hareketine katılmayan yoldaşlar!

Tutumunuz bilimsel ve nesnel değil, öznel. Birtakım temelsiz gerekçeleri, ideolojik doğruların önüne koyuyorsunuz.

"Biz parti içinde kalarak yanlışları düzelteceğiz" diyorsunuz. Birincisi, tüzük ve moral açılarından biz de başka bir yerde değiliz. İkincisi, açık bir kavga-dan başka bir yol olmadığını *İşçinin Sesi* kadrosunun 1973'lerden buyana verdiği kavganın sizlere göstermiş olması gerekir. Üçüncüsü, bugün böyle belirebilmeniz ve ağıktan yönetimi eleştirebilmeniz bile, *İşçinin Sesi*'nin uzlaşmaz tutumu nedeniyle. Menşevikler cepheyi genişletmek istemiyorlar. Ama şunu iyi bilin ki, "Leninci bela"dan kurtulabilirse sıra size gelecektir. Tarihsel bir anda eliniz titremesin.

İşçinin Sesi disiplinsizlik yapmadı. "Bir Broşür Üstüne" yazısından sonra susup oturmak ya da el altından "savaşmak" için ancak menşevik olmak gerekirdi. Asıl disiplinsizlik yapan, ağır disiplin suçları işleyenler oportünistlerdir. Ana sorun ideolojiktir. Ideolojik-siyasal-taktik tutumun ana noktalarında anlaşanlar birlikte savaş vermediler.

Yerel, birbirinden kopuk, tutarlı bir ideolojik çerçeveden yoksun, etkilenmelere açık küçük fraksiyonlarla hiçbir yere varamazsınız. Ne iyi niyetlerle yaparsanız yapın, yaptığınız en kötü fraksiyonculuk, gurupçuluktur.

Yoldaşlar, orta yerde duramazsınız. Ya Lenincilerle katıla-

caksınız, ya oportünist yelpazeye gideceksiniz. Kendi deneyleriniz size bu yargının doğruluğunu gösterecek. Oportünizme karşı savaşta kararlı iseniz, *İşçinin Sesi* hareketiyle bütünleşin. Oportünizmin temizleneceği, Lenincilerin de temsil edileceği gerçek, yapıcı bir BİRLİK KONGRESİ için savaşım verin.

Son olarak, şunu da ekleyelim: a) Tüzüğü ve komünist morali çiğneyerek Politik Büro kararıyla (!) Merkez Komitesi'nden çıkarılan Veli Dursun ve V. Demir Yoldaşlara kendilerini savunma hakkı tanımayan, b) İç Anadolu'da, Ege'de, Güney Anadolu'da ve Avrupa'da partinin sayıca ve nitelikçe en güçlü kesimi demek olan *İşçinin Sesi* hareketine platform tanımayan bir kongre, beklediğiniz kongre olmayacaktır. Sorunları ertele-yici, göz boyamaca bir kongre olacaktır.

TİP ve TSİP'in Leninizme gönül vermiş kadroları! Gücümüzü oportünizme karşı etkin ve örgütlü bir savaşta birleştirelim. Onlar, "tüm ülkenin oportünistleri birleşsin" diyerek TİP-TSİP-TKP'nin oportünistlerini birleştiriyorlar. Bu adım, hiç istemedikleri halde, devrim hareketinde çok güzel bir gelişmeye yardım edecektir, etmelidir. Bizler de, "tüm ülkenin Lenincileri birleşsin" belgisi altında toplanmam, şovenist-kuyrukçu cepheyle savaş hızlandırmalıyız.

İşçinin Sesi hareketi ile birleşme isteği gösteren siyasal guruplar! Örgütsel birliğin yolu, ideolojik ve siyasal tutumlarda birlikten geçer. Aynı yayın organları ayrı şeyler yazdığı sürece örgütsel birliktен değil, ancak savaş birliğinden söz edilebilir. Biz savaş birliğine hazırız. Örgütsel birlik hedefleyenlere ise önerimiz şudur: Gelin, karşılıklı görüşelim, platformlarımız üzerinde tartışalım. Bir anlayış birliğine varmaya çalışalım. Bu, farklı platformların yoldaşça, akılcı ve bilimsel bir ön çalışma yapmadan bir araya gelecekleri "sosyalist kurultay" fikrinden çok farklıdır. Öyle yollar geçmiş yıllarda denendi. Çeşitli hareketler arasındaki farklılık noktalarını gidermeden toplanacak bir "sosyalist kurultay" hiçbir sonuç doğurmaz.

Yoldaşlar! Partili ve partisiz komünistler! TKP'yi savunmak, onu devrime harızlamak görevi buzerin sırtına düşmüştür. Bu görevin bilinci içinde davranalım. Türkiye Komünist Partisi'ne, işçi sınıfımıza, devrime sahip çıkalım.

ÇAĞRI

bir program" diyorlar. Demek ki, "geniş" bir yorumlamayla komünizme ters düşmeyen, ama ters düşen bir program olacak. Legal bir parti için Türkiye'nin bugünkü koşullarında başka çeşidi de olamaz. Sınıf kavgasının iç savaş yöneldiği dönemlerde legal partinin nesnel yetersizliğinin kaynağı da zaten buradadır. Beş-on kişi, yaptığı programın güçsüz ve yanlış yanlarının bilincinde olarak "taktik gereği" böyle bir program yapabilir. Ama o partiye girenler için o program artık taktik değildir. Bilinç olur.

Türkiye bir küçük burjuvalar denizidir. Bu nedenle, komploculuk, entrika ve sızmacılık çok yaygındır. Uzun dönemde hiç bir yarar sağlamayan, tersine, ilkeli yoldaşça birlikleri engelleyen böyle yöntemleri mahkum etmeliyiz. Menşevikler, Avrupa'da TDF'ye oynadıkları oyunu TİP ve TSİP'e karşı bir kez daha oynuyorlar. TİP içinde, TKP'ye aldıkları bir kesim vardır. Bu kesim, "TİP'li" gibi davranarak, menşeviklerin istediği koşulları dayatıyor. BİP'in şampiyonluğunu yapan bunlardır. Ne var ki, bunlar TİP'li değil, TKP'lidir!! Neyse, bu söylediğimiz, yalnızca küçük burjuvaların çalışma yöntemlerini göstermesi açısından önemlidir.

Bütün ülk nin portünistleri birl şin!

Emine Engin

Geçtiğimiz aylarda, "TKP MK'nın plenumu yapıldı", "partimizin Leninci(!) birliği daha da güçlendi", "parti yapısı daha da pekişecek" gibi büyük sözler yayılıyordu. Özellikle Leninciler Konferansı'ndan sonra, oportünistler bu yoldan iman tazelemeye çalıştılar.

İman tazelemeye duydukları gereksinimi anlıyoruz. Ama, plenum olmayan bir toplantıya plenum diyerek yapılan iman tazelemesi içi boş bir avutmacadan öteye gidemezdi, gidemedi. Bugün oportünistler daha derin çelişkiler, daha büyük moral çöküntüsü içine düştüler.

Plenum, MK genel toplantısı demektir. Üzerinde gürlüti koparıldıkları toplantı "genel" olmadığı için, Parti Merkez Komitesi Plenumu da değildir. Toplantıya İ. Bilen'in okuduğu raporda geçen "partimizin birleşik Leninci(!) güçleri" deyimini yasamdaki anlamıyla doldurursak, "Plenum'u tanımlayabiliriz: Partimizin çeşitli oportünist güçlerinin, Leninci MK üyeleri V. Dursun ve V. Demir yoldaşlardan kaçırarak yapılan birleşik toplantısı!

Birleşik toplantıyla, "partimizin Leninci(!) birliği" öyle pekişti ve "Plenum" raporu öyle kalıcı bir birlik belgesi oldu ki, basılıp da tabana dağıtılmıyorsa, "Plenum" dan sonra bazı bölgelerde *Atılım* dağıtımı iyice durduruldu. *Atılım* da ise ortacı oportünistlerin kendi aralarında bile kızışan çelişkileri yansıtmaya başladı. Kısacası birleşik toplantıyla, oportünist fraksiyonların kendi aralarındaki çelişkiler de, üst düzeydeki bu fraksiyonların parti tabanı önündeki açmazları da iyice cefrefilleşti.

"Plenum" partimizin tarihinde bir dönüm noktasıdır. Onu dönüm noktası yapan belirleyici özellik, bir yandan oldu bittiye getirip Lenincileri dışlama *düşü*, öte yandan rahatlayıp, partiyi likidasyonun batağına atma çabası, yani BİP konusunda "açtığı perspektif" tir. Bununla bağlı olarak, ideolojik açıdan liberalizme doğru evrim vardır. Şimdi "Plenum" raporuna, gerektiğinde sonraki bazı yazılarla birlikte bakalım.

Devrimci durum demagojisi artık kabak tadı verdi

"Plenum" raporunda, ülkemizdeki ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalım daha da derinleşti. Nereye de yerükürün göbeğine varacak. İşçi sınıfımızın, halkımızın savaşları daha da çetinleşti. Ama devrimci durum daha hâlâ gelmedi!

Herkesin gözlediği apaçık gerçeklerden, insanların genel kanısından yakalayıp kendi istedikleri sonuçlara bağlıyorlar. Bunalım ve çetin savaş edebiyatı döküyor,

ardından devrimci durum yok diyorlar. Bu demagoji artık kabak tadı verdi.

Lenin, *Basle Manifestosu*'nun 1912'de ileriye ilişkin yaptığı öngörüyle şöyle anlatıyor: "O, kısaca 'ekonomik ve siyasal bir bunalım' diye tanımladığı, devrimci durumun doğacağını varsaydı"(Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.21, s.214). Yani Lenin, "ekonomik ve siyasal bunalım" sözünü devrimci durumun kısa tanımı olarak kabul ediyor.

Şimdi oportünistlere, özellikle ortacı oportünistlere bir uyarı yapalım: Devrimci durumun varlığını yadsılamak ve aynı zamanda Leninci görünümde çok ısrarlıysanız, bundan böyle ekonomik ve siyasal bunalımdan da söz etmeyin.

"Plenum" raporunda, "ülkemizde devrimci duruma dönüşebilecek bir ortam oluşmuştur" deniyor. İnsan merak ediyor, bu devrimci duruma dönüşebilecek ortamı, bunlar devrimci durum geldi demek için daha ne bekliyorlar diye. Şimdi ne beklediklerine bakalım.

Hızlanan tekelleşme süreci CHP ve devrimci tekeldışı burjuvazi

Genel olarak son zamanlarda ve özel olarak birleşik oportünist güçler toplantısına okunan raporda, bir tekelleşme, bir DTK "süreci" dir aldı yürüdü. Finans oligarşisi, devletle sarmasma, dolaşma "süreci" vurgulanmaya başladı.

Bir avuç tek elde ekonomisine yeni egemen oluyormuş! Devlet sektörüne el atıyorlarmış! DTK'ya özgü gelişmeler belirginleşiyormuş ama henüz bu süreç olgunlaşmaktan uzakmış!

Bunların hemen ardından şöyle bir söz geliyor: "1974 yıllarından başlayarak ortaya çıkan Türkiye ile ABD arasındaki bazı uyumsuzluklar şimdi emperyalizmin çıkarları doğrultusunda çözülüyor". Eh 1974'de ne tekeller egemendi, ne DTK vardı. Bir "üçüncü dünya" ülkesi Türkiye, Kıbrıs'daki Türk kardeşlerine "yardım elini" uzatınca ABD ile arasında uyumsuzluklar çıktı! Menşeviklerin, Şah'ı üçüncü dünya lideri diye şakşıklayan Maoculardan bir farkı yoktur.

Neyse. Bu tekelleşme süreci vurgulanırken, bir de küçük ve orta işletmelerin iflasları, "dahası bir kısım büyük burjuvazinin konumlarının" sarsıldığı belirtiliyor. Gerçekten "Plenum" raporunun tekelleşme üzerine kopardığı bütün gürlüti, tekeldışı burjuvazinin (artık ulusal burjuva sözünü kullanamıyorlar!) "devrimciliğini" lekelemeye çabasına varıyor. Bunu, CHP çözümlemesiyle birleştirince çok iyi anlıyoruz.

CHP ağırlıklı hükümet, "ürkek", "sınırlı" kimi ilericî girişimlerde bulundu ama tekellerin artan direnci ve hükümet içindeki truva

atları, CHP yönetimini uzlaşmaya itti. "CHP yönetiminde doğrudan bankalarla, tekellerle bağlı olanlar da vardır, tabanında işçiler, köylüler de vardır. Ama bu parti ağırlıklı olarak tekeli olmayan büyük ve orta burjuvaziyle ve orta katmanlara dayanıyor. CHP yönetimi bu güçlerle işbirlikçi tekeli burjuvazi arasında bir uzlaşma yaratmak, kapitalizmi onarmak amacını güdüyor. Burjuva reformcu bir politika ve ideoloji izliyor".

CHP'nin dayandığı tabana küçük burjuvazinin de sokulmasını bir yana bırakalım. Burjuva reformculuğunun ayrı bir ideoloji olmadığını da bir kenara bırakalım.

Rapora göre burjuva reformculuğu CHP yönetiminin izlediği siyasettir. CHP yönetiminde ise tekellerle bağlı olanlar da vardır. Bunların burjuva reformcu siyaseti, yönetimi, CHP'nin temel olarak dayandığı güçlerden soyutlar. Demek ki temel olarak dayandığı güçler, yani bu arada tekeldışı burjuvazi burjuva devrimci siyaset istiyor.

Özellikle tekelleşme sürecinin hızlanmasıyla "büyük" (?) ve orta tekeldışı burjuvazi, burjuva devrimciliğine doğru hızla yol alıyor. Raporda bağlaşıklar sıralanırken, "henüz devrimin zorunluluğunu kavramasa da güncel amaçlarda bizimle eylemliliğine istekli" olan bir kategori var. Herhalde bu, CHP tabanında yer alan, *henüz* kendi devrimciliğinin farkına varmamış olan tekeldışı burjuvazidir. Bunların sözcüsü de CHP sol kanadıdır. İşte devrimci durum, herhalde, devrimci tekeldışı burjuvazi devrimin zorunluluğunu kavrayınca gelecek! Menşevikler tekeldışı burjuvaziye bilindirmek için vargüçle çalışıyorlar!

Kuyrukunun CHP'ye bakış açısı

Devrimci sözcükler bir yana rapor, CHP yönetimini, kendisi reformist konumlardan eleştiriyor. Raporda da belirtiliyor ki, CHP yönetiminin söyledikleri başka, yaptıkları başkadır. Söyledikleri burjuva reformcu aldatmacadır. Uygulaması ise skıyönetim, baskı yasaları getirmek, grev, yürüyüş ertelemek, demokratik örgütleri yasaklamak vb.dir. Yani CHP yönetimi uygulamada burjuva reformcu bile olamıyor. Bu yüzden de CHP batıdaki gibi işçi tabanlı bir sosyal demokrat parti parti değildir. Batıdakiyle aynı ideolojili reformlar yaparak, somut bir tabana dayayarak işçilere uzunca erimli yutturamıyor.

İşte, rapor CHP yönetimini uzlaşmacılıkla suçlarken buna kızıyor. Burjuva reformculuğunu uygulamamakla suçluyor. Bunu, CHP yönetiminin uygulamasını burjuva reformizmi, tabanın özlemini ise burjuva devrimciliği olarak göstererek yapıyor. Ama gerçekte demek istediği, CHP yönetiminin, tabanın burjuva reformcu

özlemlerini uygulamaya sokmamasıdır. Yani rapor, devrimciliğin reformculuğu anlıyor. Reformculuğu gördüğü yere "devrimci" damgası basıyor.

Reformcu duruma hazırlık

Eh! CHP içinde sağ-sol çatışması şiddetlendi. Burjuva reformistlerle ortak eylemler düzenleme olanakları artıyor. Başka bir deyişle, "devrimci" durum bir anda gelebilir. Özel öğeyi hazırlamak gerek.

Reformcuların özel öğe anlayışı ne olabilir ki? Sulandırılmış dar reformcu hedefler çevresine olabildiğince çok sayıda adam top toplamak olur. Lenin'in şu sözleri oportünistlerin özel öğe anlayışını özetliyor: "Liberaler (ve likidatörler) işçilere şöyle derler: 'Toplumun sempatisini topladığınız zaman güçlünüz'. Marksistler ise işçilere değişik birşey söylerler: 'Güçlü olduğunuz zaman toplumun sempatisini kazanırsınız' (Lenin, c.18, s.85).

Bizim oportünistler de toplumun sempatisini örgütleylecek, özel öğeyi güçlendirmeye çalışıyorlar. Eğer TİP, TSİP, CHP sol kanadı, Kürt demokratları ve TKP ortak seçim bloku oluştursalarmış, CHP ağırlıklı hükümetten yüz çeviren yığınları çekebilirlermiş. Doğru devrimci çizgiyi TKP savunursa neden yığınları çekemiyor? Çünkü, oportünistlerin özel öğe anlayışı, liberaler ve likidatörler gibi.

Oportünistler, kendi anlayışlarını çerçevesinde "devrimci" duruma, yani reformcu duruma hazırlanıyorlar. Bu hazırlığın çeşitli yönleri var. Bazıları oportünistlerin kendi elinde değil. Örneğin CHP sol kanadının durumu, oportünistlerin ne de olsa "henüz" dışında bir sorun. CHP sol kanadına kuyrukçulukla, elden geldiğince diştan destek veriyorlar.

Bir de oportünistlerin kendi hazırlıkları var. Bu da "Plenum" un BİP konusunda getirdiği perspektiftir. Oportünistler, ideoloji ve siyasetleriyle verdikleri zarar yetmiyormuş gibi, şimdi ürktücü, adından da kurtulmak için partimizi likide etmeyi düşünüyorlar. Öyle ya, Türkiye Komünist Partisi. Sen içini ne kadar sulandırırsan, bir şanlı adı var ki, burjuvaziye ürktüyor. Sempati toplamak için bu addan da kurtulmak gerek.

Lenin, Avrupa ile Rusya'da reformizmin farklı sonuçlar doğurduğunu söylüyor. Emperyalist kırıntılara dayalı barışçı durum, Avrupa'da reformizmin komünist partisi içinde yaşamını sürdürmesine el veriyor. Rusya'da ise likidasyona varıyor (Lenin, c.19, s.375). Bunun gibi, CHP'nin bile burjuva reformizmini yaşama geçiremediği Türkiye'de, TKP içinde boy veren reformizm de hep kaçınılmaz olarak likidasyona varıyor.

Kim kime yaklaşıyor?

"Plenum" raporunda, legal "işçi sınıfı" partilerinin geçirdiği evrimden, bunların "işçi sınıfının" eylem birliğine artık yanaştıklarından söz ediliyor. Böylece legalizmin zayıfladığı söyleniyor.

Bugün TIP, TSİP "işçi sınıfının" eylem birliğine yanaşıyorsa, bunun asıl nedeni TKP'nin izlediği siyasetin geçirdiği evrimdir. TIP, TSİP baştan beri küçük burjuva sosyalist, reformcu partilerdir. Legal varlıklarını sürdürülebilmek uğruna küçük burjuva devrimci bir siyaset bile izlemedikleri için, ister TKP'yle eylem birliğine yanasınlar, ister yanasınlar, bugün de legalisttirler.

Bugün bunlar TKP'yle birliğe yanaşıyorlarsa, nedeni TKP'nin izlediği siyasetin giderek reformcu olmasıdır. TKP, parti içi güçler dengesi yüzünden de olsa, "barikata zorluyorlar bizi, savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor" dediği zaman, üstü kapalı da olsa devrimci durumun göstergelerini sıraladığı zaman, TIP ateş püskürtüyordu. Ama partimizin siyaseti giderek küçük burjuva reformcu konumlara kayınca, TIP'in tutumu da değişti.

Özellikle oportünistler *İşçinin Sesi*'ne karşı savaş açınca, TIP de acele bazı ödünlerle oportünistlere yanaşmaya başladı. Önce sosyalist "reform" savunuyordu. Sonra demokratikleşme için planı getirdi. Açıkça da yazdı ki, planı özellikle CHP'nin kabul sınırları içinde tutmuşlar! Pes doğrusu! TSİP ise, devrimci durum konusunda yazdığı yazılarla, TKP'nin oportünistlerine, Lenincilere karşı savaşta destek verdi.

Yani, evet bugün TIP, TSİP ve TKP'nin oportünist kanadı arasında bir yakınlaşma vardır. Ama bu, küçük burjuva kökenli oportünizmin Lenincilere karşı birliği yolunda bir yakınlaşmasıdır. Bununla legalizm zayıflamıyor, tam tersine güçleniyor.

"Plenum" raporunda I. Bilen, *İşçinin Sesi*'nin, TKP'ye özgürlük belgisini ve legal çalışmayı karaladığını söylüyor. TKP, yasaların değişmesini beklemeden, elverişli siyasal koşullar yakalayıp yasal çalışmaya geçecek diyor. Elverişli siyasal koşulları yaratmak için TKP'yi güçlendirmekten, "işçi sınıfının" birliğinden vb söz ediyor.

İşte *İşçinin Sesi* legal olanaklardan yararlanmayı değil, tam da oportünistlerin kendi ağızlarıyla söyledikleri legalist özelemlerini karalayacak. Yani "TKP'ye özgürlük" bu legalist düşlerin belgisidir.

Bir kez, bir komünist partisi devrimci gereklilikleri en iyi hangi biçimde yerine getirebiliyorsa, öyle özgürdür. Partinin özgürlüğü dolu-dizgin devrimci çalışmasıdır, legal olması değildir. Bu anlayışla Lenin çok yerde "illegal-özgür basın" diye söz eder. Yani "TKP'ye özgürlük" belgisi, materyalizme aykırıdır.

İkincisi, TKP'ye özgürlük belgisini TKP'ye yasallık diye anılsak ve bunu yasal olmak için TKP'yi güçlendirmek fikriyle birleştirsek, bu da görülmemiş bir reformculuk ve legalizmdir.

TKP'nin yasal çalışma hakkı, 141-142'nin değişmesiyle bağlıdır. Sorun, bu demokratikleşmenin hangi yoldan gerçekleşeceği. Biz diyoruz ki, bu demokratikleşme ancak işçi sınıfının hegemonyasında bir halk devrimiyile gerçek anlamda sağlanabilir. Üstelik, devrimci durum var. Bu durumda, dar reformları değil, devrimi hedef göstermek bir seçenek konusu değil, zaten zorunluluktur.

Oportünistler, TKP'nin yasal olmasını hedef yapıyorlar. Elverişli koşullarda yasal olabileceklermiş! Bunun için TKP'yi güçlendiriyorlarmış! Bizim bildiğimiz, TKP'yi yasal olması için değil, devrime öncülük edebilmesi için güçlendirmek gerekiyor. Yasal olmak için TKP'yi güçlendirmek fikri legalizmdir. Devrimi bırakıp, onun bir parçasını hedefe döndürdüğü için aynı zamanda reformizmdir.

İşte oportünistlerin "işçi sınıfının birliği" diye sayıkladıkları, bu legalist-reformist platformda küçük burjuva sosyalistlerinin birliğidir. Legalizm zayıflamıyor, güçleniyor. Legalistler, daha geniş legal olanaklar için, legal ve illegal çalışmayı birleştirmeyi amaçlıyorlar. Bu da BİP perspektifidir.

Legal-illegal örgütlenme

BİP perspektifine daha somut geçmeden önce legal-illegal örgütlenme konusunda çok kısaca değinelim.

Legal parti konusunun çok eski bir tarihi vardır. Alman Sosyal-Demokratların programında, legal sınırlar içinde kalabilmek uğruna öze ilişkin birçok yumuşatmalar yapılmıştı. Bunlara karşı Marks ve Engels'in eleştirileri ise, başta Kautski olmak üzere, partinin birçok yöneticisi tarafından hasıraltı edildi. Ya eksik basıldı, ya hiç basılmadı, ya basılıp dar dağıtıldı.

Kautski daha baştan oportünistlerle uzlaşıyordu ama bu henüz içten içe işleyen bir süreçti ve kendisi 1914'e dek uluslararası işçi hareketinin önde gelen isimlerindendi. Alman partisi de her yaptığıyla örnek oluştuyordu. Ancak yaptıklarının Marks ve Engels tarafından eleştirilen yönleri pek iyi bilinmiyordu.

Rusya'da da Alman partisi örnek almıyordu. Ancak, bu örneğin legal çalışmaya ilişkin yönleri zaten 1907 sonlarına dek gündeme gelmedi. Rusya'da işçi hareketi yükselmeye başladıktan da sonra, 1901'de devrimci durum geldi.

Devrimci durumda, hem devrimci savaşın zorlamasıyla legal olanaklar genişler, birçok yasal kâğıt üzerinde kalır, hem de illegal örgütlenme can alıcı önem kazanır. Devrim yasal bir olgu olmadığı için ve devrim dalgası karşı-devrimci saldırı doğurabileceği

için illegal örgütlenme büyük önem taşır. Devrimci savaşın gücüne göre legal olanakları kullanırsın, ya da aşarsın, tanımazsın, ya da karşı-devrim saldırısı illegal yoldan işini sürdürürsün ama işin özü illegaldir. Legal olanağı bile devrim için, illegal bir eylemin açık propagandası için kullanırsın. Bu bakımdan devrimci durumda illegal hep can alıcı önem taşır.

Devrimci olmayan durumda, yığınların gözü yasal mekanizmadadır. Bu nedenle, yasal olanaklardan yararlanmak özel bir önem taşır. Bundan nasıl yararlanılacağını ise ülkenin içinde bulunduğu koşullar belirler. Ama, koşullar ne olursa olsun, yasal parti örgütlenmesinin temel ilkesi, devrimci programdan öze ilişkin ödün vermemek, en yasal koşullarda bile illegal örgütlenmeyi unutmamaktır.

Devrimci programdan ödün verilecekse, yasal parti kurulmaz. İşte bu, Lenin'in II. Enternasyonal'in tarihinden, Alman partisinin geçmişinden ve bunların örneklerini öne sürerek, Rusya'da likidatörlerin sandığı görüşlerden çıkardığı derstir.

Daha 1905-1907 devrimi kesin yenilgiye uğramadan, ama devrim dalgasının göreceli bir gerileme içinde olduğu sıralarda Menşevikler "işçi kongresi" diye birşey tutturdular. Bütün işçi örgütlerinin ve devrimci hareketin, "legal birleşik, yığınsal" tek bir çatı altında toplanmasını önerdiler. Lenin, bu bizim dışımızda kurulsaydı, biz de içine girer çalışırız ama, dedi:

"Sosyal Demokrat partinin, proletaryanın geniş yığınları arasındaki etkisini yitirmek ve güçlendirmek için", biz Sosyal Demokrat partinin yerine, partizan olmayan tipten 'bir işçi partisi' ya da partilerüstü 'bir tüm Rusya İşçiler Birliği' önermiyoruz. Çok basit ve mütevazı birşey... öneriyoruz: 'Bir yandan, sendikalar örgütlemek ve onlar içinde Sosyal Demokrat propaganda ve ajitasyon yürütmek, öte yandan işçi sınıfının daha da geniş kesimlerini her tür parti örgütünün eylemlerine çekmek yönünde çabalar arttırılmalıdır' (Bolşevik kararın son noktası)" (Lenin, c.12, s.329-330).

Daha devrim içinde filizlenen Menşevik 'legal, birleşik, yığınsal' "işçi kongresi" fikri devrim yenildikten sonra, likidasyon ağacına dönuştü. 1907'den sonra karşı devrim dönemi geldi ama, devrimin etkisiyle legal olanaklar da 1905 öncesinden daha fazlaydı. Bolşevikler, bu olanaklardan yararlandılar ama legal parti kurulmasına karşı çıktılar.

Likidatörlerin bir kısmı, yalnız legal parti savunuyordu, bir kısmı hem legal, hem illegal parti olsun diyordu. Bolşevikler iki parti önerisine de "çifte girişli muhasebe defteri" dediler (Lenin, c.17, s.185). Çünkü var olan koşullarda, ilkelerden ödün vermeyen legal bir program olanaklı değildi. O zaman illegal parti olursa da, yansız legal parti kurulsaydı, yine bilinç bulanıklığı yaratacaktı. Aşamalı bi-

linç gibi, iki kanaldan iki ayrı düzeyde bilinç verilecekti. Oportünizm besleyecekti. Oysa Bolşevikler legal olanaklardan, parlamentodan vb. yararlanırken söyleyebildikleri, ya da duruma uygun formüle edebildikleri devrimci görüşleri yayıyorlardı.

1908-1912 arasındaki örgütsel durumu ise Lenin şöyle özetliyor: "...bizim örgütlenmemiz, olabildiğince geniş ve dallı budaklı bir legal dernekler ağıyla çevrili illegal çekirdekten oluşuyor" (Lenin, c.18, s.390). Likidatörler, yığınların ancak legal harekete çekilebileceğini söyleyince, Lenin "bizim legal hareketin hiçbir biçimine izin verilmediği birçok yerde örgütümüz var" (Lenin, c.18, s.390) diyor.

Lenin, likidatörlerin "örgütlenme özgürlüğü" belgisine "liberal" diyor (Lenin, c.18, s.243). Özellikle çelişkilerin savaş öncesi tüm dünyada sertleşmesiyle Lenin, parlamentodaki işçi temsilcilerinin parlamento platformundan sunu duyurmalarını istiyor: "Dünya işçi sınıfı, sosyalist bir partiye sahip olma hakkının tanınması için değil, iktidar için, toplumun yeni bir doğrultuda kurulması için savaşıyor" (Lenin, c.18, s.414).

Legal olanaktan yararlanma var, yararlanma var! Bizim menşeviklerin illegal *Atılım*'da söylemediklerini, Lenin gerici дума platformundan legal olarak söylensin diyor.

1917 Şubat devriminden sonra, Kadetlerin legal partiyeye izin verecekleri söylentisi çıkıyor. Bunun üzerine Lenin, bir mektupla şöyle diyor:

"Ama bu olmayacak. Birincisi Kadetler, Potresovlar ve şirketinden (Menşevik, sonra likidatör, sonra sosyal-sovenist-İ.S.) başka kimseye legal işçi partisi izni vermezler. İkincisi, eğer verilerse, önceki gibi biz kendi ayrı partimizi kurarız ve kesinlikle legal çalışmayı illegalle birleştiririz."

"Hiçbir koşulda İkinci Enternasyonal gibi birşey yinelenmemeli! ... Kesinlikle daha devrimci program ve taktikler (...) ve kesinlikle legal ve illegal çalışmanın birleştirilmesi. Cumhuriyet propagandası, emperyalizme karşı savaşım, eskisi gibi, enternasyonal proleter devrimi ve 'İşçi Temsilcileri Sovyeti'nce (Kadet uçkağıtlarınca değil) iktidarın ele geçirilmesi amacıyla devrimci propaganda, ajitasyon ve savaşım" (Lenin, c.35, s.296).

Lenin'in II. Enternasyonal gibi birşey dediği, legal olmak için devrimci programdan ödün vermek ve legalen illegal çalışmayı başlatmaktır. Lenin, legal parti için eskisi gibi yani illegalkenki gibi devrimci propaganda sürdürmeyi, buna uygun devrimci programı koşul sayıyor.

BİP'in karanlık perspektifi

Dönelim yine BİP perspektifine.

BİP'in ne olduğu, olup olmayacağı daha açık değildir. Henüz

bu konuda "arkadaşça" tartışma sürüyor.

Ancak "Plenum" raporunda önerildiği kadarıyla, BİP, tek partiyle çalışmıyor. TKP'yle omuz omuza savaşacak, legal illegal savaş biçimleri birleştirilecek. Hem işçi sınıfının birliği, hem legal olanaklardan yararlanma geliştirilecek. Sosyalizme gönül vermiş geniş yığınları kucaklayacaklar.

Haziran *Atılımı*'nda da konu açılıyor. İşçi hareketinin yasal konularına girilen saldırı vurgulanıyor. Şöyle deniyor:

"Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerine ters düşmeyen bir programa ve bilimsel sosyalist bir yönetime sahip, sosyalizme gönül vermiş en geniş yığınsal bir işçi partisinin yaratılması bugün reel bir perspektiftir. Bu ön koşullara uygun, legalitesini korumayı bilen bir partinin, kısa sürede yığınsal politik bir örgüt, ülke çapında güçlü legal bir işçi partisi olması olanaklıdır."

Temmuz *Atılımı*'nda ise konu, hem açılıp, hem saçılıyor. Lenin çarpıtılıyor. Rusya'da devrimin yenilgi yıllarında Bolşeviklerin legal olanaklardan yararlanmısıyla, kendilerinin BİP önerisi aynı gösteriliyor. Sonra, bugün legal olanakların daralması olgusu biraz daha ağırlık kazanıyor. Ayrıca, likidasyon ve legalizm suçlamasına karşı şiddetli bir savunuya geçiliyor. Demek farkındalar yaptıklarını. Neden likidasyon değilmiş? Legalizme karşı savaştan başarıyla çıkmış. Ama sonra dönüp, komünist açık konuşur diye legalizme karşı savaş sırasındaki "yanlışların"(!) özeleştirisini yapıyorlar. Buna gelince "açık" konuşurlar! Geçmişin olumsuzlukları diye, *İşçinin Sesi*'nin TİP'e, TSİP'e karşı, partiyi "dayattığı" tutumu gösteriyorlar. Doğrusu bu *İşçinin Sesi* için onurdur.

Temmuz *Atılımı*'ndaki yazı, "illegal parti sralarında çalışmak isteyen her Marksçı-Leninci TKP saflarına!" diye son buluyor.

Şimdi, önce legal olanakların daralmasına değinelim. Legal olanaklar daralıyor, öyleyse legal parti. Bu kesilen dala binme mantığıdır. Ya aşırı aptallık, ya aşırı legalizmdir. Ülkede devrimci durum var. Karşı-devrim, devrimi önlemek için saldırıyor. Bunu boğmanın tek yolu devrim savaşını yükseltmektir. Devrim savaşı için ise ayaklanmanın vb. propaganda-sı, hazırlığı ve zamanı gelince uyulması gerekir. Legal parti bunu yapamaz. Onu yapabileceği, burjuvazinin bugünkü hızla daralan, kabul sınırları içinde pasifist propagandadır.

Devrimci durumda Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin nasıl legal örgütleri "koruduğunu" Lenin şöyle anlatıyor: "Devrimci eylemlerin öngörülmesi açıktır ki bu legal örgütlerin polis tarafından dağıtılmasını getirecekti ve eski parti ... proletaryanın devrimci amaçlarını varolan legal örgütleri korumak için feda etti. ... Proletaryanın devrim hakkı karman çorman

varolan polis yasalarının izin verdiği örgütler uğruna satıldı" (Lenin, c.21, s.251). İşte menşevikler de legal olanakları korumak için yeni satış perspektifleri hazırlıyorlar.

Deniyor ki BİP'in programı Marksizm-Leninizm, proleter enternasyonalizmine ters düşmeyecek ama "legalitesini koruyacak". Bir kez, bugün bile böyle bir program legal olamıyor. Kaldı ki "legalitesini koruyacak" demek, gıdım gıdım gerileyecek demektir. "Legaliteyi korumak için legalite" mantığı ancak legalite için de ödün sonucuna varır.

Bir başka söylenen, yığınları kavramakla bağlıdır. Neden, tam legal olanaklara saldırı varken, legal bir partinin yığınları kavramasından söz ediliyor? Çok açık suçlandırılmış hedefler, belgiler çevresinde daha çok adam toplanacağını düşündükleri, yani reformcu oldukları için, liberaler ve likidatörler gibi onlar da işçilere "toplumun" sempatisini toplarsanız güçlünüz dedikleri için.

Bugün Türkiye'de bu mantıkla legal olanaklar bile korunamaz. Bu bir yana bu mantıkla, TKP'nin varlığı korunamaz. Siz istediğiniz kadar "şiddetli" savunma yapın. Tüm BİP mantığı, illegalin ve komünist adının işçileri birleştirmek, yığınları toplamak için çok ürktücü olduğundan, sert kaçtığından kaynaklanıyor. Bu mantığın sonu TKP'nin likidasyonudur. Daha doğrusu "sol" oportünizme karşı savaş kılıfında başlattığınız likidasyonun tamamlamasıdır. "İşçileri" TİP, "yığınları" CHP sandığınız için göremiyorsunuz ki, bugün tam tersine illegal örgütlenme ve dolu dizgin bir devrimci siyaset işçileri ve onların ardına yığınları toplar.

BİP'in likidasyon olmadığını "kandılamak" için legalizmi yendiğinizi söylüyorsunuz. Gerçekte, legalizm ve likidatörlük önünde engel olarak duran *İşçinin Sesi*'ni yenmiş görünüp, legalistlerle legalist temelde pazarlık yürütüyorsunuz!

BİP perspektifi, tek sözle, bir burjuva işçi partisi özlemidir. Bu özlem Türkiye koşullarında geçersizdir. Öte yandan TKP'nin likidasyonu da Lenincilerin varlığı koşullarında geçersizdir.

Likidatörler BİP saflarına!

"Plenum" raporu, *İşçinin Sesi*'ni yenmiş görünerek, TİP'le usta bir pazarlık yürütüyor. Söylenenler çok eğlenceli doğrusu! Deniyor ki "sınıf savaşının çetin bir döneme girdiği, bunalmın derinleştiği, küçük burjuvazinin sağa sola yalpaladığı, savrulduğu dönemde bu grubun çıkması raslantı değildir".

Daha önce ise, "1978 MK Plenumu'ndan sonra, 1977 yıllarının geliştirdiği ayrı bir ideolojik, politik platformu parti içinde sinsice yaymak amacıyla aktifleştirdiğimiz" söyleniyor.

Bizim ayrı ideolojik, siyasal platformumuz 1977 yıllarında geliştirdiğimiz söyleniyor. 1977,

hiç de sınıf savaşının çetin dönemi değildir. Asıl çetin dönem 1978'le birlikte açığa çıkmıştır. O zaman değişen ise biz değil kendileridir. "Barikatlara çıkacağız, Profilo çok önemli olay" vb. diye mangalda küll bırakmazken, 1978'le birlikte ağız değiştirmeye başladılar. Demek ki sınıf savaşının çetin döneminde savrulan, yalpalayan küçük burjuvalar biz değil, kendileridir. Sağolsunlar, bunu kendi ağızlarıyla da belgeliyorlar.

İşçinin Sesi 1976'dan beri, hep öзде aynı çizgiyi, oportünizme karşı savaş içinde geliştirerek savunuyor. TKP içine sızmış küçük burjuvalar ise 1977'de Konferans'da devrimci durumu bir bir belitleriyle saydıktan sonra, 1979'da açıkça reddettiler. Artan karşı devrimci saldırı, bu sallanan küçük burjuvaların yorgunluğunu iyice açığa çıkardı. Legal parti sayıklıyorlar. 1973'de çıkıp bir tur attılar, yoruldular. Şimdi eski likidasyona dönmek istiyorlar. Bunu rahatça yapabilmek için de uzun bir süredir Lenincilerden "kurtulmak" için çabalyorlar.

"Plenum" raporunda, Lenincilerden "kurtulma" çabasıyla başvurdıkları çirkin yöntemlerin bazılarını ya kendi ağızlarıyla, itiraf ediyorlar, ya da yeni örneklerini veriyorlar. Veli Dursun yoldaşın Polit Büro kararıyla MK'dan çıkarıldığını, MK üyelerinin bunu onayladığını söylüyorlar. Bu tüzüğe aykırıdır. Tüzüğe göre disiplin cezası, bağlı olunan organın toplantısında verilir. Veli Dursun yoldaşın MK'dan çıkarılması geçersizdir. Aynı yolu V. Demir yoldaşımıza uyguladılar. Ama bu konuda henüz *İşçinin Sesi* bir açık mektup yayınlamadığı için, oportünistler geçiştiriyorlar. Yine bir çirkin yöntem örneği veriyorlar. Hani komünist açık konuşurdu.

Gelelim "Londra Komitesi" hikâyesine. *İşçinin Sesi* 1979'da çıkınca, Politik Büro "yayını durdurdu" diye direktif verdi. Rapora göre bu direktifin uygulanmamasını partiden ayrılmaya diye nitelemişler! Bakın siz şu işe. *Bir kez, Atılım*'da Leninci görüşlere keyfi olarak yer verilmediği, Dursun yoldaşımız tüzüğe aykırı olarak MK'dan çıkarıldığı için *İşçinin Sesi* çıkıyordu. Tüzüğü çiğnemelerini ya biz de onların partiden ayrılması olarak niteleysek?

İkincisi, direktif Leninci görüşleri susturma niteliği taşıyordu. Böyle direktif olmaz. İşe ilişkin direktifleri ise, kendileri "küsup" de kesene dek yerine getirildi.

Üçüncüsü, direktifi uygulayan bir kişi değil, onunla bağlı birkaç kişi değil, bir komite değil, koca bir örgüttür. Bu örgütün her bir kişisi de, tek tek Polit Büro'ya başvurup, *Atılım*'da görüşlerimiz yer verilirse, *İşçinin Sesi*'nin hemen kapatılacağını duyurdu. Neden cevap verilmedi?

Dördüncüsü, Komite üyeleri partiden atılmış(!), komite dağıtılmış kimsenin haberi yok. Oportünistler anahtar bendedir havası içinde kendi kendilerine gelin

güvey oluyolar.

Beşincisi, küçük göstermek için komiteden söz ediyorlar. Ya üyelere ne oldu?

Altıncısı, tüm parti örgütleri eksiksiz *İşçinin Sesi*'ni suçlamış! Yalan! *İşçinin Sesi*'ni savunan yoldaşlar ve örgütler tüzüğe aykırı yöntemlerle tasfiye edilmeye çalışıldıktan sonra, *İşçinin Sesi*'ni suçlayan "örgütler" oluşturuldu. Kaldı ki bugün bunlar bile eksiksiz *İşçinin Sesi*'ni suçlamıyorlar!

Yedincisi, deniyor ki Polit Büro 1978 Plenum öncesinde *İşçinin Sesi*'nin bazı yanlış eğilimlerini eleştirdi. Üç nokta eleştirildi. Biri devrimci durum var ama hemen devrim olacaktı anlamı çekmeme idi. Polit Büro, ağızyla "devrimci durum var ama..." diye eleştiri yaptı. İkincisi, 1 Mayıs komite-lerini Sovyet'e değil, drujinalara (silahlı savaş birlikleri) benzetmek gerek dediler. Güzel. Üçüncüsü, "sosyalizme açılan ileri demokratik düzeni devrim yoluyla kurmak için ileri" belgisine "ille de devrim yoluyla"(!) mı diye karşı çıktılar. Eleştiriler kendilerini, ortacılıklarını, oportünistliklerini, hepsini güzel koyuyor. Daha güzel koymak için tutanakları yayınlansınlar.

Sonuncusu, ve gerçekte en acıklısı, *İşçinin Sesi*'ni örgütsel olarak "yendiklerini" ama ideolojik planda yenemediklerini, çok sayıda yoldaşın *İşçinin Sesi*'nin görüşlerini benimsediğini, bunları kazanmak için ideolojik savaş gerektirdiğini de açıkça söylüyorlar. İdeolojik olarak yenmeden örgütsel "yenmek" işte çiftlikçiliğin ta kendisidir. Ayrıca bu yoldan gerçek bir örgütsel "yenilgi" de sağlanmış olmaz.

İşçinin Sesi'ni "yenemedikleri" için oportünistler telaş içindeler. Partiyi bırakıp gidecekler ama Lenincilere kalmaması için uğraşıyorlar. "Plenum"da *İşçinin Sesi*'ne karşı ideolojik savaş dediler. İdeolojik savaş, Haziran *Atılımı*'nda "Şaban ustanın kızıl balyozu" cluverdi.

Parti örgütlerine, *İşçinin Sesi*'ne fiziksel saldırı hedefi koydular. Ama "kızıl balyoz"un ne kıvrılığı kalmış, ne de oportünistlerin artık tabanı *İşçinin Sesi*'ne karşı fiziksel saldırıya sürüklenme gücü. Bunun için aynı zamanda radyodan ad ve yer ihbarı yaptılar. Burjuvazi mesaj aldı. Baktı oportünistlerin artık sarı-pembe balyozu güçsüz kaldı, Nazlı İlıkac *İşçinin Sesi*'ni faşistlerin kara balyozuna hedef gösterdi. *İşçinin Sesi* için bunlar beklenmedik şeyler değil. Oportünizme karşı savaş burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz.

Oportünistler baktılar ideolojik savaş, kızıl balyoz, hiçbir tutmuyor, *İşçinin Sesi*'nden "kurtulmayı" da bir yana bırakıp Temmuz *Atılımı*'nda açıkça TİP önünde günah çıkarmaya, açıkça likidasyona yürümeye başladılar.

Güle güle baylar! Siz herhalde legal çalışmak isteyen türdensiniz! Siz BİP ya da TİP saflarına! Biz partimizde kalıyor, devrim için savaşıyoruz! Yaşasın Leninci TKP!

"Halktan yana hüküm t" g vezeliği

Seyit Havran

Menşevikler her anlamda illegal bir Plenum topladılar. Plenum'da kendilerine göre "taktikler" saptadılar. Likidatör yelpaze toplanınca bile toparlanamıyor, tersine lime lime oluyor. Şimdi her oportünist fraksiyon Plenum'da ele alınan konuları kendi eğilimine göre yorumlamaya koyuldu. Kararları çifte anlam çıkarmaya elvermeyecek bir metin olarak yayınlamalarının nedeni bu olsa gerek.

Anlaşılan dalas süren konulardan biri de "son dönemde iyice güncellenen" "hükümet sorunu" dur. *Atılım* Temmuz sayısında "Hükümet sorunu ve taktiklerimiz" başlıklı bir yazı yeralıyor. Bu yazının ilginç yönü kime yöneltildiği belli olmayan bazı eleştiriler taşımasıdır. Dedektiflik tüzük ilkesi olmadığından, komünistlerin bu eleştirilerden birşeyler anlaması oldukça güçtür. Açıklığın "a"sı olmayan bu yöntemin yalnız moral bozacağı açıktır.

Yazının bir bölümünde "Ne bugünkü burjuva muhalefeti, ne de ileri demokratik devrim güçlerinin hükümeti olmayan, hem gerçekçi hem de devrimci bir hükümet olamaz mı?" yollu, "geçmişte zaman zaman parti çizgisinin yanlış anlaşılmasına yol açan görüşler" eleştiriliyor. Bu kadar sene eleştirilmeden duran şu "görüşlere" bakın ki, parti çizgisinin ne menem birşey olduğunu anlayın.

Menşevizm özeleştiri nedir bilmez. Bir konuda o gün ne söyleniyorsa, daha önce söylenilenin hepsi geçersizdir. Bitti gitti. Her parti, değişen koşullara göre taktik değiştirir, ama menşevikler bunu "çaktırmadan" yaparlar. Neden mi? Eski taktikleri daima yanlışlar da ondan! İşte "çaktırmadan" yapılan Plenum'da "çaktırmadan" taktik değiştirmişler yine.

Gerçekten *Atılım*'in eleştirdiği görüş "geçmişte parti çizgisinin yanlış anlaşılmasına yol açan" bir "görüş" falan değil, 1978'e dek Parti'nin taktik çizgisinin ta kendisidir. İnsaf! Yoksa *Atılım*'in eski sayılarını da mı okumayı yasakladınız?

Açıp bakın. MC'nin kurulmasından başlayarak, tüm seçim dönemlerinde, ne zaman bir hükümet değişikliği gündeme gelse *Atılım*'da şu formülü bulursunuz: "İleri virgül demokratik virgül halktan yana bir hükümet". *Atılım*'ı kendi fraksiyonel araçları haline getiren Erdalci ortacılar, bu taktik çizginin nün dürist bir özeleştirisini yapmıyorlar da, "parti çizgisinin yanlış anlaşıldığını" yutturmaya kalkıyorlar. Bu çizginin *dün* yanlış olup olmadığını söylemek için buldukları bu formüle dayanarak, *bugün* böyle bir öneriye karşı çıkmaları ise *değersizdir*, ilkesiz fraksiyon dalaşının kılıfıdır.

siyon dalaşının kılıfıdır.

Gelelim "ileri virgül demokratik virgül halktan yana hükümet"e. Bazı yoldaşlar biçimsel benzerliklere dayanarak, bu formülasyonun Komintern'in 4. Kongresi'nde ele alınan "işçi hükümeti" ve 7. Kongre'de ele alınan "birleşik halk cephesi hükümeti" ile olan ilişkisini soruyorlar. Yazımızda bunun üzerinde duracağız.

4. Kongre ve "İşçi Hükümeti"

Komintern'in 4. Kongresi, Aralık 1922'de, Avrupa'da durumun nesnel olarak devrimciliğini koruduğu, ama proletaryanın savaştan sonra kapitalizmin zayıflığından yararlanamaması sonucu (Rusya dışında) burjuvazinin tekrar güç toplayıp amansız bir saldırıya geçtiği koşullarda yapıldı. Kongre, komünistlerin bu koşullarda devrim için savaşımının taktiklerini saptadı.

Genel taktik çizgi, 3. Kongre'de benimsenen ve bu kongrede daha da geliştirilen "birleşik cephe" taktiği idi. Bunun yanı sıra çok daha dar kapsamlı, birleşik cephe gibi tüm ülkelere değil, ancak belli ülkelere belli koşullarda uygulanabilecek "işçi hükümeti" belgisi ele alındı.

4. Kongre'nin taktikler üzerine tezleri "işçi hükümeti" belgisinin geçerli olabileceği ülkeleri ve koşulları şöyle tanımlıyor:

"İşçi hükümeti (ya da işçi ve köylü hükümeti) belgisi, genel bir propaganda belgisi olarak her yerde kullanılabilir. Ama *güncel bir siyasal belgi* olarak en büyük öneme, burjuva toplumunun özellikle dengesiz olduğu, işçi partileri ile burjuvazi arasındaki güçler ilişkisinin, hükümeti kimin kuracağı sorunun çözümü için bir pratik zorunluk kıldığı ülkelere sahiptir. Bu ülkelere işçi hükümeti belgisi tüm birleşik cephe taktiğinin kaçınılmaz sonucudur" (*Komünist Enternasyonal, 1919-1943 - Dökhümanlar*, Ed. Jane Degras, c.1, s.425).

Tezler işçi hükümetinin amacını işçilerin burjuvaziye karşı birleşik savaşında tüm devlet aygıtını ele geçirmek ve böylece işçi sınıfının *konumunun güçlendirilmesi* olarak belirliyor (agy, s.426).

İşçi hükümetinin görevlerini 4. Kongre tezleri şöyle sıralıyor: Proletaryayı silahlandırmak, burjuva, karşı-devrimci örgütleri silahsızlandırmak, üretim üzerinde denetim kurmak, vergilendirmenin ana yükünü zenginlere bindirmek ve karşı-devrimci burjuvazinin direncini kırmak (agy, s.426).

İşçi hükümetinin nasıl kurulabileceği şöyle açıklanıyor: "Böyle bir işçi hükümeti ancak yığınların savaşımından doğarsa, savaşmaya yetenekli işçi örgütlenmelerine,

emekçi halkın en ezilen katmanlarınca oluşturulan örgütlenmelere dayanırsa olanaklıdır" (agy, s.426).

Böyle bir hükümetin kurulmasının yol açacağı *sonuçlar* (ve dolayısıyla hükümetin işlevi) şöyle: "Açıkta ki, gerçek bir işçi hükümetinin kurulması, devrimci bir siyaset izleyen böyle bir hükümetin varlığını sürdürmesi, çetin savaşlara, sonunda burjuvaziyle bir iç savaşa yol açacaktır. Daha proletaryanın böyle bir hükümet kurmaya girişmesi bile baştan burjuvazinin en keskin muhalefetiyle karşılaşacaktır" (agy, s.426). Tüm bu koşullarda atılacak "işçi hükümeti" belgisinin işlevi, "proletaryanın güçlerini yoğunlaştırmak ve devrimci savaşlar kopartmak" olacaktır.

Tezler, belli koşullarda komünistlerin komünist olmayan işçi partileri ve örgütleriyle bir hükümet kurmaya hazır olduklarını açıklamaları gerektiğini söylüyor. Bunu ancak böyle bir hükümetin gerçekten yukarıda sayılan amaçlar uğrunda savaşacağına somut güvenceler olduğu zaman yapılabilir diyor. Komünistlerin böyle bir hükümete katılımını çok sıkı koşullara bağlıyor. Bunlardan en önemlisi, komünist partisinin kendi benliğini ve ajitasyon özgürlüğünü kısıntısız korumasıdır.

4. Kongre tezleri işçi hükümetleri arasında bir ayırum da yapıyor: 1. Liberal işçi hükümetleri; 2. Sosyal-Demokrat işçi hükümetleri; 3. Komünist olmayan işçi ve yok-

Siyasal kriz koşullarında, yığın hareketinin güçlü açınıma karşısında egemen sınıfların artık baş edemediği bir durumda komünistler, burjuvazinin ekonomik ve siyasal gücünü artırmaya ve uzlaşmacı partileri soyutlamaya yönelik, emekçi yığınları ta iktidardan devrimci yoldan ele geçirilisi noktasına götürmek temel devrimci belgiler atmalıdır.

sul köylü hükümetleri; 4. Komünistlerin katılabileceği işçi hükümetleri; 5. Ancak komünistlerin oluşturabileceği gerçek proleter işçi hükümetleri, ki yalnız bu sonuncusu proletarya diktatörlüğü anlamına gelir.

İlk iki hükümet tipi gerçekte işçi hükümetleri değil, burjuvazinin devrime karşı duran "işçi liderleri"yle oluşturduğu koalisyon hükümetleridir. Komünistlerin bu hükümetlere katılması düşünülemez, tersine onların görevi bu hükümetlerin karşı-devrimci yüzünü deşifre etmektir.

3. ve 4. hükümet tipleri komünistlerin yukarıdaki koşullara bağlı olarak katılabileceği hükümetlerdir. Bunlar, "proletarya diktatörlüğünü temsil etmez, bu diktatörlüğe doğru tarihsel olarak kaçınılmaz bir ara aşama bile değildir. Ama *kurulabildikleri yerde diktatörlük savaş için önemli bir*

çıkış noktası oluşturabilirler" (agy, s.427) (abç).

Özetlersek, Komintern, Avrupa'nın o günkü koşullarında burjuvazinin hükümeti kurmaya gücü yetmediği, yığın savaşlarının yükseldiği, ama proletaryanın da tek başına iktidarı alamayacağı, hegemonyasını tam sağlayamadığı, işçi sınıfı çoğunluğunun henüz sosyalizm için ayaklanmaya hazır olmadığı koşullardaki bir ülkede, komünistlerin "işçi hükümeti" belgisini atmalarını öneriyor. *Kurulabilirse*, böyle bir hükümet, bunalımı daha da derinleştirecek, proletaryanın diktatörlüğü için savaşıma elverişli koşulları yaratacaktır. Öte yandan böyle bir hükümet kurulamıyorsa, burjuvazinin sert direnciyle karşılaşılırsa, "işçi hükümeti" belgisi, proletaryanın güçlerinin yoğunlaştırılmasına, devrimci savaşların kopmasına yarayacaktır. "İşçi hükümeti", ya somut, acil bir belgi olarak, ya da kurulmuş bir hükümet olarak diktatörlüğe geçiş için işçi sınıfının elinde bir manivela işlevi görecek tir.

7. Kongre ve Cephe Hükümetleri

7. Kongre, 1953 yılında, Avrupa'da burjuvazinin işçi sınıfına karşı en barbar ekonomik ve siyasal saldırıya geçtiği, Almanya'da, İtalya'da faşizmin yerleştiği, pek çok başka ülkede faşizmin tırmandırıldığı koşullarda yapıldı. Komünistlerin bu koşullarda savaşımının taktiklerini saptadı.

Kapitalist ülkeler için ana taktik çizgi "işçi sınıfının birleşik cephesi" ve "anti-faşist halk cephesi" taktiğiydi. Buna bağlı olarak belli somut koşullarda uygulanacak üzere, "birleşik cephe hükümeti" ya da "anti-faşist halk cephesi hükümeti" ele alındı.

7. Kongre'nin "faşizm, işçi sınıfının birliği ve Komintern'in görevleri" başlıklı kararının, "işçi sınıfının faşizme karşı birleşik cephesi" alt başlıklı bölümünün 8. maddesi aynen şöyle:

"8. *Siyasal kriz koşullarında, yığın hareketinin güçlü açınıma karşısında egemen sınıfların artık baş edemediği bir durumda, komünistler, burjuvazinin ekonomik ve siyasal gücünü daha da sarsmaya, işçi sınıfının gücünü artırmaya ve uzlaşmacı partileri soyutlamaya yönelik, emekçi yığınları ta iktidardan devrimci yoldan ele geçirilisi noktasına götürmek temel devrimci belgiler atmalıdır.* (Örneğin, üretimin ve bankaların kontrolü, polislin dağıtılması ve yerine silahlı işçi milislerinin kurulması gibi). Yığın hareketinin böyle bir kabarışıyla, henüz proletarya diktatörlüğünün hükümeti olmayan ama faşizme ve gericiyle karşı kesin önlemler almayı üstle-

nen bir proleter birleşik cephe hükümeti, ya da anti-faşist halk cephesi hükümeti oluşturmak olanaklı ve proletaryanın çıkarları açısından zorunlu ise, komünist partisi böyle bir hükümetin kurulması için çalışacaktır. Bir birleşik cephe hükümetinin kurulabilmesi için temel önkoşul şöyle bir durumdur: a) Burjuvazinin böyle bir hükümetin kurulmasını önleyemeyeceği denli burjuva devlet aygıtının paralize olmuş olması, b) Geniş emekçi yığınlarının faşizme ve gericiilere karşı ateşli bir biçimde eyleme geçmiş olması ama henüz Sovyet iktidarı için ayaklanıp savaşılmaya hazır olmamaları, c) Birleşik cepheye katılan sosyal-demokrat ve diğer partilerin örgütlerinden önemli bir bölümünün halihazırda faşistlere ve diğer gericiilere karşı amansız önlemler alınmasını istiyor olmaları bu önlemlerin alınması uğruna komünistlerle birlikte savaşılmaya hazır olmaları.

"Birleşik cephe hükümetinin gerçekten karşı-devrimci parabolabalar ve onların faşist ajanlarına karşı kesin önlemler almayı üstleneceği ve komünist partisinin eylemini ve işçi sınıfının savaşımını hiçbir biçimde kısıtlamayacağı ölçüde, komünist partisi böyle bir hükümeti her yoldan destekleyecektir. Komünistlerin bir birleşik cephe hükümetine katılımı somut durumun gereklerine uygun olarak her ayrı durumda ayrıca kararlaştırılır" (agy, c.3, s.364-365) (abç).

"Devrime Yanaşma Biçimleri"

Görüldüğü gibi, 7. Kongre'nin "birleşik cephe hükümeti" ile 4. Kongre'nin "işçi hükümeti" birbirinden ayrı savaşım koşullarında atılmış aynı özde belgilerdir. İkisinin de amacı, proletaryanın ve bağlaşıklarının henüz proletarya diktatörlüğü için, sosyalist devrim için savaşılmaya hazır olmadığı, ama yığın hareketlerinin kabardığı, belli bir boşluktan yararlanarak hükümet kurma olanağı doğduğu koşullarda, böyle bir olanaktan yararlanarak diktatörlük için savaşımın yolunu açmaktır. Tekrar belirtelim, bu taktik tümüyle somut bir durumun karşılığıdır, genel, her zaman uygulanması gereken bir taktik değildir. Böyle hükümetler proletarya diktatörlüğü yolunda tarihsel olarak zorunlu, kaçınılmaz değildir.

Lenin, daha 1920'de yazdığı 'Sol' Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı' yapıtında dünya devrimi için perspektifleri değerlendirenken şöyle diyordu: "Temel olan şimdiden başarılmıştır: İşçi sınıfının öncüsü (komünizm-işçi) kazanılmış, parlamentarizme karşı ve Sovyet hükümetinden yana, burjuva demokrasisine karşı ve

proletarya diktatörlüğünden yana yer almıştır. Bundan böyle tüm çabalar ve tüm dikkatler bir sonraki adıma yoğunlaştırılmamalıdır... O adım: proleter devrimine geçişin ya da *yanaşmanın* biçimlerinin aranıp bulunmasıdır" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.31, s.92).

İşte Komintern'in 4. ve 7. kongrelerinde ele alınan ana taktikler, Lenin'in sözünü ettiği devrime yanaşma biçimleridir. Bu taktiklerin bir parçası olarak, belli ülkelerde, belli somut koşullarda bir yanaşma biçimi olarak "işçi hükümeti" ya da "birleşik cephe hükümeti" önerilmiştir.

"Halktan Yana Hükümet" in İzinde

Şimdi TKP yayınlarında "ileri, demokratik, halktan yana hükümeti" izleyelim.

Menşevikler, birinci MC'nin kurulmasından başlayarak her fırsata bir ileri, demokratik, halktan yana hükümetten söz ettiler. *Atılım*'ın bu yıllardaki her sayısından sayısız örnek verilebilir. Böyle bir hükümetin hep "ileri demokratik düzen" ile birlikte ele alındığını göz önünde bulundurursak, bunun bir *propaganda* belgisi olarak atıldığını anlarız. İleri demokratik düzenin *devrim* yoluyla kurulacağına anlaşıyorsak, buna kimsenin bir diyeceği olamaz. "İleri, demokratik, halktan yana hükümet", devrimin hükümeti demektir, olur biter. Ama sorun bu kadıyla bitmiyor. Birincisi, *Atılım* o yıllarda ileri demokratik düzenin devrimle olacağını yazmıyordu. Bu ancak taa 1977'de Lenincilerin bastırmasıyla gelen bir kavram oldu. İkincisi, böyle bir hükümetin devrimle geleceğini kabul etsek bile, CHP'nin bunda ne işi var? Tekeldisi burjuvaziye "devrimci" bir misyon yüklenmesi aynı tarihlerde girila gidiyordu. Demek ki, "hükümet" belgisi, bir propaganda belgisi olarak da sakattır, en azından yoruma açıktır.

"İlerleyen" sınıf savaşımıyla

birlikte "hükümet" belgisi de ilerledi. *Atılım*'ın 1 Nisan 1976 sayısında "TKP ve Hükümet Sorunu" başlıklı yazıda şöyle deniyor: "TKP, işçi sınıfının, orta katmanların, silahlı kuvvetlerdeki yurtseverlerin, burjuvazinin tekelsiz olmayan, emperyalizme karşı olan kolunun ortak çabalarıyla bu hükümeti devirmeyi ve yurtsever, ilerici güçlerden oluşturulacak bir hükümetin işbaşına getirilmesini öneriyor. İşçi sınıfının geniş ölçüde bu hükümete *katılmasını*, onun demokratik yolda ilerlememesinin garantisini sayıyor". Birincisi, burjuvazinin tekelsiz olmayan, emperyalizme karşı olan kolu. Var mı böyle bir mahluk? İkincisi ve asıl ilginç olanı, işçi sınıfı bu hükümete yalnız *katılacak*, başı çekmek, hegemonya ve dolayısıyla devrim gibi bir sorunu yok. Peki devrimle kurulmayacaksa böyle bir hükümet, nasıl kurulacak? *Atılım* in bir sonraki (1 Mayıs 1976) sayısındaki *Çağrı* yanıtıyor: "İşçi sınıfı, halkımız ulusal bağımsızlık, özgürlük, ıleri, (dikkat: virgül -İ.S.) demokratik bir düzen uğrunda, gerçekten halktan yana bir hükümet için, bugünkü terörcü hükümeti alaşağı etmek için savaşıyor. ... Çözüm yolu açıktır: Bütün ilerici güçler, yurtsever örgütler, yurtsever subaylar, *generaller* (!!!) elele vermediler!... Bu halk düşmanı hükümeti alaşağı edelim!" (abç) (9 Nisan 1976 tarihli MK Çağrısı) *Darbe*, "ilerici" bir *darbe* öneriyorlar!! Neyse, bu "yurtsever generaller" in eli burjuvazinin olmayan anti-emperyalist kolunun ucunda olmuş olacak ki, elele vermediler, menşevik cunta da suya düştü.

Bu "darbe"yi yedikten sonra menşevikler bir süre kendilerine gelemediler. Eski bulanık propaganda belgilerine döndüler.

Buraya dek gördüğümüz hükümetlerin 4. ve 7. Kongre'de ele alınan hükümetlerle hiçbir ilişkisi olmadığı açıktır.

1977 ve yaklaşan genel seçimlerle birlikte "hükümet sorunu" yine yaygın olarak piyasaya çıktı. Bu kez değişik bir kılıkla: "...seçimlerden sonra daha demokratik ve halkçı bir hükümetin işbaşına getirilmesi" amacıyla ve "daha demokratik bir seçim yapabilmek için seçimleri örgütleyecek" bir "demokratik hükümet" önerildi. ("Başa Gelen Sorun", *Atılım*, Şubat 1977) Burada *iki* hükümetten söz ediliyor: Biri seçim hükümeti, ki bunun görevleri de şöyle sıralanıyor: Faşist çeteleri, Ülkü Ocakları'nı dağıtmak, bunların elebaşlarını, Türkeş, Demirel gibi politikacıları, katilleri yargılamak, devlet organlarını faşist, aşırı gericilerden temizlemek, 141, 142 gibi faşist maddeleri ve TKP'ye konan yasağı kaldırmak" ve bir dizi seçim yasasına ilişkin reform.

Kendi ağızlarıyla devrime değil, seçime yol açacaklarını söyledikleri bu hükümet de aradığımız hükümet olamaz. İkinci hükümet, seçimlerden sonra kurulacak olan hükümettir. Aynı sayının kutu sloganlarından biri şöyle: "Gerici-faşist karması hükümeti yıkmak, *işçi sınıfının da katılacağı* (abç) halktan yana, demokratik bir hükümet kurmak için, bütün yurtsever demokratik güçler birleşin!" Elleri dert görmesin, seçim hükümeti sorunlarını yarısını halletti, bu ikincisine ne kaldı? Bu sakın devrime yolu açacak hükümet olmasın? Aynı sıralarda yayınlanan Konferans Raporu'nda İ. Bilen öyle olduğunu söylüyor. "Devrimlere yolu açacak ıleri demokratik bir düzen"den ve "böylesi bir hükümet"ten söz ediyor (Bak: R. Yürükoğlu, *Üçüncü Program ve Görüşlerimiz*, s.44).

İleri demokratik düzeni devrimlerden önce koyması yeryüzünde emsali bulunmayıp yanıtını yerel ortacınızdan ısrarla isteyeceğiniz bir kargaşa olmasının yanı sıra, bundan çıkan sonuç, "böylesi bir hükümetin" seçimle işbaşına gelen ve "devrimlere yolu açan" bir hükümet olduğudur.

Bizi alıntı cimbızlamakla suçlamaya kalkmasınlar, bunu açıkça yazmışlar da. Seçimlerden sonra *Atılım* şöyle diyordu. "TKP'nin seçim platformunda başta gelen sorun gerici-faşist karması hükümeti erkten düşürmek, ıleri demokratik bir düzene yol açacak, parti programında gösterilen yakın amaç yolunda, belli ölçülerde bir basamak olabilecek bir hükümeti işbaşına getirmek sorunudur" ("Nasıl Bir Hükümet?", *Atılım*, 1 Temmuz 1977). Bu hükümeti kimin kuracağı sorusunu yanıtlamak için de uzun uzun aramaya gerek yok: Seçimlerden önce yayınlanan 22 Nisan 1977 tarihli TKP MK Çağrısı, "Oyunuzu bölmeyin!", "Oyunu emperyalizmin işbirlikçisi, en talancı gerici-faşist partileri yenilgiye uğratmak ve demokratik özgürlüklerden yana bir hükümeti işbaşına getirmek için kullan!" diyerek bu onuru CHP'ye vermiş. Bu arada yığın eylemleri, eylem birliği çılgınlıkları kendine de pay çıkarıyor. Seçimlerden sonra kendi katılımından da vazgeçmiş olacak ki, kurulacak hükümete TKP Programı'nın yakın amaçlarından bir çoğunu yükledikten sonra, "CHP hangi yoldan, hangi biçimde olursa olsun, hükümet kurduğunda yalnız anti-faşist değil, açık ve kesin anti-emperyalist, demokratik bir programla çıkmazsa bu sorunların üstesinden gelme olanağı bulunamaz" diye nasihat çekiyor ("TKP MK Bildirisi", *Atılım*, 1 Temmuz 1977).

İşte bu hükümet, CHP'nin kuracağı bu hükümet, menşevikle-

re göre "ileri demokratik düzene yolu açacak bir basamak", devrime bir *yanasma* biçimidir. Bambaşka koşullar için düşünülmüş Leninci bir taktiği 1977 Türkiye'si'ne mekanik bir biçimde uygulamaya kalkışmaktır.

Menşevik mantığı adım adım izleyelim:

"İşçi sınıfı" yerine "ulusal demokratik güçleri", "proletarya diktatörlüğü" yerine "ileri demokratik düzeni" mekanik bir biçimde geçir. O zaman 1977'de gerici-faşist karması hükümetle ulusal demokratik güçler arasındaki güçler ilişkisi hükümeti kimin kuracağı sorusunun çözümünü acil bir pratik zorunluk yapmış mı? Evet, çünkü tekeldışı burjuvazi de ulusal demokratik bir güçtür ve CHP iktidara adaydır. Pekli bu hükümetin amacı ulusal demokratik güçlerin birleşik savaşıyla devlet aygıtını ele geçirmek ve bu güçlerin konumlarını güçlendirmek mi? Öyle. Bu hükümetin görevi NATO'dan çıkmak, faşistleri yargılamak, 141, 142'yi kaldırmak, vs. vs. mi? En azından 141-142'yi kaldırır (buna söz verdi), faşistleri de temizler, objektif olarak anti-emperyalisttir, bize yeter. Bu hükümet nasıl kurulacak? Yığın savaşlarıyla, eylem birliğiyle demiyor muyuz? Hazır yığın savaşları yükselmiş (gerçekten de öyle) seçimlerde CHP'ye destek oluruz, al sana eylem birliği. Bu da tamam. E bu kadar yardımımız dokundu, hükümete bizi de *katarlar* artık. Bütün hesaplara göre bu hükümet ileri demokratik düzen için bir çıkış noktası oluşturmaz mı?

İşte burada menşevik mantık kopuyor. Bütün yukarıdaki varsayımları doğru bile saysak (ki kökten yanlışlar. Tekeldışı burjuvazi "ulusal", "anti-faşist", "anti-emperyalist", "demokratik" bir güç bile değildir; Bak: R. Yürükoğlu, "İleri Demokratik Halk Devriminde Tekeldışı Burjuvazi", *İşçinin Sesi*, s.115-116) yine olmuyor. Çünkü Leninci "işçi hükümeti" belgisini atarken *devrimci* bilinç vermek zorundasın. Hedeflediğin yığınlar reformist, sosyal-demokrat partinin tabanıdır ama işçidir. Atacağı belgeler özünde demokratik bile olsa, hiçbir burjuvanın dayanamayacağı belgeler, devrimin eşliğine götüren belgelerdir. Menşeviklerin mekanik modelinde devrimci bilinç veremezsin, çünkü ana bağlaşığın liberal, tekeldışı burjuvazi fellek felik kaçır. *Reformist* bilinç verirsın ki yanına gelsin. Hedeflerini ve özellikle yöntemlerini ona göre seçersin, onun yutabileceği ölçüde sulandırırın. Sonuçta Leninci "işçi hükümeti" belgisi devrime *yanasma* anlamına gelirken, menşevik "halktan yana hükümet" belgisi tam tersine devrimden *uzaklaştırır*, araya ayrı bir demokratik aşama koyar. İşte

menşevikler bunu aynen böyle yazıyorlar da. İ. Bilen'in Konferans Raporu bir örneği'dir. Ekim 1977 tarihli *Atılım*'da yayınlanan TKP'nin Sesi Radyosu'nda yaptığı konuşma resmidir.

Hepsi var. Meşhur "hükümet" in de boy attığı bu demokratik devrim öncesi demokratik aşamada emperyalizmden kurtulunacak, faşizm ezilecek ve "böylece ileri demokratik bir düzenin yolları açılacak". Nasıl kokuşmuş sakat bir mantıktır ki bu, devrimle geleceği söylenen bir düzenin hedefleri ondan önceki bir aşamada gerçekleşmesi bekleniyor? İşte meşhur "menşevik aşamalar teorisi" böyle kendi mantığı içinde bile çelişen birşeydir.

Teorik planda, "halktan yana hükümet", 4. ve 7. Kongreler'deki hükümetlerin iğrenç bir karikatürüdür.

Pratikte bu belgi TKP'nin menşevik kılığı eliyle işlenmiş bir cinayettir. Sonuçları açısından devrimci savaşın boğulması anlamına gelmiştir. 1977'de devrimci durum hızla yükseliyordu. İşçi sınıfı DGM direnişinden sanıyla çıkmış, 1 Mayıs'ta görülmemiş mitinglere çıkmış, MESS patronlarına karşı zorlu bir greve girmişti. Menşevikler bu korkunç devrimci potansiyeli yediler. "İleri, demokratik, halktan yana hükümet", "oyları bölmeyin" belgisiyle bu devrimci dalgayı CHP'nin dümen suyuna boşalttı. Sonunda muradlarına eremediler ama belgelerinden de vazgeçemediler. CHP en sonunda hükümete gelince, "halktan yana hükümet" belgisini sessiz sedasız rafa kaldırıp, önceden oluşturdukları fiili bloku sürdürdüler. Devrimci eylem koymayarak, CHP'nin olmayan ileri adımlarını destekleyerek, devrimci harekete yara üstüne yara verdiler. Böylece bugünlere geldik.

Bugün aynı cinayet tekrar işlenmek isteniyor. Bu eskisinden daha da büyük tehliktir. Bunun artık bir CHP hükümetini bile kaldırmayacak denli derindir. Bugün tekrar yükselmeye başlayan yığın çıkışları, TARIŞ'ler, Fatsalar, Çorumlar devrimle sonuçlanmazsa, karşı-devrim, faşizm ger-

çekten büyük bir tehliktir.

Bu cinayeti işletmeyeceğiz. Bugün durum 1977'dekinden farklıdır. Oportünizmin her adımını sergileyen, hızla örgütlenen bir Leninci hareket var. TKP'nin Leninçiler Konferansı toplandı, komünistlerin devrim için savaşımında taktiklerini saptadı.

İki Taktik

TKP içinde iki taktik çizgi çarpışıyor. Menşevik yelpazenin tüm fraksiyonlarına göre devrimci durum yoktur.

"Onlara göre devrimci bir çıkış olasılığı yoktur ama 'faşizm tehlikesi reeldir'. Bu nedenle devrim hedefini bir yana bırakın, önce bir 'demokratik konumlarını koruma' aşaması olmalıdır (bak: İ. Bilen'in Şubat 1980 tarihli *Barış ve Sosyalizm Sorunları*'ndaki yazısı). Bu aşamada, tekeldışı burjuvazinin partisi CHP'nin oynayacağı önemli bir rol vardır, onun için CHP'yi tedirgin edecek eylem çeşitlerinden sakınmak gerekir. Tarış olayları kıskırtmadır, provokasyondur. Silah kullanmak anarşizmdir, terörizmdir. Bu aşamada tekeldışı burjuvazi ile çatışmak doğru değildir. '1 Mayıs şurada şurada yapamayacak' mı dedi, öyle olsun. İstanbul'da? Provokasyona gelmeyelim, Mersin'de yaparız. 'Kızıl bayrak taşıyamazsın, 'İstiklal Marşı' dışında marş söyleyemezsin. Türk büyüklüğü dışında resim taşıyamazsın' mı dedi, öyle olsun. Biz bu kez 'şenola düğün'ü söyleyelim, sonra yapacağımızı biliyoruz! Günün en önemli görevi, tüm enerjini sendikal harekete yoğunlaştırmaktır.

"Görüldüğü gibi, TKP'deki iki çizginin farklılığı derindir. Oportünistler, devrim ve ayaklanma konusunu ağızlarına almıyorlar, 'reel' tehlikeye karşı CHP'yi etkileyorlar. Leninçilere göre ise, devrim ve ayaklanma giderek yakın görev oluyor. Bu nedenle, her çeşit 'yasal sınırlar' bastılığine karşı amansızca savaşmak, en başta parti örgütlenmesi olmak üzere *illegal* örgütlenmeyi başa almak, legal sendikal hareketi yaşamadaki mütevazî yerine oturtmak gerekiyor.

"TKP'deki iki çizginin aslına sadık özeti böyledir" (R. Yürükoğlu, *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisi'nin Taktikleri*, 2. basım, s.21-22).

Yazımın başında *Atılım*'ın Temmuz 1980 sayısında çıkan, ortacılara ait bir yazıya değinmiştik. Bu yazının iki amacı vardır. Birincisi, hala menşevik kanatta kalan komünistlere "Partide iki değil, üç taktik çizgi vardır. 'Sol', 'sağ' ve bizimkisi, Leninci olanı" masalını anlatarak militan kadroların Leninci saflara akınının önünü kesmek. "Bakin işte sağ oportünizme karşı çıkıyorlar!" dedirtmek.

Bu bir *aldatmacadır*. Yazının önerdiği taktik "güçlü bir demokrasi hareketi yaratmak yolunda" "demokratik eylem birliği"dir. "Bilindiği gibi, TKP, demokratik eylem birliğinin somut görevlerini dört ağırlık noktasında: emperyalist baskılara, tekellerin saldırılarına, yarı-askersel zorbalık rejimine, nükleer silah tehlikesine ve silahlanmaya karşı savaş hedeflerinde topluyor." (agy)

Evet, "bilindiği gibi" bu 4 hedef, özünde İ. Bilen'in Şubat 1980 tarihli *Barış ve Sosyalizm Sorunları* dergisinde yayınlanan "Sömürü ve Baskı Politikasına Karşı Ulusal Demokratik Güçler" adlı yazısında saydığı "devrim öncesi demokratik aşamaya" ait 4 hedefin aynısıdır. Hatta daha da sulandırılmıştır. Ve ayaklanma için propagandayla birlikte ele alınmayınca, ortacılardan bu hedefleri de aynı anlama, "aşamaya" gelir. Yürükoğlu yoldaşın şu sözleri onlar için de aynen geçerlidir:

"Biz bu amaçları gönülden kabul ediyoruz. Ne var ki, bu amaçlar, ayaklanmayı-devrimi anlatmıyorsa boş sözlerdir, lafazanlıktır, göz boyamacıdır diyoruz. İkinci maddeye bakın! Nasıl karşı konacak? Bugün işçilerin karşısında yalnız polis yok, düzenli ordu ve özel işletme güvenlik ekipleri var. Türkiye'nin *bugünkü* ortamında, 'ekonomik bunalımın yükünün emekçi halkın sırtına yüklenmesini karşı savaşım' dediğimizde, 'yığın savaşımını güçlendirme' dediğimizde, *kaçınılmaz olarak*, otomatik olarak işçileri, devrimci karşı koyuşa, çarpışmalara, bariyer savaşlarına çağırıyoruz demektir. İşçi grev yapıyor, sürüler saldırıyor, panzerler duvarları yıkıyor. Karşı koyma diyorsan, grevi sürdürücek nasıl sürdüreceksin?... Görüldüğü gibi bu hedef *bugün* işçi sınıfını devrimci karşı koyuşa, bariyerlere çağırır bir hedeftir. Bilen'in saydığı öteki maddeler de böyledir" (agy, s.24-25).

Ortacı oportünistlerin "taktik yorumu", sağ oportünistlerin "taktik yorumu"yla özde ayındır. İkisi de ayaklanmanın sözünü etmeyerek "demokratik" savaşımı, devrimden önce gelen bir ara aşamaya indiriyor. Aslında sağ oportünistlerin görüşü daha tutarlıdır. Sözünü ettikleri "demokratik hükümet" bu taktiğin doğal ve mantıklı uzantısıdır. Yalnız onlar bunu açıkça söylüyor, ortacılar nereye ve nasıl bağlandığı belli olmayan "devrim" diyerek kendilerini gizliyor. İki "yorum"un özü aynı olunca, aralarındaki polemiğin de ilkesiz fraksiyon dalası, yer kapmaca oyunu demektir. Bu da yazının ikinci amacı.

Bu cinayeti işletmeyeceğiz! Komünistler Leninci saflara!

İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın!

Partimiz ikide
birleştiİstanbul'daki
proleterlerin
gücünü

İŞÇİNİN SESİ

Kahraman emekçi
kapitalizm!Yıl: 7. Sayı: 135
11 Temmuz 1980

ÇEK-AL SAYFASI

Bu sayı ÇEK-AL'da, R. Yürükoğlu Yoldaş'ın yakında çıkacak olan *Ajıtasyon ve Propagandanın Güncel Sorunları* kitabının "Belgeler Üstüne" başlıklı bölümünü yayınlamaya başlıyoruz. Yazının ikinci bölümünü gelecek sayımızda yayımlayacağız.

B lgil r Üstüne (I)

R. Yürükoğlu

Devrimci tutumlar ve tutumların somutlanması ve yığınlarla sunuluşu demek olan belgeler sorunu, Türkiye devrimci hareketinde çok yanlış anlaşılabilir bir konudur. Yanlış anlayış asıl olarak 1960'lı yıllarda "sosyalist Türkiye", "bağımsız Türkiye", "milli demokratik devrim", "sosyalist devrim" belgileriyle başladı. Sürüp gidiyor. Devrimci hareket içinde söyleyecek bir sözü olan (ya da olmayan) kişi ve guruplar önce bazı görüşler koyuyorlar ortaya. Sonra bu görüşlerin yayılması için çalışıyorlar. Görüşler yayıldıkça kısalıyor, kısalıyor, en sonunda birkaç sözcüklük bir tamlamaya iniyor: Gurubu belirleyen belgi. Bu, o gurubun artık kimlik kartı gibi birşey oluyor.

Bu gelişmenin iki yanı oluyor. Birincisi olumlu ve kaçınılmaz yanındır. Görüşlerin, öteki görüşlerden, tutumun öteki tutumlarından farkını kesin ve çarpıcı biçimde ortaya koyma olanağı veriyor. Bu nedenle o görüşleri getirenler tarafından da, en başından öne sürülebiliyor. İkincisi, olumsuz ve yine kaçınılmaz yönüdür. Tüm görüşler, değişmez birkaç sözcüğe inince, belgi fetişizmi başlıyor; ciddi ideolojik çalışmanın yerini belgi papaganlığı alıyor; zaten oldukça sığ olan teorik birikimimiz iyice vulgarlaşıyor; karşıdaki-

ni dinleyen, akıllı bir tartışma yerini belgi yansırtmacılığına bırakıyor.

TKP'nin Leninci güçleri de bu yanlış anlayıştan (ya da konuyu bilmezlikten) payına düşeni almıyor denemez. Şu ya da bu belgiyi yanlış yorumlama, dolayısıyla *İşçinin Sesi*'nin siyasal tutumunu yanlış yorumlama durumlarıyla zaman zaman karşılaşılıyor. Bunun sonunda, ülke çapında Leninci siyasetin derinlemesine kavranması ve bir örnek uygulanması, düzgün-tutarlı-uyumlu bir propaganda ve ajıtasyon çalışması yürütülmesi zorlaşıyor.

Belgilerin Sınıflanması

Parti taktikleri ve belgeler konusunu kafamızda iyice yerine oturtabilmek için öncelikle belgileri amaçları yönünden bir ayrıma sokmalıyız.

Belgeler, en başta stratejik ve taktik belgiler olmak üzere ikiye ayrılabilir. *Stratejik belgeler*, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik-toplumsal aşamadaki genel savaşın ana hedefini, ana yönünü, içeriğini, anlamını veren (doğru ya da yanlış olarak) belgelerdir. *Taktik belgeler*, partinin o günkü ana hedefini, ana yönünü, taktiklerinin içeriğini, anlamını

veren (doğru ya da yanlış olarak) belgelerdir.

Türkiye devrimci hareketinde belgeler üstüne yapılan en genel yanlış, işleri stratejik belgelerle yürütme çabasıdır. Örneğin, 1973 öncesinde TİP vardı, yıllar yılı "sosyalist Türkiye"den başka belgi kullanmadı. Öte yandan MDD'cilik vardı, "bağımsız Türkiye"den başka belgi kullanmadı. Bugün de pek farklı değil. Bu, Türkiye devrimci hareketinin belgileri propaganda ve ajıtasyonda kullanmayı henüz tam bilemediğinin kanıtıdır. Stratejik belgeler yığınları hareketlendirmeye yeterlidir sanılıyor. Oysa yığınların böyle genel ve bir anlamda soyut belgilere "sarılıp" devrim yaptığı daha görülmemiştir. Stratejik belgeler, günün istemlerini seslendiren, yığınlarla somut yol gösteren belgeler değildir. Öncü güçlerin duygularını bileyebilir. Ama öncü güçler için geçerli olan şeylerin yığınlar için de hemen, aynı derecede geçerli olacağını düşünmek sekerliktir. Sınıf özünde, küçük burjuva aydınının işçi ve emekçi halkla kaynaşmamışlığını yansıtır.

Stratejik belgeler kullanılmalı, hatta her geçen gün daha güçlü ve yaygın olarak kullanılmalıdır. Ama bunun yanında milyonlarca emekçinin bu stratejik belgelerle, devrim aşamasının ana hedefleriyle bağını kuran *tak-*

lik belgilere asıl önem verilmelidir. Taktik belgiler, yığınların acil istemlerini seslendiren, günün çelişmesini kavrayan belgiler ol-
dukları için, stratejik belgilerin de daha iyi anlaşılmasını ve benimsenmesini sağlarlar.

Stratejik ve taktik belgiler ayrımı böyledir. Şimdi geliyoruz bir başka ayrıma. Belgileri bir de sınıf savaşının aşamalarına, dönemlerine bağlı olarak ayırabiliriz. Öğrenilmesi gereken ayrımlar buradadır. Belgiler sorunu dendiğinde asıl kastedilen bu ayrımdır.

Komünist Partisi'nin taktikleri ve bunların anlatımı demek olan belgiler, ülkenin içinde yaşadığı toplumsal ve siyasal koşulların bütünselliğinden çıkar. Taktikler ve belgiler, bu nedenle, ülkenin ve devrim hareketinin içinde bulunduğu dönemlere göre değişir ya da değişik anlam kazanır.

Bu dönemleri ve dönemlerin gerektirdiği taktikleri ve belgileri kabaca şöyle sıralayabiliriz:

1. *Devrimci durum öncesi dönem*: Bu dönemde komünist partisinin ana taktiği, proleter ideolojisini işçi sınıfı içinde yaymak, savaşçı birey ve gurupları partiye kazanmaktır. Belgiler de ona göredir. Ne halk ayaklanması ve ne de ayaklanmaya hazırlık hedefleri konmaz. Belgiler genel propaganda, ajitasyon ve örgütlenme görevlerini yansıtır.

Lenin, 1897'leri bu dönemin belgilerine örnek olarak verir.

2. *Devrimci durum*: Yığınların hareketlendiği, eski üst yapının çökmeye başladığı "devrimci durumda ideolojik savaşım, yeni bir yaşam ve yeni yöntemler ister. Kendine özgü ajitasyon ve propaganda ister. Dün genel teorik sorunlar olan proleter hegemonyası, devrimci zor kullanımı, ayaklanma ve devrim, burjuva devletin yerle bir edilmesi ve diktatörlük sorunları bugün çeşitli yönleriyle pratik sorunlar olmuştur" (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*. Beşinci basım, s.134). Belgiler de, yeni dönemin gereklerini izler. Yığınları harekete geçirmeye çağırır.

Tüm propaganda ve ajitasyon ayaklanma çağrısına, ayaklanmayı yığınlar benimsenmeye yöneltilir. Halk ayaklanması belgisi atılır. Fakat bu dönemde, ayaklanma belgisi, somut ayaklanma hedefini değil, ayaklanmanın propagandası hedefini taşır. Ayaklanmanın toplumsal psikolojik koşullarını yaratmayı amaçlar. Partinin ana taktiği, geniş emekçi yığınlarını kendi siyasetine kazanmaktır.

Lenin, 1901-1902 yıllarını bu döneme örnek olarak verir. Ve somut devrimin, somut ayaklanmanın başlamasına dek olan bu iki aşamayı da (devrimci durum öncesi dönem ve devrimci durumu) *propaganda dönemi* olarak değerlendirir.

3. *Somut ayaklanma ve devrim aşaması*: Bu dönem devrimci durumun en üst aşamasına, "ülke çapında kriz"e yükseldiği, iç savaşın yer yer başladığı, ya da başladığı dönemdir. Bu dönemde partinin ana taktiği, somut olarak yığınlarla birlikte ayaklanmadır. Lenin'in deyişle, bu dönemde eleştiril silahının yerini, silahlı eleştirir alır. Parti, ayaklanma planı yapar, silahlı doğuş birliktir kurar. Bu dönem, ilk iki dönemden farklı olarak, propaganda değil, *eylem dönemidir*. Belgileri de eylemi somut olarak hedefleyen belgilerdir.

Lenin, örneğin 1905 yılını bu döneme örnek verir.

Şimdi, söylediklerimizi Lenin'in yazdıklarında tartalım.

Lenin, 1905'de yazdığı *Devrim Öğretir* adlı önemli yazısında, ayaklanma üstüne Bolşevik görüşlerin geçirdiği evrimi üç aşamada ele almıştır. Birinci aşama, yığınsal işçi sınıfı hareketinin başlama yılı olan 1897'dir. Lenin, *Devrim Öğretir*'de 1897 yılında yazdığı, *Rus Sosyal Demokratların Görevleri*'ni de-

ğerlendirirken şöyle diyor:

"Gördüğümüz gibi, burada ayaklanma hazırlıklarından en ufak bir söz edilmemektedir. Burada sözü edilen yalnızca bir ordunun toplanmasıdır, yani genel olarak propaganda, ajitasyon ve örgütlenmedir" (Lenin, "Devrim Öğretir", *Toplu Yapılar*, c.9, s.150).

İkinci aşama: 1902. Lenin, *Ne Yapmalı*'yı yazıyor ve ayaklanma propagandası başlıyor.

İŞÇİLER SİLAHLANIN DEVRİME HAZIRLANIN

Ne Yapmalı, ayaklanmaya ilişkin olarak şu noktaları getiriyor:

"1) (Ayaklanma—İ.S.) çağrısını 'oturup bekleyecek' özel ajanlar görevlendirerek bir ayaklanmayı hazırlama fikrinin saçmalığı. 2) Düzenli çalışmada görev almış kişiler ve örgütler arasında, ortak yürütülen çalışmalar sürecinde kurulan ilişkilerin zorunluluğu. 3) Halkın proleter (işçi) kesimiyle, proleter olmayan (tüm noşnutsuz) kesimleri arasında ki bağları bu çeşit çalışmalar sürecinde güçlendirme zorunluluğu. 4) Siyasal durumu doğru değerlendirmek ve siyasal olaylara en hızlı biçimde 'tepki' gösterme yeteneğini ortak olarak geliştirme zorunluluğu. 5) Tüm yerel devrimci örgütlerin gerçekten birleştirilmesi gerekliliği" (Lenin, c.9, s.151-152).

Lenin, aynı yazıda, ikinci dönemin özelliğini şöyle belirliyor:

"Dolayısıyla, ayaklanma için hazırlık belgisi şimdiden açıkça atılmıştır, ama henüz ayaklanma zorunlu olduğu için doğrudan çağrı yapılmıyor. Hareketin bir ayaklanmayı şimdiden 'zorunlu kıldığı', derhal silahlanmak, dövüş birliklerinde örgütlenmek gerektiğini henüz söylemiyor" (Lenin, c.9, s.152).

Lenin, yukarıdaki alıntıları yaptığımız *Devrim Öğretir* adlı yazısını yazdığı aynı 1905 yılında, sosyalist devrim teorisine büyük bir katkı olan *Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği* adlı yazısını da yazıyor. Burada, 1901-1902 dönemini, aşağı yukarı aynı cümlelerle şöyle belirliyor:

"Vulgar devrimbazlık ile kuyrukçuluk arasındaki farkı göstermek için Rusya Sosyal Demokrat hareketinden bir örnek mi istiyorsunuz? Verelim. O denli yakın olmalarına karşın bize şimdiden eski tarih gibi gelen 1901, 1902 yıllarını anımsayın. Gösteriler başlamıştı. Vulgar devrimbazlık, 'saldırı taktikleri' diye bir yaygara koparmıştı. (*Rabocheye Dyelo*), 'kana susamış' bildiriler yayınlanıyordu. (Yanlış hatırlıyorsa bunlar Berlin kaynaklıydı.) Ve gazete yoluyla ülke çapında ajitasyon yürütme fikri, 'edebi züppelik' ve koltuk devrimciliği diye saldırıya uğruyordu (Nadejdin). Öte yandan kuyrukçuluk o zamanlar 'en iyi siyasal ajitasyon yolu ekonomik savaşım' öğretisinde somutlanıyordu. Dev-

rimci Sosyal-Demokratların (Komünistlerin—İ.S.) tutumu ne oldu? Onlar bu iki akıma da vurdular. Bombacı yöntemleri ve saldırı taktikleri çılgınlıkları yendiler, çünkü açık yığın eyleminin yarının işi olduğu belliydi, ya da belli olması gerekirdi. Kuyrukçuluğu yendiler ve hatta açıkça halk ayaklanması belgisi atıldılar. Bunu doğrudan doğruya bir çağrı anlamında değil (Bay Struve o dönem söylediklerimizde herhangi bir 'isyan' çağrısı bulamaz), zorunlu bir mantıksal sonuç çıkarma anlamında, 'propaganda' anlamında (ki bu Bay Struve'nin aklına ancak şimdi geliyor, değerli Bay Struve'miz her zaman birkaç yıl geriden gelir), şaşkın ve madrabaz burjuvazinin temsilcilerinin 'üzüntüyle ve uygunsuz olarak' ancak bugün üzerinde atıp tuttukları o 'toplumsal-psikolojik koşulları' hazırlamak (abç) anlamında atılmışlardı. O zamanlar, propaganda ve ajitasyon, ajitasyon ve propaganda nesnel koşullar nedeniyle gerçekten öne çıkmıştı. O zamanlar, ayaklanmaya hazırlanma çalışmasını köşetaşı olarak haftada bir yayınlanması ideal görünen Rusya çapında bir gazetenin çıkarılması önerilebilirdi (ve *Ne Yapmalı*'da önerildi de.) O zamanlar, doğrudan silahlı eylem yerine yığınsal ajitasyon, bombalama yerine ayaklanmanın toplumsal psikolojik koşullarını hazırlamayı öngören belgiler, devrimci Sosyal-Demokrasinin (Komünist hareketin—İ.S.) tek doğru belgileriydi" (Lenin, c.9, s.70-71).

Yine *Devrim Öğretir*'e dönelim. Üçüncü aşama: 1905. Lenin şöyle değerlendiriyor:

"Vperyod'da ve daha sonra Üçüncü Kongre kararında yeni bir ileri adım atılıyor. Ayaklanma için genel siyasal hazırlıkların yanı sıra, doğrudan bir belgi atılıyor. Hareketin 'silahlı bir ayaklanmayı' artık zorunlu kıldığı' belirtilerek, ayaklanma için derhal örgütlenmemiz ve silahlanmamız gerektiği, özel (dövüş için) birliklerin kurulması gerektiği söyleniyor" (Lenin, c.9, s.152).

Evet, 1901'den bu yana süren devrimci durum, 1905'de "ülke çapında kriz"e varmış. Hükümet her yerde barışçıl ve silahsız halka ateş açıyor. Silahlı "Kara Yüzler" çeteleri halka terör uyguluyor. Çeşitli burjuva çevreler bile, "vatandaş milisleri" kurulması gerektiğini tanımayla başlıyor. İç savaş, pratik olarak gündeme geliyor, yer yer başlıyor. Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin III. Kongresi böyle bir ortamda toplanıyor. (III. Kongre, Bolşeviklerin topladığı kongredir, Menşevikler ise aynı tarihlerde "Yeni Iskra Konferansı" toplayorlar.) Ve ayaklanma görevini acil ve somut bir görev olarak belirliyor.

Lenin, *İki Taktik*'de, III. Kongre kararı üstüne şöyle yazıyor: Herkesin önünde kabul ediliyor ve açıklanıyor ki, genel demokratik devrimci hareket bir ayaklanmayı artık zorunlu kılmıştır. Proletaryanın ayaklanma için örgütlenmesi, partinin temel ve vazgeçilmez görevlerinden biri olarak gündeme girmiştir. Proletaryayı silahlandırmak ve ayaklanmanın doğrudan yöneticiliğini üstlenmek olanağını sağlamak için en enerjik önlemlerin alınması için direktifler verilmiştir" (Lenin, c.9, s.70-71).

Konuyu uzatmak da olsa, Bolşevik III. Kongre'nin ayaklanma konusunda aldığı kararın tümünü okumanın, böyle bir ortamda alınması gereken önlemleri anlama yönünden yararlı olacaktır:

"1. Proletaryanın, konumu nedeniyle başta gelen ve tek tutarlı devrimci sınıf olarak, Rusya genel demokratik devrimci hareketinde yönetici rolü oynamakla yükümlü olduğunu;

"2. Bugün bu hareketin artık bir silahlı ayaklanmayı zorunlu kıldığını;

"3. Proletaryanın kaçınılmaz olarak bu ayaklanmada en enerjik rolü oynayacağını ve onun katılımının Rusya'da devrimin kaderini

belirleyeceğini;

"4. Proletaryanın bu devrimde yönetici rolünü ancak onun savaşlarını hem ideolojik, hem de pratik olarak yönlendiren Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin sancağı altında tek ve bağımsız bir siyasal güç olarak birleşerek oynayabileceğini;

"5. Proletaryanın burjuva demokratik Rusya'nın mülkiyet sahibi sınıflarına karşı sosyalizm için savaşımında en elverişli koşulları ancak bu rolü oynayarak sağlayabileceğini saptayan RSDİP III. Kongresi, proletaryayı otokrasiye karşı silahlı ayaklanma yoluyla doğrudan savaşım için örgütlemeye görevinin, içinde bulunduğumuz devrimci anda partinin başta gelen en acil görevlerinden biri olduğunu saptar.

"Buna uygun olarak, Kongre, tüm parti örgütlerini;

"a. Proletaryaya yaklaşan silahlı ayaklanmanın yalnız siyasal önemini değil, pratik örgütsel yönlerini de propaganda ve ajitasyon yoluyla anlatmakla;

"b. Bu propaganda ve ajitasyonda, ayaklanma başlarken ve sürerken büyük önemi olabilecek olan yığılmsal siyasal grevlerin rolünü anlatmakla ve;

"c. Proletaryayı silahlandırmak için en enerjik adımları atmak, bunun yanında silahlı ayaklanmanın ve onun doğrudan yönetiminin bir planını çıkarmak, uygun ve gerekli olduğu zaman parti işçilerinden oluşan özel guruplar kurmakla görevlendirir" (Lenin, c.9, s.72).

Devrimci durumda, devrimin, ayaklanmanın, zor kullanımın yoğun propagandasının yapılması ve devrimci eylem (ayaklanma anlamında) hazırlık yapılması gereğini, bunun somut ayaklanma çağırılmaktan çok farklı bir şey olduğunu, Lenin'in pek çok yazısında bulabilirsiniz. Biz, uzun bir alıntı ile bir örnek daha vereceğiz. 1915'de Avrupa'da devrimci durum var ve Lenin, Rusya'dan örnekleyerek yapılması gereken görevlerin ne olduğunu tartışıyor: (Okuyacağınız alıntı, devrimci durumu, devrimci saldırının karşı-devrimci silkinmeler taşıyan, uzun sürebilecek bir süreç olarak anlamak gerektiğini göstermesi yönünden de önemlidir.)

"1901'de hiç kimse, kesin olarak, ya da başka bir biçimde belirleyici bir savaşın 'eşikte' olduğunu söylemiyordusaydı, Kriçevski, Martinof ve şurekasinin 'eşikte' bir savaşa ilişkin 'histerik' yaygınlıklarını o zamanlar ciddiyetten uzak olarak niteliyordusaydı, biz devrimci Sosyal-Demokratlar (Komünistler-I.S.) kesin olarak başka birşeyi daha belirtiyorduk: 1901'in devrimci gösterilerini aktif olarak destekleme, besleme ve geliştirme, onları en kararlı devrimci belgilerle donatma görevini 1901'de ancak iflah olmaz oportünistlerin anlamayacağını söylüyorduk. Tarih bizi, ve yalnızca bizi doğruladı. Tarih oportünistleri mahkum etti ve işçi sınıfı hareketinden attı. Belirleyici bir savaş 'eşikte' *olmadığı* halde, ilk belirleyici savaş *ancak* dört yıl sonra yer aldığı, o da son savaş, yani bitirici ve çözümleyici savaş *olmadığı* halde böyle oldu.

"Bugün Avrupa neredeyse aynı deneyimi yaşıyor, tipatip aynı deneyimi. En ufak bir kuşku olamaz ki, aynen 1901 Rusyası'nda olduğu gibi, 1915 Avrupası'nda devrimci durum vardır. Proletaryanın burjuvaziye karşı ilk 'belirleyici' savaşının dört yıl sonra mı, iki yıl sonra mı, on yıl sonra mı, daha da sonra mı yer alacağını söyleyemeyiz. İkinci 'belirleyici' savaşın ondan da on yıl sonra yer alıyormuş gibi söyleyemeyiz. Ama şunu biliyoruz ve 'kesinlikle' belirtiyoruz ki, bugün acil ve bağlayıcı görevimiz, artan huzursuzluğu ve *şimdiden* başlamış olan gösterileri desteklemektir. Almanya'da bir topluluk Şaydeman'ı yuhalamıştır, birçok ülkede yaşam pahalılığına karşı gösteriler düzenlenmiştir. Akselrod,

Sosyal-Demokratların (Komünistlerin-I.S.) bu acil ve zorunlu görevinden yan çiziyor. Akselrod, işçileri bu görevi yerine getirmekten alıkoymak istiyor. Akselrod'un söylediklerinin siyasal içeriğini ölçersek, onun sosyal-yurtseverliğin ve sosyal-şovenizmin liderleriyle birlik olduğunu ve devrimci eylem için propaganda ve hazırlığa karşı olduğunu görürüz. Sorunun özü budur. Gerisi yalnızca laftır.

TÜRK KÜRT HALKLARI BİRLEŞİN GELEN TÜRK Ö KURD YEKBIN

"Sosyalist devrimin arifesinde olduğumuza kuşku yoktur. Bu, Kautski gibi aşırı tedbirli teorisyenler tarafından daha 1909'da kabul edilmişti. (Der Weg zur Macht). Oynadığıyla kabul edilen Basel Manifestosu'nda da kabul edilmişti. 1901'de ilk Rus devriminin 'arifesi' nin dört yıl sürüp sürmeyeceğini nasıl bilemiyordusaydı, bugün de bilemiyoruz. Devrim uzun yıllar süren çarpışmalardan, burjuva düzeninin karşı-devrimci kıvrımlarıyla kesilen birkaç saldırı döneminden oluşabilir ve herhalde öyle olacaktır. Bugünkü siyasal durumun ana sorunu şu soruya indirgeniyor: Halihazırda varolan devrimci durumdan devrimci hareketler desteklenerek ve geliştirilerek yararlanmalı mı, yararlanmamalı mı? Evet mi, hayır mı? Bugün sosyal-şovenistlerle devrimci enternasyonalistlerle siyasal yönden ayrılan soru budur" (Lenin, c.42, s.398-399).

Daha önceki sayfalarda, Lenin'in son aşama olan 'ayaklanma ve devrim' aşamasını 'eylem aşaması' (ayaklanma anlamında) ve önceki aşamaları, 'propaganda aşaması' olarak değerlendirdiğini söylemiştik. Bunu da, Lenin'in 1921'de Komintern'in III. Kongresi'nde yaptığı konuşma ile örnekleyebiliriz. O yıllarda Avrupa'da devrimci durum var, ayaklanma aşamasına geçme olasılığı var ama komünist partiler çok zayıf. Böyle bir ortamda yapılması gerekenleri anlatırken Lenin şöyle diyor:

"Hiçbir yerde hiçbir komünist partisi henüz işçi sınıfının çoğunluğunu kazanamadı. Yalnız örgütsel yöneticilik yönünden değil, komünizmin ilkelerine de kazanamadı. Herşeyin temeli budur. Tek akla yatkın taktiğin bu temelin 'zayıflatmak', *canicesine sorumsuzluk*tu.

"Dolayısıyla: Avrupa'da patlayıcı madde nin bolluğuna bakarsak, kısa bir süre içinde devrimci patlamalar yine de olanaklıdır. Ola-

ğanüstü durumlarda, işçi sınıfının kolay bir *utkusu da olanaklıdır*. Ama şu anda Komünist Enternasyonal'in taktiklerini bu *olanağa* dayandırmak saçma olur. *Propaganda döneminin bittiğini, eylem döneminin başladığını* yazmak ve düşünmek saçma ve zararlıdır (abç).

"Komünist Enternasyonal'in taktiği en başta eski *sendikalar içindeki* işçiler olmak üzere, işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak için yürütülecek ardıcıl ve düzenli bir çalışmaya dayanmalıdır. O zaman olayların gidişi ne yana olursa olsun, kazanacağımız kesindir. Olayların olağanüstü iyi bir gidişi sonucunda kısa ömürlü bir 'kazanma'ya gelince, onu her enayi yapabilir" (Lenin, c.42, s.320-321).

Verdiğimiz bu yoğun alıntılarda açıkça görüldüğü gibi, Lenin dönemleri genel olarak devrimci durum öncesi, devrimci durum ve ayaklanma aşaması olarak üçe ayırmıştır. İlk ikisine *propaganda dönemi*, sonuncusuna *eylem dönemi* (ayaklanma, sonul vuruş anlamında) demiştir. Belgilerin de, dönemin görevlerine bağlı olarak, bu üç dönemde üç ayrı görev yüklediğini söylemiştir.

Yeri gelmişken, *Atılım ve Savaş Yolu*'ndan iki bilinçli çarpıtma örneği verelim. İlk dergi de yukarıda Lenin'den son olarak verdiğimiz alıntıyı tam anlamıyla mıncıklıyor ve devrimci durum öncesine "propaganda dönemi", devrimci duruma da "eylem dönemi" diyor. Böyle bir çarpıtma yaptıktan sonra dönüp bizi "serüvencilik"le suçluyor. Devrimci durum "eylem dönemi" ise, biz de devrimci durum var diyorsak, bugün ayaklanma çağırıyoruz demektir! Oysa efendim... *filan*.

Atılım'ın Şubat 1980 tarihli sayısında yer alan "Demokrasi için Savaş" yazısının ilgili bölümünü okuyalım:

"Lenin, Komintern'de 'her an patlamaya hazır bir ortamın' varolmasına ve 'devrimci patlamaların çok yakında olması' olasılığına karşın, komünist partilerinin temel görevini 'işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak' olarak belirtti. 'Şu anda', diyordu Lenin, 'Komintern'in taktiklerini bu olasılığa dayandırmak saçma olur.' Eğer yığınların çoğunluğunu kazanmak için gereken herşey yapılırsa, 'o zaman olaylar nasıl bir gelişme izlerse izlesin, mutlaka kazanacağız'.

"...Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalımdan çıkabilmesi ancak, ulusal demokratik cepheye birleşen tüm halk güçlerinin sosyalizme açılan ileri demokratik devrimi utkuya ulaştırmasıyla olanaklıdır. Devrimci bir erk kurulmadan hiçbir köklü dönüşüm başarılamaz. Milyonlarca emekçiye bu gerçeği sınıf savaşlarının içinde kendi deneyleriyle kavratmak parti ajitasyon ve propagandasının en sürekli görevidir. Kuşkusuz, devrimin nesnel ve özellikle öznel etkenlerinin olgunlaşmadığı şu koşullarda 'propaganda döneminin sona ermiş ve eylem döneminin başlamış olduğunu' sanmak ve düşünmek saçma ve zararlı olur" (Lenin, agy). Goşizmin elebaşları, onların süralarına geçen goşizmin yeni izleyicileri, gıncel politik görevleri bir yana bırakıyorlar. Bunlar, ya bireysel terörizmin batağında çirpınıyor ve egemen sınıfların demokratik kazanımları yok etmesine yardımcı oluyorlar, ya da, bir tür 'saldırı taktiğine dayalı teori' icat ediyor. 'Devrim gidiyoruz' türünden yalnızca eylemsizliği gizlemeye yarayan, içi kof serüvenci belgiler atıyorlar. Kendi öznel isteklerinin peşinde sürükleneler, demokratik kazanımları savunma görevini devrimci amaçlardan ayrılmak olarak karalıyorlar. Lenin, sosyalizme politik demokrasi için savaşmaktan başka bir yolla gitmek isteyen 'sol' aşırılık yanlılarını her zaman suçlamıştır. Günümüzde barışı, ulusal bağımsızlığı ve demokratik kazanımları savunmak için verilen savaşım olmadan, ne işçi sınıfının ve proleter olmayan halk yığınlarının çoğunluğunu kazanmak, ne de toplu-

mu devrimci yoldan dönüştürmek için dolay-sız erk savaşına geçmek olanaklıdır".

Bezirgânlık nasıl sırtıyor. *Savaş Yolu*'ndan daha köşesiz, daha kıvrak (ne de olsa daha ustadırlar), ama yetmiyor. Lenin alıntısını bir cümle oraya, bir cümle buraya serpiştirip, yüzünü kızartmadan ters yorumlamayla işin içinden sıyrılmazlar. Lenin, o alıntıda, bugün Avrupa'da devrimci durum vardır, bu "propaganda dönemi" demektir, daha eylem dönemi (ayaklanma) gelmedi diyor. Bizim karbon kopya menşeviklerimiz de, "eylem" sözcüğünün taşıdığı geniş anlamın ardına sığınarak ve Lenin'in o sözcüğü *sonul saldırı* (ayaklanma ve devrim) anlamında kullandığını gizleyerek, eylem dönemi gelmedi(!) diyorlar. Ve bizi, serüveni belgiler atmakla, güncel siyasal görevleri atlamakla suçlamaya kalkıyorlar. Kâğıda dökmedikleri, ama dökükleri kadarının altında yatan anlayış bu suçlamalarda ortaya çıkıyor. Sözü ettiikleri belgeler, silahlanma ve ayaklanmayı propaganda eden *İşçinin Sesi* belgeleridir. Böyle belgeler atmak, eylem dönemi (ayaklanma) geldi demek değil, propaganda döneminin görevlerini yerine getirmektedir. Devrimci durumda "güncel siyasal görev" nedir? Ayaklanma ve devrimin *doğrudan ve açık propagandasıdır. İşçinin Sesi* propaganda döneminin görevlerini yerine getirdiği için onu, "ayaklanma zamanı geldi" diyor diye suçlamaya kalkışmak için iyice şaşkın olmak gerekir.

Atılım'ın bu yazısı, *Savaş Yolu*'nun 15 Şubat 1980 tarihli 29. sayısında yayımlandı. Onunla birlikte, aynı sayıfada, "Sınıf Savaşı Eğrisinde Devrimci Bir Yükseliş" adlı yazı yer alıyor. Bu yazının da ilgili bölümünü okuyalım.

"Yığınlarda burjuva reformcu, CHP hükümetinin son dönemlerinde başlayan ve gelişme olanakları ve doğrultuları öngörülen hareketlenmeyi nasıl kavramak gerekir?

"Bir kez bu hareketlenmenin, yükselişin nesnel temelini yaşamın dayanılmaz ölçüde pahalaşması, sefaletin derinleşmesi, faşist tehlikenin yükselişi, ulusal bağımsızlığın ayaklar altına alınışı oluşturuyor. Sonra bu yükselişte işçi sınıfımızın öncü-gücü TKP'nin ardıcıl savaşımının, bağımsız politikasının doğrudan etkisi vardır. TKP'nin bu politikasının öngördüğü gelişmelerin yaşam içinde doğrulanmasının, burjuva hükümetlerinden hiçbirinin sorunlarına çözüm getirmediklerini ve getiremeyeceklerini kendi deneyimleriyle gitide kavrayan emekçi yığınların gözlerini TKP'ye dikmesinin, O'nun çağrılarına kulak vermesinin etkisi vardır. TKP'nin Leninci önderliğinin, işçi sınıfının eylem birliğinin önündeki engellerin birer birer aşılmasının, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği yolunda adımlar atılmasının etkisi vardır.

"*Peki sınıf savaşı eğrisindeki bu devrimci yükseliş, propaganda döneminin sona erip eylem döneminin açıldığı anlamına mı geliyor?* (abc). Yığınların hareketindeki bu yükselişi yığınların aktifliğinin olağanüstü boyutlara varması olarak değerlendirilebilir mi?

"Lenin yığınların hareketlenmesindeki yükseliş ile devrimci atılım, devrimci atılım ile devrimci durum arasında ayrım olduğunu belirtmiştir.

(...)

"Sınıf savaşı eğrisinde devrimci bir yükselme ile devrimci atılım arasında, devrimci atılım ile devrimci durum arasında fark gözetmedin mi, bunları somut durum içinde ayırtmayı başaramadın mı taktik sorunlarda ve savaşım biçimleri sorununda, bağlaşıklık sorununda şaşırarak öznelci yanılgılara düşmek kaçınılmaz olur. Elbette bunlar arasına aşılamaz duvarlar koymak, geçişkenlikleri görmemek de pasifizme sürükler".

Atılım'daki anlayışın aynısı, daha kaba,

daha basit, ama daha içten. Daha açık. Yakalamak da daha kolay. Devrimci durum öncesi-ne propaganda dönemi, devrimci duruma eylem dönemi diyor.

Biz yine konumuza dönelim. Daha sonra Stalin, Lenin'in yazılarında yer alan ve Bolşeviklerin uyguladıkları anlayışı şöyle formüle etmiştir: 1) *Propaganda belgisi*: Savaşan birey ve gurupları partiye kazanma amacını taşır. 2) *Ajıtasyon belgisi*: Geniş emekçi yığınları kazanma amacını taşır. 3) *Eylem belgisi*: Geniş yığınları saldırıya geçirme amacını taşır. 4) *Parti direktifi*: Belirli bir gün, belirli bir zaman için doğrudan ayaklanma direktifi. (J.V. Stalin, *Toplu Yapıtlar*, c.5, s.174-176).

Stalin'in yaptığı ayırmadaki ilk üç belgi çeşidi yaklaşık olarak Lenin'in ayırdığı dönemlere denk düşmektedir. Somut ayaklanma emri demek olan "parti direktifi"ni Stalin de belgi olarak saymamıştır. Yaklaşık olarak dedik çünkü Lenin'de propaganda ve ajıtasyon bu denli kesin sınırlarla birbirinden ayrılmamıştır. Gerçekten de dönemleri bu *sözcüklerle* ayırmak sakıncalar getirebilir. Çünkü, Stalin'in propaganda dönemi diye adlandırdığı dönemde ajıtasyon da vardır, daha önemlisi, ajıtasyon dönemi dediği dönemde propaganda da şiddetle vardır. Bu nedenle, Lenin, bu iki döneme birden "propaganda dönemi" demiştir.

Kullanılan sözcüklerin doğurabileceği sakıncalar bir yana, Stalin'in dönemleri ayırırken baktığı ölçüt ve ayırdığı dönemlerin özü Lenin'le aynıdır. Stalin'in belirlediği belgi biçimlerine verdiği örnek bunun kanıtıdır. Okuyalım.

"Belgeler, savaşımın değişik hedeflerine göre değişir. Bu hedefler ya bütün bir tarihsel dönem, ya da belli bir tarihsel döneme ait aşamaları ve dönemleri kapsayabilir. İlk kez geçen yüzyılın 80'li yıllarında 'Emeğin Kurtuluşu' gurubunca atılan 'kahrolsun otokrasi' belgisi, bir *propaganda* belgisiydi. Amacı, en kararlı ve sağlam savaşçı kişi ve gurupları partiye kazanmaktı. Rus-Japon savaşı döneminde, otokrasinin dengesizliği işçi sınıfının geniş kesimlerince az çok farkedildiğinde, bu belgi geniş emekçi yığınları kazanmaya yönelik bir *ajıtasyon* belgisi oldu. 1917 Şubat devriminden hemen önceki dönemde, çarlık yığınların gözünden tümüyle düştüğü

zaman, 'kahrolsun otokrasi' belgisi ajıtasyon belgisi olmaktan *eylem* belgisi olmaya döndü, çünkü geniş yığınları çarlığa karşı saldırıya geçirmeyi amaçlıyordu. Şubat Devrimi sırasında bu belgi bir parti *direktifi*, yani çarlığın belli kurumlarını ve belli konularını belli bir tarihte ele geçirmeye doğrudan bir çağrı oldu, çünkü artık sorun çarlığı devirmek ve yok etmektir. Direktif, partinin belli bir günde belli bir yerde doğrudan eyleme çağrısıdır. Parti üyeleri üzerinde bağlayıcıdır. Çağrı yığınların istemlerini doğru ve uygun bir biçimde dile getiriyorsa, zamanı gerçekten olgunlaşmışsa, genellikle geniş emekçi yığınlarınca benimser" (J.V. Stalin, c.5, s.174-176).

Yukarıda okuduğunuz örnek, aynı zamanda, stratejik bir belginin, değişik taktik aşamalarının değişik anlam kazandığının da örneğidir.

Türkiye devrimci hareketinde yeterince anlaşılmamış olan işte budur, belgilerin (hatta aynı belginin), değişik dönemlerde değişik birşey anlattığıdır. Hele bizim menşevikler! Ayaklanma ve silah eddiğimiz için bizi "anarşist", "serüveni", "goşist" olarak değerlendirmeleri, Marksçı-Leninci teorinin öteki yanları gibi, "dönemler-taktikler-belgeler" konusunda da ne zavallı, ne çaresiz bir bilgisizlik içinde olduklarını kanıtlar. (Eğer bile bile sahtekârlık yapıyorlarsa.) Belgileri, direktifle, ya da propaganda döneminin belgilerini devrim aşamasının belgileriyle (Stalin'in deyişiyle, ajıtasyon belgisini, eylem belgisiyle) birbirlerine karıştırmak aşırı tehlikeli bir yanılgıdır. Ya zamansız çıkışlara, devrimci güçlerin kırılmasına, ya da gecikmeye, nal toplamaya yol açar.

Bir örnek verelim. Ajıtasyon belgisini, zamanından önce eylem belgisi gibi yorumlamanın örneği. Rusya'da, 1917 Nisanı'nda, "tüm iktidar Sovyetler'e" belgisi bir ajıtasyon belgisiydi. Oysa, aynı ay Petrograd'da bu belgi altında yapılan gösteri, belgiyi eylem belgisine dönüştürmeye, kışık sarayı kuşatarak ayaklanmayı başlatmaya çalışmıştı. Zamansız, erken, çok tehlikeli bir yanılgı. Bolşevik Partisi, bu gösterinin başını çekenleri açıkça lânetledi.

Parti taktiklerine ve belgilere bakış açısı yönünden söylenmesi gerekenler kısaca böyledir.

devam edecek

FAŞİZMİ İNİNDE GEBERTECEĞİZ

portünüzmin barış b lgisi

Yalçın Çağlar

1 Temmuz tarihli *Atılım*'ın baş yazısı, TKP MK Plenumu'nun "barışı korumak", "silahlanma yarışını durdurmak", "toplu insan kurma silahlarını yasaklamak", "bu uğurda yığınları, milyonları savaşa çekmek" sorununu "gene" başa aldığını söylüyor, ve "Barış!...Barış!" diye sona eriyor. Hoş sözler. Ancak oportünistlerin ağzında boş sözler. *Atılım*, yazılarında barış sözcüğünü hep "savaş", "savaşım" gibi sözcüklerle birlikte kullanmıştır. Ne var ki bu üslup, ortacı oportünizmin demagogik militanlığından başka birşey değildir.

Savaş ve barış, Türkiye devrim hareketinin gündeminde baş sıralarda yer alan sorunlardandır. Bunun nesnel nedenleri vardır.

Birinci neden küreseldir: Dünyada emperyalist odakların önemli bir kesimi bugün siyasal yumuşamanın askersel yumuşamaya yükselmesini engelleme ve soğuk savaşa dönme siyaseti izliyorlar. Bu bir yönüyle silahlanmanın yeni bir düzeyde sürmesidir (Cruise füzeleleri, Trident denizaltıları, MX füzeleleri). Sovyetler Birliği ve Bulgaristan ile sınırlı olan ve emperyalizmin askersel ilişkiler ağı içinde olan Türkiye'yi bu siyasal rüzgârlar, anında ve güçlü olarak etkiliyor. Bu kadarmı oportünistler de kabul ediyor ve en çok da bunu vurguluyorlar.

İkinci neden yöreseldir: Emperyalizm, Sovyetler Birliği'ne karşı yörede zayıflamış olan askersel-siyasal konumlarını güçlendirmek, bölgedeki durumla yakından bağlı olan "petrol bunalımı"nı çözmek için şiddet araçlarına başvurma hazırlığı içindedir. Bu eğilim İran olaylarıyla daha da güçlenmiştir. Türkiye finans-kapitalinin yayılma gereksinimi, emperyalizmin bu siyasetiyle çıkışıdır.

Oportünistler uzun süre sıcak savaş olasılığı konusunda net bir şey söylemeden, "bölgede, NATO'nun konumlarını güçlendirmek istediği", "bölgedeki saldırgan siyasetleri için Türkiye'yi bir üs olarak kullanmak istediği" yollu pek çok bulanık şey söylediler. Ancak her zaman olduğu gibi yaşam oportünistlerinin önünde yürüdü. ABD'nin bölgede 110 bin kişilik yıldırım ordusu kurma kararı, Afganistan'da Amin yönetiminin devrilmesiyle gerginleşen uluslararası hava ve ABD'nin İran'a askersel karışma girişimi ile artık sağır sultan bile sıcak savaş olasılığını iliklerinde duydu. Türkiye'de burjuvazi "Bunalım ve Savaş Hali" yasa tasarımlarına hazırlandı. Bunlara paralel olarak TKP yönetimi de 1980 paralarından bu yana sıcak savaş olasılığı konusunda giderek daha açık

konuşmak zorunda kaldı. Hayatın önünde yürümek dirayetini göstermemiş olsa bile TKP yönetiminin sonunda doğru bir gözlem yapmış olması gecikmeyi affettirebilirdi. Ancak sıcak savaş olasılığı saptamasından oportünistlerin çıkardığı taktik öneriler bu nal toplanmanın hiç de nedensiz olmadığını gösteriyor.

Gericici sınıflar savaşa hazırlanıyorlarsa, bu durum o ülkenin komünistlerine somut bazı görevler

**Bugün
en büyük serüven,
Türkiye
işçi sınıfını
içi boş belgilerle,
olası bir
savaşı pasif
ve hazırlıksız
bekler duruma
sokmaktır**

yükler. Devrimci durumda bu görevleri Lenin'in "gerici bir savaşın, devrimci bir çıkış" sözleriyle anlatabiliriz. İşte bizim oportünistlerin tarihteki ataları gibi yan çizmek istedikleri budur: Devrimci çıkış yolu. Bölgede sıcak savaş olasılığından nihayet söz etmeye başlayan TKP MK bakalmı Türkiye işçi sınıfına son Plenumları'nda(!) bu konuda ne önermiş?

"Plenum, emperyalizmin uluslararası durumu sertleştirme girişimleri karşısında, barış ve silahsızlanma savaşını yükseltmenin önemi üstünde durdu..."

"Plenum, Amerikan emperyalizminin, bölgede ve ülkemizde yükselen hegemonyacı baskıları karşısında, TKP'nin önünde duran politik görevi saptadı. Özellikle topraklarımızdaki ABD ve NATO ülerine, ABD'nin dayattığı ikili kölelik anlaşmasına karşı savaşın güncelliğini vurguladı" ("Açıklama-TKP MK, *Atılım*, 1 Haziran 1980). Bölgesinde savaş tehlikesi belirmiş olan bir ülke işçi sınıfının genel kurmayının taktiği değil, sanki Banışverişler Derneği'nin söyleşi tutanağı. İş bu noktada bıraksalar Türkiye işçi sınıfına verebilecekleri zarar gene de az olurdu. Merkez Komitesi organında güncel savaş için daha ayrıntılı yönlendirmeler de var:

"Plenum, bütün bu nedenlerle Amerikan saldırı üzerine, NATO köleliğine, Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı savaş, demokratik eylem bildiğini, ulusal demokratik cepheyi, işçi sınıfının birliğini günün en can alıcı sorunu olarak başa aldı. Plenum, TKP'nin, TIP'e, TSİP'e, Kürt demokrat hareketine karşı, CHP'ye karşı tutumunu somut biçimde belirledi. Plenum, tüm işçi

partileriyle eylem birliği temelinde gerçekleştirilecek yığınlar, legal bir partinin büyük bir önem taşıdığını vurguladı" ("Ana Yol", *Atılım*, 1 Haziran 1980).

"SİA'ya karşı ulusal çapta yükselen tepkiler, TKP, TIP, TSİP, Kürt Devrimci Demokrat gurupları, CHP sol kanadı, MSP tabanı, DİSK ve Türk-İş'e bağli sendikalar, ordu içindeki yurtsever çevreler, ilerici aydınlar arasında gide-rek oluşan ortak görüşler kölelik anlaşmalarını yırtmak için gereken güçlerin vadığını kanıtıyor. Ülkemize yönelen emperyalist komploya karşı koymakta ilk adım tüm yurtseverlerin, halk düşmanı Demirel hükümetinin onayladığı kölelik anlaşmasına karşı birleşmesi, bu anlaşmayı yırtmasıdır" ("Kölelik Anlaşmasını Yırtalım", *Atılım*, 1 Temmuz 1980) (abç).

Burjuvazinin büyük bir kesimine bölgesel çıkarları konusunda akıl hocalığı da yapılan bu yazıda neden MSP tabanının SİA'yı yırtmak için eylem birliğine alınıp CHP sağ kanadının bu şereften mahrum bırakıldığı, buna karşılık *Atılım*'ın aynı sayısının iki sayfa öncesinde 19 Haziran tarihli MK bildirisinde neden bu kez CHP'nin tamamının demokratik güçlerin eylem birliğine çağrıldığı menşevik bilmeceleer konusunda uzman birinin bile birkaç senesini alacak tündürd. Bu sözlerde enternasyonalizmin zerresi yoktur. Devrimci çıkış yolunun zerresi yoktur. TKP MK'ya egemen oportünistler sıcak savaş olasılığını görmemiş olsalar bu söyledikleri belki affedilebilecek bir siyasal körlük olurdu. Ama hem bu olasılığı görüp, hem de legal örgütlen-

yandan yığınları örgütlemek, sosyalizmin propagandasını yapmak için legal olanakları, ne kadar sınırlı olursa olsun her koşul ve durumda kullanmaktan geri durmazken, legaliteye kul olmaktan kopmalıdır... yığınları, devrimci savaş yöntemlerini savunmak, tartışmak, değerlendirmek ve hazırlamak amacı ile kurulmuş bir yeraltı örgütü kurmadan devrime götürmek olanaklı değildir" diyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.21, s.318).

"Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin elleri, enternasyonalizm bayrağını taşıırken titremedi. Partimiz çok önceden oportünist gurup ve unsurlarla tüm örgütsel bağları koparmıştı; ayaklanının, oportünizmin ve 'ne pahasına olursa olsun legalizmin' prangalarıyla yere çakılı olmaması devrimci görevlerini yerine getirmesinde yardımcı olmuştu" diye ekliyor (Lenin, c.21, s.319).

Savaş durumunda devrimci çalışmanın, devrimci çalışmada yeraltı çalışmasının önemini vurgulamadan, küçük burjuva sosyalistlerinin pasifist görüşlerini, sosyal demokratların ihanetini sergilemeden, bunlarla işbirliğinden söz etmenin, legal çalışmanın önemini vurgulamamanın Lenin'in öğretisi ile bir ilgisi yoktur. Bu, ne kadar "savaş", "savaşım", "savaş boyu" gibi cengâver sözcüklerde bezensin bezensin, bir ihanettir.

Türkiye finans kapitalinin yayılma gereksiniminin emperyalizmin bölgemizdeki savaşçı siyasetleriyle çıkışmasına gelince, işte bu konuda oportünistlerin ağzını bıçak açmıyor. Bunun iki köklü nedeni vardır. Birincisi, TKP MK'ne egemen olan oportünizm derin bir ulusçu öz taşımaktadır. İkinci-si kuyrukçudur.

İşçinin Sesi yayınları oportünistlerin bu ulusçuluğunun Kürt sorununda dışa vuruşunu da (Bkz. Süleyman Sakalı, "Kürt Sorunu - Yazılar", *İşçinin Sesi* Yay. No:15) kuyrukçuluğunu da (Bkz. R. Yürükoğlu, "Ulusal Burjuvazi", sayı: 113-114, 115-116) iyice sergiledi. Ordu konusu ise bir başka aynadır.

Menşevikler, Türk ordusunu karanlık amaçlara araç olmaktan korumada neredeyse uzmanlaştılar. Bunu en entrikacı bir Bizanslın bile düşleyemeyeceği ince (!) yöntemlerle yapıyorlar. Yurtsever paşalarını, yurdunu sevmeyen militarist kliğe karşı kullanıyor, yurtsever subaylarla da sürekli cephe ve eylem birliği yapıyorlar. Bu yöntemlerle orduyu faşistlerden korumuşlardı (Bkz. "Ordu Uyanık Olmalıdır", *Atılım*, 1 Ağustos 1978); NATO'dan korumuşlardı (Bkz. "Ulusal Ordu", *Atılım*, 1 Nisan 1978); "Türk ordusunun görevi bankaları beklemek değil, demokrasiyi beklemektir" diye akıl hocalığı yaparak Sıkıyöneti-

**Oportünistler
hiçbirşey için
savaşmıyor
ama savaşıyor
görünmek için
sürekli
savaş davulları
ve borazanları
çalıp yerinde
sayıyorlar**

meyi ön plana çıkartmak, bununla da kalmayıp MSP tabanı falan filanı bir olup ikili anlaşmalarını yırtılmasını ilk hedef olarak göstermek ihanetten başka birşey değildir. Menşeviklerin Leninci MK üyelerinden kaçarak topladığı bu "Plenum" adlı toplantıdan çıkan barış belgisi tutarlı bir pasifist belgi bile değil, bir ihanet belgisidir.

Lenin, *Sosyalizm ve Savaş* adlı yapıtında, "Sosyal-Demokrat (Komünist-İ.S.) partiler bir

min can sıkıcı görevlerinden de korusunlardı. (TKP'nin Sesi, Mart 1980). Ne var ki tüm bu ince(!) taktiklere rağmen bugün kendileri ordudan korunmaya muhtaç duruma geldiler. (Bkz. "Bolşevik Kalesi" Atılım, 1 Nisan 1980). Başlıklar, yazılardan alıntı yapmaya gerek bırakmayacak denli açık.

Türk ordusu, generalinin şapkasından, erinin postasına kadar emperyalizmin küresel çıkarlarını gözetmek üzere, emperyalizm tarafından örgütlenmiş ve hızla diğer emperyalist ordularla birlikte "standardize" edilen bir NATO ordusudur. Bu orduya, demokrasiye (ne demokrasi?) bekçilik etmek, ulusal çıkarları korumak misyonları yüklenebileceğini ancak sosyal demokrasinin kuyruğuna yapışmış bir Türk oportünisti düşünebilirdi.

Menşevik Plenum, hiçbir devrimci yönlendirmede bulunmadan "barış savaşımında" ilk adım olarak SİA'yı yırtmak hedefini koyuyor ve günün can alıcı sorunlarından biri olarak NATO köleliğine karşı savaşı sayıyor. Bunlar hiçbir şey için savaşmıyor ama savaşıyor görünmek için sürekli savaş davulları ve borazanları çalıp yerinde sayıyorlar. Bu önerileri ile emperyalizmin ekonomik-siyasal ilişkiler ağından çıkmadan yani devrimci bir savaşı utkuyla sonuçlandırmadan NATO'dan çıkılabileceği inancını yayıyorlar. Bu bugün için çok ender ulusal ve uluslararası koşullarda ortaya çıkabilecek zaıf bir teorik olasılıktır. Oportünistler yalnız bunu pratik bir olasılık olarak göstermekle kalmıyor, yapılması gereken ilk iş olarak gösteriyorlar. Bu korkuncu bir hedef şaşırtmadır. Daha önce yazıp çizdikleriyle birleştirsek, bu olasılık gerçekleşirse ordu ulusal bir ordu olacak bölgede savaş tehlikesi ortadan kalkacak diyorlar. Böylece ordunun sınıfsal özünü saklıyorlar. Türkiye finans kapitalinin yayılma gereksinimlerinden söz etmemek, ordunun NATO'dan çıksa da çıkmasa da bu sınıfın elinde bir saldırı aracı olacağını, bölge barışını tehdit edeceğini söylememek ulusçuluktur. Bunun tarifi Kautsky'lerin yaptığından fazlaca bir farkı yoktur. Eğer bu ulusçuluk Kautsky'lerde olduğu gibi açık sosyal-emperyalist görüşler olarak dışa vuruyorsa, bu, Türkiye finans-kapitalinin henüz küçük olmasından ve bölgedeki diğer emperyalist odaklar ile çıkar çatışmasının birinci paylaşımlı savaşı öncesi çatışmalar boyutunda ve sertliğinde olmamasındandır. Ancak İ. Bilen'in Plenum raporundaki şu saptaması hangi yolun yolcusu olduklarını iyi gösteriyor: "1974 yıllarından (?) başlayarak çıkan Türkiye ile ABD arasındaki bazı uyumsuzluklar(?) şimdi emperyalizmin çıkarları doğrultusunda çözülüyor."

(abc) Neden Türk ordusunun Kibris'taki işgalci işlevi üstüne sözler yavaş yavaş TKP yayınlarından yok oluyor daha iyi anlaşılıyor. Ordu ve militarizm üzerine Le-

nincilerin saptamasını yinelemek te yarar var:

"Hiçbir Komünist Partisi, Marksizm-Leninizme bağlı olduğu sürece, burjuva ordusunu egemen sınıfların 'elinden kurtarmayı' öngörmez, düşünemez, düşleyemez!"

"... Burjuvazi hem dışta, hem içte düşmanlarına karşı ordu kurmuş diye bu ordu halkın çıkarlarını savunur mu? Onun görevinin, varoluş nedeninin ne olduğu

hem bilim hem yaşam açısından ortada değil mi?

(...) "... kapitalist devlette ordumilitarizm ayrımları yapılmaz. Biri birinin örgütleniş, biri birinin düşüncesi varlığıdır." (R. Yürük-oglu, Üçüncü Program ve Görevlerimiz, s.59-61).

Savaş ve barış sorunlarının Türkiye devrim hareketinin gündeminde baş sıralarda yer almasının üçüncü nedeni Türkiye ile bağlıdır: Türkiye'de devrimci durum vardır. Oportünistler son toplantılarında da devrimci durumu yatıştırıp işi ekonomik bunalım burjuvaziyle geçiştirdiklerine göre barış belgilerinin içi hiçbir şekilde devrimci bir anlamda dolmayacak demektir.

Yukarıda, komünistlerin bir savaş olasılığı karşısında izleyecekleri yolu "gerici bir savaştan devrimci bir çıkış" diye özetlemiştik. Bu taktiğin, aynı madalyonun iki yüzü olan, birbirinden kopmaz iki yönü vardır. Birincisi, emperyalizmin ve Türkiye finans-kapitalinin çıkaracağı bu savaşı Türkiye'de işbirlikçi-tekelci burjuvazinin erkini devirmek için bir iç savaşa dönüştürmek, ikincisi yığınların barış istemine öncülük etmektir. Bu devrimci görevler ile genel demokratik görevleri birbirine sıkıca bağlamak, toplumun diğer kesimlerini ana düşmana karşı proletaryanın yükselttiği demokrasi bayrağı altında toplamaktır.

"Savaş kuşkusuz çok derin bir bunalım yaratmış ve yığınların sıkıntılarını ölçülmez derecede artırmıştır. Devrimci durumun nesnel temeli üzerinde, bu savaşın gerici doğası, tüm ülkelerin burjuvalarının saldırgan amaçlarını 'ulusal' ideoloji ile gizlemek için söyledikleri utanmazca yalanlar, kaçınılmaz olarak yığınlar arasında devrimci duygular yaratacaktır. Yığınların bu duygularını bilince çıkartmak, onları derinleştirmek ve şekil vermek için yardımcı

olmak bizim görevimizdir. Bu görev tek doğru anlatımını 'emperyalist savaşı iç savaşa çevirin' belgisinde buluyor. Savaş sırasında sürdürülen tüm tutarlı sınıf savaşımı ve tüm ciddi 'yığın eylemleri' bu sonuca çıkacaktır. Büyük güçlerin, birinci mi, ikinci mi emperyalist savaşının, öncesinde mi, sonrasında mı yoksa onunla bağlı olarak mı güçlü bir devrimci hareketin parlayacağını önceden söylemek olanaksızdır; ancak her durumda görevimiz ikircimsiz ve sistematik olarak bu yönde çalışmaktır" (Lenin, Toplu Yapılar, İngilizce Basım, c.21, s.313).

Lenin, Sosyalizm ve Savaş yapıtında "Pasifizm ve Barış Belgisi" başlığı altında şunu söylüyor:

"Yığınların barıştan yana duyguları çoğu kez protestonun, öfkenin ve savaşın gerici doğasının farkına varılmasının başlangıcı olarak anlatımını bulur. Sosyal Demokratların (Komünistlerin-İ.S) görevi bu duygulara biçim vermektir. Bu duygularla harekete geçen her hareket, her gösteride en çoukulu şekilde yer almalı, ancak devrimci bir hareket olmadan, işgalsiz, ulusları ezmeyen, talansız, şimdiki hükümetler ve egemen sınıflar arasında yeni savaşların tohumlarını taşımayan bir barışın olanaklı olduğu fikrine katılarak yığınları aldatmamalıdır. Böyle bir aldatmaca ancak savaşan hükümetlerin gizli diplomasisinin elini güçlendirip onların karşı devrimci planlarını kolaylaştırır. Kim ki kalıcı ve demokratik bir barış istemektedir, hükümetine ve burjuvaziye karşı iç savaştan yana olmalıdır." (agy., s.316)

Oportünistler hem gerici savaş olasılığını kabullenip, hem barış savaşımını iç savaştan ayırarak "Barış" sloganlarının pasifist bir slogan olduğunu kanıtlamışlardır. Barış savaşımını da bir "Barış Derneği"nin yürütebileceği

"Hiçbir Komünist Partisi, Marksizm-Leninizme bağlı olduğu sürece, burjuva ordusunu egemen sınıfların 'elinden kurtarmayı' öngörmez, düşünemez, düşleyemez!"

barış savaşımından farksız bir düzeye inmiş oldu. Küçük burjuva sosyalistleri uzun süre Barış Derneği'ni TKP'nin güdümünde olmakla suçlamıştı. İşin doğrusu TKP'nin savaşımını Barış Derneği savaşımının düzeyine indirgemiş olusudur. Bugün hiç kimse barış ve savaş konularında menşeviklerin belgilerinin Barış Derneği'nden daha ileri olduğunu gösteremez. Bu, bir çok küçük burjuva pasifistini de, sosyal demokrasiyi de barındıran Barış Derneği için affedile-

bilir, ancak komünistler için affedilmez birşeydir. Kaldı ki devrimci durum, yığınların devrimci bir propaganda ve ajitasyona yanıt verdikleri bir dönemdir. Barış Derneği bile devrimci konulardan barışı savunamazsa Türkiye gibi bir ülkede kolay kolay yığınsal yanıt bulamaz. Türkiye'de sınıf savaşı sertleştikçe, savaş bulutları toplandıkça, içinde temsil edilen pasifist akımların çoğalmasına rağmen, Barış Derneği'nin yığınlardan aldığı yanıt hızla daralmıştır. Bunda suç gene oportünistlerin Lenin'e sırt çevirip, bulundukları örgütlerde barıştan yana duygulara devrimci bir biçim vermek yerine bilinçsiz barış özemlerinde ağızbirliği etmeyi en iyi cephe yapma politikası sanmaları olmuştur.

Gericici bir savaşı iç savaşa çevirebilmenin somut görevleri bu fikrin propaganda ve ajitasyonu ile yığınları eğitmektir.

Burjuvazinin askerlik sanatında üstünlüğünü bir an için akıldan çıkarmadan devrimci proletaryaya, işçi sınıfına askerlik sanatını öğretmektir. (İşbirlikçi-tekelci burjuvazi kendi çelişkinin bir sonucu her yurttaşta bu sanatı biraz öğrete-rek bu konuda yardımcı oluyor.)

Ordu içinden kendiliğinden çıkacak birkaç yurtseverle cephe kurma düşleri yerine ordu içinde örgütlenmeye hız vermektir.

Öncü örgütün kendisini iç savaşın genel kurmaylığını yapacak biçimde hazırlamasıdır. (Engels de, Lenin de, Stalin de zamanlarının askerlik bilimini en iyi bilen liderlerdi.)

İşçi sınıfını proletarya enternasyonalizmi ile eğitmeye hız vermektir.

Ortacı oportünistlerin başı H. Erdal, özel görüşmelerimizde bu saptamaları "Sovyetler sınırında bir serüven istemeyiz", "Burjuvazinin askersel-teknik araçları o kadar gelişti ki bugün bir iç savaş kazanmak olanaksızdır" savlarıyla yanıtlamaya çalışıyordu.

Şu hemen belirtilmelidir ki bugün en büyük serüven, Türkiye işçi sınıfını içi boş belgilerle, olası bir savaşı pasif ve hazırlıksız bekler duruma sokmaktır. H. Erdal gibileri bu savlarla bir yandan Sovyetlerin günün birinde kavgasız gürlütüştür Türkiye'ye devrim ihraç edebileceğini düşleyerek devrimci görevlerden sıyrılmaya çalıştıklarını, bir yandan da, en çok gereksinimi olacağı zamanda (bölgeimizde çıkacak bir savaşın başka bir anlamı olmayacaktır) devrimci merkez Sovyetler Birliği'ni yalnız bırakacaklarını göstermiş oluyorlar. Bu proletarya enternasyonalizmine ihanettir.

Teknik üstünlük sorunuyla ilişkin tezlerini ise yaşam çoktan çürüttü. İran devrimi gibi yakın bir komşunun örneğinin yanısıra, TARİŞ, Tarsus ve Çorum'da yığınların devrimci enerjisinin kendiliğindenlik düzeyinde bile neler başarabileceğini oportünistlerin kör ettiklerinin dışında her sağ duyu sahibi insan görmüştür.

MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

Politik gelişmeler

1978 MK Plenumu'ndan bu yana ülkemizin politik yaşamı derin ekonomik, sosyal ve politik bunalımlarla, işçi sınıfının, halkımızın çetin savaşlarıyla niteleniyor. Geçtiğimiz iki yıllık dönemin başlıca politik gelişmesi CHP ağırlıklı hükümetin düşmesi ve gerici Demirel hükümetinin kurulmasıyla yeni politik durumun ortaya çıkmasıdır. CHP emperyalizmle işbirliği yapan küçük bir tekelci azınlık dışındaki büyük ve orta burjuvazinin desteğini kazanmıştı. Önemli bir emekçi yığınının oylarına dayanıyordu. Ama onun politikası tekelci olmayan burjuvaziyle, emperyalizm ve işbirlikçi-tekelci burjuvazi arasında bir uzlaşmayı temel alıyordu, burjuva reformist bir nitelik taşıyordu. Onun politikasındaki ikircim işte bu nesnel kaynaktan geliyor. CHP ağırlıklı hükümet işbaşına geldiği dönemde hem uluslararası durum hem de ülke içi durum yeni çizgiler kazanmış, NATO'ya egemen çevreler bugün bütün açıklığıyla ortaya çıkan yumaşma sürecini baltalama, nükleer silahlanmayı tırmandırma, askersel dengeyi değiştirme girişimlerini başlatmıştı. Kapitalist dünyanın tüm merkezlerinde ekonomik bunalım derinleşmişti. Türkiye, tarihinin en derin ekonomik bunalımına girmiş ülkemizde sınıf savaşları sertleşmişti. Bir avuç tekel,devlet erkini sınırsız ele geçirmek, devlet tekelci emperyalizmine sızarak, bunalımın yükünü zorbalıkla emekçilerin üstüne yıkmak için daha elverişli koşullar yaratmaya çalışıyordu. Bu durum, tüm politik güçlerin önüne şu ikilemi koymuştu; ya emperyalizm ve işbirlikçi tekellerle birlikte tüm ulusun çoğunluğuna karşı olmak ya da halkla birlikte emperyalizme ve işbirlikçi-tekelci burjuvaziye karşı olmak.

CHP yönetimi bu koşullarda nasıl bir çizgi izledi? CHP ağırlıklı hükümet dış politikada NATO içinde göreceli bir hareket alanı elde etme, sosyalist ülkelerle işbirliğini güçlendirme yönünde ürkek girişimlerde bulundu. Ekonomik alanda devlet sektörünü korumak, yeraltı zenginliklerine sahip çıkma yolunda çoğu kez sonuçlandırılmayan sınırlı kimi girişimlerde bulundu. Öte yandan faşist öğelerin devlet aygıtı ve ekonominin kilit noktalarından sökülmesi yönünde çok yetersiz de olsa kimi önlemler aldı. Nedir ki CHP ağırlıklı hükümetin bu yöndeki belli belirsiz girişimleri, NATO'ya egemen çevrelerin, ülke içinde Koç, Sabancı ve öteki tekel gruplarının artan direnciyle karşılaşmıştı. Faşist yeraltı örgütleri CIA'nın ve MIT'in planları doğrultusunda görülme-

İ. Bil n'in kuduğu "Plenum" Raporu

Partimiz içinde Leninci kanat ile menşevik kanat arasındaki taktiksel ayrılık derindir. İki çizginin önlümüzdeki aşama için saptadıkları farklı taktik görevleri dikkatli bir biçimde incelemek bunları Leninizme ve pratikle karşılaştırmak, tüm komünistlerin en acil görevlerindenidir. Bu anlayıştan hareket ederek menşeviklerce henüz yayınlanmayan Plenum raporunu aşağıda yayınlıyoruz. TKP'nin Sesi Radyosu'ndan çekilen bu metin, doğal olarak bazı yanlışlar taşıyabilir, okuyucularımızdan özür dileriz.

miş bir terör kampanyasına girişti. Sol görünümlü terörcü örgütler, yine bu merkezlerin, MIT'in, CIA'nın sızmasıyla hareketlendirildi. Hükümet içindeki truva atları tüm bu gelişmeler boyunca hükümeti gericilikle adım adım işbirliğine zorladı. Sosyalist Enternasyonal'in yöneticileri, CHP yönetiminin NATO yanlısı ve tekelci güçlerle bağ kesim bu yönde etkin bir rol oynadı. CHP, yönetimi yürüttüğü uzlaşma politikası sonucu temel olarak dayandığı güçlerden hızla soyutlanmaya ve yığın-sal gücünü yitirmeye başladı. Zamanla emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin politik güçleriyle daha fazla uzlaşmaya gitti. Böylece bir noktadan sonra iç gerici, CHP yönetiminde çıkarlarını tekellerle birleştirmiş kesimlerle birlikte, gelecekte uygulayacakları planların temelini adım adım CHP ağırlıklı hükümete attırmaya başladılar. Gelişmeler CHP'nin de önünde duran ikilemin gerçekliğini kanıtladı. Halkla birlikte olmayan hükümet, emperyalizmle, tekellerle birlikte halka karşı konum aldı. Amerikan üsleri bu dönemde yeniden açıldı. NATO'nun ülke ekonomisini daha da yıkan ağır silahlanma harcamaları onaylandı. Şimdi imzalanan ikili kölelik anlaşmasının görüşmeleri başladı. IMF'nin, Dünya bankasının tüm dayatmalarına boyun eğildi. Ekonominin askersel raylara oturtulması girişimleri hızlandırıldı, bir dizi devalüasyon yapıldı. Enflasyonist politikayla emekçi yığınlar işsizlik, pahalılık altında ezildi. Kanlı K.Maraş kırmı bahane edilerek sıkıyönetime gidildi. Böylece ordunun politik yaşamdaki

etkinliği artmaya başladı. Faşist MHP ve onun silahlı yeraltı örgütleri karşısında CHP ağırlıklı hükümet yalnız gerilemekle kalmadı, tüm demokratik yığın örgütlerine karşı saldırı yoğunlaştı, örgütlerin bir bölümü kapatıldı. Dahası sendika yöneticileri tutuklanmaya, basın üstünde anti-demokratik baskılar yine bu dönemde yoğunlaşmaya başladı. Bu hükümet 12 Mart döneminden sonra en fazla grev erteleyen hükümet oldu. İşte bu politika 14 Ekim seçimleri sonucunda CHP'nin yenilgisine yol açtı. TKP MK'nin 1978 Plenumu halkımızın karşı karşıya bulunduğu büyük tehlikeleri önlemeye CHP ağırlıklı hükümetin yeteneksizliğini, sallantılarını, uzlaşmacılığını yığınlara duyurdu. Partimiz tüm anti-emperyalist demokratik güçleri eylem ve cephe birliğine çağırdı. CHP ağırlıklı hükümetin en küçük olumlu adımlarını desteklemek taktiğini, onun gericilikle uzlaşma çizgisine karşı savaşla, emperyalizme, işbirlikçi tekelci burjuvazinin egemenliğine, faşizm tehlikesine karşı halkın savaşlarını örgütlemekle birleştirdi.

Bütün bu dönem boyunca TKP halkımızın anti-emperyalist demokratik savaşımının ön sıralarında yürüdü. Bu dönemde ilk kez yurt çapında bir dizi merkezi politik kampanya gerçekleştirildi. NATO'ya, Amerikan atom roketlerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesine karşı, sıkıyönetime gidilmesine, İGD, IKD ve öteki demokratik örgütlerin kapatılmasına karşı, MHP'nin kapatılması, can güvenliğinin sağlanması için yığın-sal gösteriler başarıldı. Bu gösteriler ülke ölçüsüne ve yurt dışındaki

işçilerimiz arasında yayıldı. Yığınların sıkıyönetim ve terörist eylemler karşısında yığınlaşma kapılması önlemede bu direnişler önemli rol oynadı. Politik kampanyalar yığınların savaş gücünü yükseltti, demokrasi hareketini güçlendirdi, eylem birliği sürecini hızlandırdı. Partimizin nicelik ve nitelikçe daha güçlenmesini ve yığınlaşmasını sağladı.

CHP ağırlıklı hükümet kurulduktan ve sıkıyönetim dayatıldıktan sonra da yığınların savaşımı durmadı. Ancak TKP MK Politik Bürosunun yöre sekreterleri ve yığın işleri sorumlularıyla 1979'da yaptığı toplantıda saptadığı gibi yığınların eskiye göre hareketliliğinde göreceli bir durgunluk belirdi. Bunun nedenleri yığınların CHP yönetiminin reformcu demagojisinin iç yüzünü anlayamaması sıkıyönetimin terörünün, baskıların artması, burjuvazinin işçi hareketini bölme girişimleri, ulusal demokratik güçlerin bölünmüşlüğü, işçi hareketine yansayan sağ ve sol oportünist görüşlerin varlığıdır. İllegal çalışmayı legal çalışmayla bağlamakta ne denli başarılar elde edilirse edilsin, işçi partileriyle eylem birliğinin sağlanamayışı da yığınların aktifliğini arttırma girişimlerini köstekledi. Bütün bunlara karşın CHP ağırlıklı hükümet döneminde işçi sınıfı derin ekonomik bunalımın sonuçlarına, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin egemenliğine karşı direnişlerini sürdürdü. Mersin soda işçilerinin direnişi ve Ankara'ya yürüyüşü bunun somut bir örneğidir.

TKP parlamento dışı savaşımı seçim kampanyası ile bağlandı. 14 Ekim seçimlerinde seçmenleri gerici partilere, faşist MHP'ye ve ayrıca CHP sağ kanadına bağlayan adaylara oy vermeye çağırdı. TTP ve TSİP'ne, Kürt demokratlarına, CHP'nin sol kanadına ve tüm demokratik güçlere ortak seçim bloku kurmak önerisi yaptı. Bu öneri gerçekleşseydi CHP ağırlıklı hükümetin politikasından yüz çeviren emekçi yığınların demokrasi saflarına çekilmesi yönünde önemli bir adım atılmış olurdu. Bu yığınların bir bölümünün ikircime sürüklenmesi, bir bölümünün de yeneden gerici partilerin demagojisine kapılması önlenilebilirdi. Seçim bloku gerçekleşmeyince TKP seçim kampanyasını ülke ölçüsünde ortak yığın-sal demokratik bir savaşıma çevirmek amacıyla ilerici güçlere eylem birliği çağrısında bulundu. Eğer böyle bir kampanya daha etkin biçimde gerçekleştirilebilseydi Demirel hükümetinin yeniden işbaşına gelmesine karşı güçlü bir direniş örgütlemeye temel oluşturacaktı. Partimizin bu önerisi sınırlı da olsa bazı illerde en başta İstanbul'da yaşama geçi-

MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

ridi. Birlik Dayanışma yarıları, TSİP ve Kürt demokratları arasında eylem birliğiyle ortak gösteriler yapıldı. Bugün eylem birliği hareketinin güçlenmesinde bu deneyim küçümsenmeyecek bir rol oynamıştır. TKP, illegallik koşullarında öteki partilerle karşılaşılarmayacak kadar eşitsiz bir durumda, oldukça kısa bir hazırlık çalışmasına karşın İstanbul'daki seçimlerde aktif olarak çalıştı ve partimizin desteklediği bağımsız aday küçümsenmeyecek bir başarı kazandı. Bu seçimler bir güç yoklaması oldu. İşçi partileriyle ve geniş demokratik çevrelerle eylem birliği için elverişli koşullar yarattı. 14 Ekim seçimlerinde gerici partiler, başta AP, kendi seçimlerini büyük ölçüde mobilize ettiler. Daha önce CHP'ye oy veren yığınların bir bölümü bu partiden desteklerini çekti. CHP ağırlıklı hükümet düştü. Gerici Demirel hükümetinin kurulmasıyla yeni bir politik durum ortaya çıktı.

Bugünkü durum - halkımızın savaşı

Bugünkü durumun başlıca özellikleri şunlardır: Emperyalizmin, özellikle ABD, NATO egemen çevrelerinin baskı ve hegemonyası artıyor. Ekonomik bunalımın derinleşmesi en sert çizgileriyle ortaya çıkıyor. İşçi sınıfının, halkın yaşam koşulları hızla kötüleşiyor. Rejim giderek yarı askersel zorbalık rejimi niteliği kazanıyor. Faşist ve sol maskeli politik terörizm geniş boyutlar alıyor. Egemen güçler istedikleri politik duraganlığı sağlayamıyor, hükümet yıpranıyor, sınıf savaşları yayılıyor, yükseliyor. Emperyalizme bağımlı kapitalist sistem derin bir bunalım içinde. Ekonomide süregelen bir durgunluk var. Yatırımlar düşüyor, fabrikalar yarıdan daha az bir kapasiteyle çalışıyor, buna karşın fiyatlar sürekli yükseliyor. Enflasyon %100'ü aşılıyor, çalışabilir nüfusun %20'si işsizdir. Dış borçlar 20 milyar doları geçti. Emperyalizme bağımlı kapitalizm koşulları, endüstrinin ara ve hammaddelerinin dış alımı dayanması, tarım ürünlerinin bir dizi devaliasyonla düşük fiyatlarla dış satımı ülke ekonomisini yıkmaya sürükliyor. Bu yıkımın başlıca nedeni, yeni sömürgecilik yöntemleriyle ülkemizin emperyalizme bağlanmış olmasıdır. Ülkemiz bir yandan derin ekonomik bunalım içinde çalkalanırken öte yandan tekelleşme süreci daha da hızlanıyor. Küçük ve orta işletmeler arasında iflaslar çoğalıyor. Dahası bir kısım büyük burjuvazinin konumları sarsılıyor. Az sayıda banka ve onlarla sıkı sıkıya bağlı olan Koç, Sabancı gibi bir avuç

tekel gurubu ülke ekonomisinde egemen oluyor. Şimdi bunlar uzun yıllar devlet kapitalizminin yarattığı temele dayanarak bir yandan kârlı devlet işletmelerini kendi kontrollerine almak, bu alanlarda devlet tekeline son vermek için çalışıyorlar. Öte yandan, özel gibi devletin kilit noktalarındaki temsilcileri eliyle ekonomiyi kontrol etmek için çabalarını yoğunlaştırıyorlar. Bu gelişmede ekonominin yönetim mekanizmasındaki emperyalist tekelin, özellikle emperyalist finans kuruluşlarının temsilcileri etkin rol oynuyor. ABD'nin yanı sıra F.Almanya öne çıkıyor.

Tekelleşmenin tırmanmasıyla Türkiye'de Devlet Tekel Kapitalizmine özgü gelişmeler belirginleşiyor. Kuşkusuz bu süreç olgunlaşmış olmaktan uzaktır. Emperyalist tekellerle bütünleşen finans oligarşi derin bunalım koşullarında bu süreci hızlandırmak, devlet tekel kapitalizmine geçmek için her araçtan yararlanıyor. Ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalım emperyalist ülkelerin baskılarını yoğunlaştırmasına, hegemonyasını arttırmasına geniş olanaklar yarattı. 1974 yıllarından başlayarak ortaya çıkan, Türkiye ile ABD arasındaki bazı uyumsuzluklar şimdi emperyalizmin çıkarları doğrultusunda çözüldü. ABD ile imzalanan ikili kölelik antlaşması bu yöndeki en önemli adım oldu. Bu antlaşma ülkemizdeki ABD ve NATO üstleri orta ve yakın doğuda özellikle İran'la ilgili ortaya çıkan yeni gelişmeler açısından Türkiye için çok tehlikeli bir ortam yaratıyor. Ülkemizin ekonomisi IMF gibi yeni sömürgeci kuruluşlara daha da teslim ediliyor. Ortak pazara girme yönündeki çabaları ulusal endüstri ve tarımı daha da yıkıma götürecektir tehlikeler taşıyor. Türkiye ekonomisi NATO'ya yapılan harcamaların, egemen çevrelerin dayattığı ağır silahlanma yükünün altında eziliyor. Bütçenin cari harcamalarında askersel giderler %40'ı geçiyor. NATO'nun modernizasyon adı altında dayattığı yeni harcamalarla ülke ekonomisi daha çok askersel raylara oturtuluyor. Ekonomik bunalımın yükünü emekçilerin sırtına daha fazla yüklemek, bir avuç işbirlikçi-tekelci burjuvazinin çıkarlarını güvence altına almak, ülkemizi büsbütün Amerikan emperyalizminin nükleer silah deposuna ve sıçrama tahtasına çevirmek, rejimi daha da gerileştirmeden olanaksızdır. Sermayenin bir küçük azınlığın elinde toplanma süreci, erken yapısını da derinden etkiliyor. Devlet üstünde emperyalist güçlerin, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin en gerici kesimlerinin, militarist kılığın ağırlığı iyiden

iyiye artıyor. Bugün işbaşında bulunan gerici hükümet, emperyalist çevrelerin, işbirlikçi tekelcinin yanı sıra artan ölçüde ordu içindeki gerici çevrelere dayanıyor. Hükümet faşist MHP ile çok sıkı ilişkiler içindedir. Bir taraftan CIA, MIT denetimindeki faşist vurucu güçlerle, öte yandan sıkı yönetimle, devlet güçleriyle terörü alabildiğine yoğunlaştırıyor. Ordunun, militarizmin politik yaşamdaki etkinliği biteviye artıyor. Böylece rejim giderek yarı-askersel zorbalık rejimi niteliğine bürünüyor. Bu gelişme, devlet mekanizmasındaki konumlarından ötürü faşizm tehlikesinin artması sonucunu doğuruyor. Gerici hükümet bir dizi zorbalık yasasıyla daha şimdiden demokratik hak ve özgürlükleri budadı. Ülkemizde politik partilerden, sendika ve yasayla kurulu meslek örgütlerinden başka hemen hemen legal demokratik örgüt kalmamıştır. Baskılar işçi sınıfı, özellikle sendikalar üzerinde yoğunlaştırılıyor. Türkiye Kürdistan'ında sıkıyönetimin zorbalığı, terörü artarak sürüyor. Politik güçler arasında saldırının sivri ucu komünistlere yöneliyor. Binlerce anti-faşist tutuklu zindanlarda çürütülüyor. Tüm politik tutukluların sayısı yirmi bine varmıştır. İşkencenin boyutları 12 Mart döneminin boyutlarını aşmıştır. Demirel hükümetinin kurulduğundan bu yana sıkıyönetim, faşist çetelerin, maocu ve sol maskeli terörcü grupların kurbanları CHP ağırlıklı hükümet döneminin dört katına çıktı. Son iki yılda 2500'e yakın yurttaş bu saldırılar sonucu can verdi. 100.000'e yakın yurttaş göz altına alındı, polise götürüldü, stadyumlara dolduruldu. Egemen güçler bundan da öte gitmek istiyorlar. DGM yasasıyla, 15-16 Haziran 1970'de işçi sınıfımızın ezdiği 274-275 sayılı yasaları değiştirme girişimi yeniden ele alınıyor. Anayasa gerici yönde değiştirilmek isteniyor. Bununla Başkanlık sistemi adı altında yarı-askersel zorbalık rejimi yasalaştırılması planlanıyor. Buhran ve savaş hali yasa tasarıyla bu girişimler daha da tırmandırılıyor. Halkımızın bugün de derin bir tepkiyle andığı 12 Mart diktatörlüğü ile bugünkü rejim arasında, taşıdığı tehlikeler bakımından bir karşılaştırma yapmak durumun çetinliğini kavramak için yeterlidir. Günümüzde 12 Mart döneminden ayrılmı olarak uluslararası durumda yeni bir evre ortaya çıkmıştır. Emperyalistler nükleer silahlanma yarışını hızlandırdı. Sosyalist ülkelerle çatışma politikası izliyor. Sonra Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu ekonomik bunalım o dönemde ölçülemez bir nitelik taşıyor.

1970'den bu yana tekelleşme süreci hızlandı. Burjuvazinin en gerici kesimi finans oligarşi ülke yaşamında bugün çok daha fazla etkinlik kazandı. 12 Mart'ta burjuvazinin iç çelişkileri politik alanda sert çatışmalar biçiminde su yüzüne çıkıyordu. Bugün bu çelişkiler ekonomik alanda daha da keskinleşmekle birlikte, politik alanda uzlaşma girişimleri ağır basıyor. Bu da CHP sağ kanadının politikasında somutlanıyor. Böylece halkımız hem baskıcı niteliğiyle 12 Mart dönemini geride bırakan, ama bunu daha sinsi biçimde uygulayan, hem de o dönemden çok daha fazla tehlikelere gebe olan bir rejimle karşı karşıyadır. Ordu üst yönetimi daha çok CHP-AP işbirliğinden yana çıkıyor. Bu yılın başında kuvvet komutanlarının verdiği ultimato bu da yöndeydi. Emperyalizm, egemen güçler bugün için ordu denetiminde parlamenter görünümlü ama aşırı baskıcı rejim biçimini yeğliyor. Bununla birlikte örnek emperyalizmin bölgedeki servenci bir girişimine bağ olarak askersel bir dikta, faşist bir darbe tehlikesi vardır. Egemen sınıfların zorbalıkları onların yalnız saldırgan olduklarını değil, aynı zamanda güçsüz yönlerini de gösteriyor. Burjuvazinin ve burjuva partilerinin iç çelişkileri keskinleşiyor. Değişik burjuva partileri arasındaki uzlaşmalar kaçınılmazlıkla geçici bir karakter taşıyor. Egemen sınıflar politik duraganlık sağlayamıyor. Bu durum Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde olanca çıplaklığıyla yansıdı. Hükümetler ne yaparlarsa yapsınlar yıpranmaktan, yığılsın desteklerini yitirmekten kurtulamıyor, geleceklerinden güven duymuyor. Ordu sıralarında da çelişki geliyor. Ordunun Amerikan ve NATO generallerine bağımlılığı, OYAK kesintileri, sıkıyönetimin erleri, genç subayları halkın üstüne sürmesi, ordu içinde üstlerin astlara karşı uyguladığı zorbalık, horlama yöntemleri bu çelişkileri besliyor. Ordunun üst yönetiminde bile bugünkü rejimi yürütme biçimi üstüne içten içe uyumsuzluklar sürüyor.

İşçi sınıfı, başta metalurji ve tekstil işçileri, bugün toplu sözleşme döneminde çetin bir grev savaşına girişti. 40.000'in üstünde işçi bugün grevde bulunuyor. Bu sayı daha da artacaktır. Bu grevler hükümetin toplu sözleşme düzenini, 274-275 sayılı yasaları işçi düşmanı bir biçimde değiştirmek, sendikaları denetim altına almak istediği, sendikal hakları tümüyle ortadan kaldırma eylemlerinin arttığı bir dönemde oluyor. Grevler giderek bu baskılara karşı da yöneliyor. Bu süreç

MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

grevlere politik bir nitelik kazandırıyor. Ocak-Şubat aylarında 11.000 Tarih işçisi yiğit bir direnişe geçti. Demirel hükümeti, militarist klik yerli yabancı tekel-lerin çıkarı için onbinlerce asker ve polisi işçilerin üstüne sürdü. Bu direniş işçi sınıfı için önemli derslerle doludur. Devrim ister barışçıl, ister barışçıl olmayan bir yol izlesin yığınlarla dayanan devrimci zor kullanımı olmadan savaşın utkuya ulaşamayacağını işçiler kendi deneyleriyle bir kez daha gördüler. Öte yandan egemen sınıfların yığın savaşının yükselmesini önlemek amacıyla işçileri serüveni çıkışlara, zamansız silahlı çatışmalara sürükleyebilmek için göşet guruplardan nasıl yararlandığı bir kez daha ortaya çıktı. Komünistler işçileri egemen sınıfların bu taktiğine karşı uyardı. Ama hükümetin halk düşmanı politikasına karşı önsüratlarda savaştılar. İşçileri savaşta yalnız bırakmadılar. Onları kendi öz deneyimleri temelinde bilinçlendirdiler. Yiğit Tarih işçileriyle dayanışma eylemleri, üç bölgesel genel grev, İzmir'de miting, yürüyüş, günlerce süren yığınsal çıkışlar, yurt çapında dayanışma, emekçilerin savaşım potansiyelini yükseltti. Egemen gerici güçlerin daha kanlı saldırılarını önledi. K. Maraş kırımının yıldırmada öğretmen kıyımına karşı yurt çapında yürütülen eylemler, DİSK'in çağrısıyla Antalya, Ordu ve Kocaeli'nde yığınsal mitingler, Antakya'da faşist kırım provokasyonuna karşı aktif direniş, 4 ve 5 Nisan tarihlerinde NATO'ya, işsizliğe, pahalılığa karşı demokratik hak ve özgürlükler için yurdun değişik bölgelerinde örgülenen yığınsal mitingler işçi sınıfının, halkın direnişinin somut örnekleri oldu. 8 Mart nedeniyle ilericiler kadınlar aktif çıkışlar örgütlediler. Sıkıyönetim altında ilericiler gençliğin eylemleri değişik biçimler altında aralıksız sürdü. Afganistan Devrimi'yle değişik dayanışma eylemleri örgütlendi, yurt dışındaki işçilerimizin ilericiler yığın örgütleri memlekette yükselen her kampanyayla dayanışma eylemleri düzenlediler. Özellikle faşist MHP'nin yurt dışında örgütlenmesine karşı aktif çıkışlar yapıldı. Komünistler, yurt içindeki ve yurt dışındaki parti örgütleri tüm bu eylemlere aktif bir şekilde, ön sıralarda katıldı. Yığın savaşlarının içinde ortaya çıkan yeni savaş biçimlerine hızla ayak uyduruyorlar. Yığınların savaşından ders alyorlar, yığınlarla öğretiyorlar. Bu savaşlara bilinçlilik, örgütlülük, disiplin aşılamak, yığınların güncel istemleri uğrunda ki savaşlarını politik savaşlarla bağlamak için çalışıyorlar. İşçi sınıfı halkımız bu yıl uluslararası işçi sınıfının

birlik savaşım, dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı çetin koşullarda kutladı. Hükümet, sıkıyönetim 1 Mayıs öncesinde işçi sınıfına, tüm demokratik güçlere karşı geniş çaplı bir saldırıya geçti. İlerici Gençler Derneği yöneticileri tutuklandı ve işkenceye uğradılar. TİP merkezi ve birçok sendika basıldı, sendika yöneticileri göz altına alındı. 30 ilde 1 Mayıs yasaklandı. Bu yasaklara, gerici terörü turmandırmasına işçi sınıfı şanlı 30 Nisan genel greviyle yanıt verdi. TKP DİSK'in açıklamasını destekledi ve 30 Nisan'da genel greve çağırıldı. Değişik biçimlerde yürütülen 1 Mayıs gösterileri, Amerikan emperyalizmine, NATO'ya, Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı ülke çapında anti-emperyalist demokratik bir halk direnişine dönüştü. Mersin'de DİSK'in çağrısıyla yığınsal bir yürüyüş ve miting yapıldı. Başarıyla geçen 30 Nisan genel grevi ve 1 Mayıs eylemlerinde ilericiler, sendikalar aklarını sıklaştırdılar, serüvenliğini ve reformizmin etkilerini gerilettiler. 1 Mayıs sonrası yoğunlaşan baskı ve saldırılar da eylem birliğini güçlendirmekle, yığınsal çıkışlarla geri püskürtülecektir. Bütün bu gelişmeler, sınıf savaşlarının keskinleşmesi, derinleşen sosyal politik bunalımın göstergeleridir. Ülkemizde devrimci duruma dönüşebilecek bir ortam oluşmuştur. Yakın gelecekte şimdikiyle ölçülemeyecek sertlikte toplumsal çatışmalar beklenmelidir. Bu durum partimizin önüne herşeyden önce subjektif etkeni güçlendirme, milyonlarca emekçiye demokrasi hareketine kazanma, onları kendi deneyleriyle devrimci bir yükselişe hazırlama görevini koyuyor.

TKP'nin güncel politikası

Yoldaşlar, bu ağır koşullarda partimizin üstüne büyük sorumluluk düşüyor. Milyonlarca işçiyi, emekçiye, toplumun tüm ilericiler güçlerini birleştirmek, bugünkü halk düşmanı gidişi durdurmak, ve yığınları devrime yönlendirmek sorunu nasıl çözülebilir? Partimizin programı, belgeleri, Türkiye'nin, halkımızın kurtuluşunu, sosyalizme açılan İDD'nin utkusuna bağlı sayıyor. Bu devrim bütünsel devrim sürecinin birinci aşamasıdır. Sosyalizme yolu açacak bu devrimi başarmak işçi sınıfının, halkımızın aktif çoğunluğunu kazanmaya bağlıdır. Böyle bir çoğunluk, devrim zorunluluğunu kavramadan utkuya ulaşamaz. Partimiz İDD için tüm Ulusal Demokratik Güçleri tek bir cephede birleştirmeye çalışıyor ve bundan böyle de çalışacaktır. Bu bizim tüm stratejik

aşama boyunca değişmeyen amacımızdır. Bu amacı yığınlarla tüm gücümüzle, tüm propaganda, ajitasyon çalışmalarımızla, onların kendi öz deneyimleri temelinde kavratmak için daha çok yoğun çabalar gerekiyor. Yığınların eylemliliği arttıkça bu görev daha da önem kazanıyor. Bununla birlikte partinin stratejik amaca ulaşabilmesi, onun elindeki taktik amaçları doğrulukla belirlemesine bağlıdır. Bu görev güncel amaçları stratejik amaca bağlamayı başarmakla yerine getirilir. Güncel istemleri uğrunda savaşa çekilen yığınlar, ancak kendi öz deneyimlerine dayanarak devrimci amaçlara yönlenebilir. Bugün partimizin önünde güçlü bir demokrasi hareketi örgütlemek görevi duruyor. Bu amaçla güncel olarak tüm demokrasi güçlerini etrafında birleştirecek şöyle bir platform ortaya çıkıyor: Emperyalizmin, NATO'nun artan hegemonyasına karşı ulusal bağımsızlığı ve egemenliği savunmak, ABD ve NATO üslerini kapatmak, ikili kölelik antlaşmalarını yırtmak, Türkiye'nin yeni saldırgan askersel bloklara sürüklenmesini önlemek, emperyalist tekelin ülke dalmasına karşı savaşmak... TKP Amerika'yla bağlanan ikili antlaşmalara, Amerikan ve NATO üslerine karşı çıkan herkesle eylem birliğine hazırdır. Yan-askersel zorbalık rejimine karşı demokratik kazanımları ve konumları savunmak, hükümetin, sıkıyönetimin, faşist çetelerin her türlü saldırısını göğüslemek, sıkıyönetimi kaldırmak, Kürt halkına karşı soven baskılarla savaşmak, gerici askersel diktatörlük ve faşizm tehlikesini geriletme... TKP DGM'leri yasasına, Buhran ve Savaş Hali Yasası ve tüm zorbalık yasalarına, tüm anti-demokratik girişimlere karşı çıkan, demokratik hak ve özgürlükler için savaşan herkesle eylem birliğine hazırdır. Tekellerin vurgunlarına, bunalımın yükünün emekçilerin sırtına bindirilmesine karşı emekçilerin yaşam koşullarını ekonomik ve sosyal haklarını savunmak... TKP üsleri, saldırıya, işsizliğe, pahalılığa karşı herkesle eylem birliğine hazırdır. Turman silahlanma yarışına, savaş tehlikesine karşı dünyada ve bölgemizde barış ve güvenliği savunmak, komşularımızla, başta Sovyetler Birliği ile, öteki sosyalist ülkelerle iyi ilişkilerin sürdürülmesi için, emperyalizmin bölgemizdeki askersel provokasyonlarına Türkiye'yi katma çabalarına karşı savaşmak... TKP Batı-Avrupa'ya yerleştirilmek istenen Amerikan atom füzelerine, ülkemizdeki nükleer silah depolarına karşı çıkan ve ağır silahlanma harcamalarının azaltılmasından yana olan herkesle eylem birliğine hazırdır. Şimdi

önümüzde duran görev, Demirel hükümetinin bu dört noktada izlediği bu halk düşmanı politikaya karşı çıkan tüm güçleri birleştirmektir.

Bu güçler kimlerdir? Yoldaşlar bu soruya her türlü sekteyden uzak yanıtlar verilmelidir. İnsanın kafasında canlandırdığı en iyi bağlaşıklıkları olabilir. Ama biz öylesini gerçekte hiçbir zaman bulamayacağız. Komünistlerin görevi hem bağlaşıklıkların kapsamını bu günden doğru saptamak, hem de savaşta onların düzeyini sürekli yükseltmektir. Bugün saptadığımız hedefler uğrunda savaşılmaya değer olan, güncel amaçları şu yada bu ölçüde paylaşan güçler vardır. Bunların kimisi bugünden bizimle sosyalizme gitmeye yeteneklidir, kimisi en çok ileri demokratik aşamaya kadar gelebilir, kimisi henüz devrimin zorunluluğunu kavramasa da güncel amaçlarda bizimle eylem birliğine isteklidir, bir de öyleleri vardır ki onlar eylemleriyle egemen sınıfların politikasıyla uzlaşıyor, ama sözleriyle bizim güncel amaçlarımıza bir ölçüde de olsa yaklaşıyor. Bütün geçici bağlaşıklar devrimi kendi sınıfsal çıkarlarına uygun bulmuyor. Ama bugünkü halk düşmanı politikayı da tümüyle benimsemiyorlar. Bu güçleri en sondan başlayarak ele alalım. TKP'ne göre, Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı oluşturmak istediği en geniş demokratik güçlerin eylem birliğinde CHP'de yer alabilir, almalıdır. Çünkü CHP bir burjuva partisidir ama gerici burjuva partilerinden ayrı niteliktedir. CHP yönetiminde doğrudan bankalarla, tekellerle bağlı olanlar da vardır, tabanında işçiler, köylüler de vardır. Ama bu parti ağırlıklı olarak tekelci olmayan büyük ve orta burjuvaziye ve orta katmanlara dayanıyor. CHP yönetimi bu güçlerle işbirlikçi-tekelci burjuvazi arasında bir uzlaşma yaratmak, kapitalizmi onarmak amacını güdüyor. Burjuva reformcu bir politika ve ideoloji izliyor. CHP'yi sosyal demokrat bir parti olarak görmek yanlıştır. Marksçı-Leninici görüş, sosyal-demokrasiyi işçi sınıfı içindeki oportünist bir akım olarak tanımlıyor. CHP içinde böylesine sosyal-reformcu öğeler de vardır. Bunların işçi sınıfının ayrıcalıklı kesimlerinden kendisine bir dayanak bulduğu da açıktır. Ama CHP'nin program ve politikası özü bakımından işçilerin hiçbir kesiminin çıkarlarını yansıtmıyor. Günümüzde bu parti bir yol ağzındadır. Ya temelî yerli yabancı tekelin bir yede parti olacaktır, ya da tekelci olmayan burjuvazinin, orta katmanların çıkarlarını anti-emperyalist demokratik konumlardan

MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

savunan bir parti niteliği kazancaktır. Bu ikilem işbirlikçi tekelci burjuvazi ile tekelci olmayan burjuvazinin çelişkilerinin CHP'ne yansımından doğuyor. Tekellerin son tırmanma girişimiyle hükümet daha da sertleşmiştir. Günümüzde CHP yönetimi sağa kayıyor. Onun burjuva reformcu politikası işçi sınıfıyla değil, gericilikle işbirliğine kapıyı açıyor. Bu da CHP içinde çatışmaları kızıştırıyor. İşbirlikçi tekelci burjuvaziden ve emperyalizmden yana bir politika izleyen, NATO'yu savunan sağ kanat yönetimde kaldığı sürece, CHP ile doğallıkla stratejik bir işbirliği söz konusu olamaz. Bununla birlikte bu partinin geniş tabanı günümüzde emekçilerin de yer aldığı değişik sınıf ve katmanlardan oluşuyor. Bu sınıf ve katmanlara bağlı kesimlerin her biri kendi çıkarlarıyla, Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı çıkıyor. CHP'nin hükümete geldiği zaman nasıl ayrı bir dille konuştuğunu ve nasıl bir politika uyguladığını unutmuyoruz. Ama günümüzde bugünkü durumu değerlendirmek zorundadırlar. CHP tabanı boş umutlarla şaşırılmadan aktif bir politika izlenmelidir. Eğer biz komünistler üstümüze düşeni yaparsak, CHP'ni güncel amaçlar için demokratik eylem birliğine çekmek için çok yönlü çabalar harcarsak, CHP yönetiminin uzlaşmacı tutumunu yığınların açılırsak, ki bunu yapmak zorundayız, o zaman ya tabanın demokratik eğilimleri CHP yönetimine yansısak, ya da daha büyük olasılıkla sağ kanat kendi tabanından daha da yalıtılacaktır. Partimizin güdeceği böyle bir politikadan işçi sınıfı, demokrasi hareketi kazançık çıkacaktır. Kaldı ki, daha bugünden CHP içinde sol kanat diye adlandırılan anti-emperyalist, anti-tekel, anti-faşist bir kümelenme de vardır. Bunlar CHP dışı sol güçlerle eylem birliğinin zorunluluğunu belirtiyorlar. Bunlar emperyalizmin yeniden soğuk savaş dönemini getirmesine karşı çıkıyorlar, ikili kölelik antlaşmasına, zorbalık yasalarına hayır diyor, faşist MHP'nin karşısına çıkıyorlar. Bu kanat bugünkü halk düşmanı rejimi yıkmak, ve sosyalizme açılan İDD'i gerçekleştirmek amacıyla yönelen UDC'nin politik güçleri arasına çekilebilir. Kuşkusuz bu kanat bugün açık bir platform çerçevesinde bütünsel bir hareket olarak henüz ortaya çıkmıyor. Kendi içinde pek çok ayrı çizgiler taşıyor. Bu kanat ne denli kalıcıdır, gelecekte nasıl bir çizgi alır, ayrı bir sorundur. Bizim için önemli olan, CHP içinde böylesi bir politik çizgiyi doğuran nesnel süreçlerin varlığını saptamak, gelişmeleri izlemek, bu güç-

leri UDC'ye kazanmak için çalışmaktır.

Yoldaşlar, partimiz bunalımdan çıkış yolu olarak yığınlara açık bir amaç gösteriyor. Bu da bugünkü halk düşmanı rejimi yıkmak, tüm ulusal demokratik güçlerin erkini kurmaktır. Bunalımın derinleştiği koşullarda milyonlarca emekçiye, yıkıma uğrayan orta katmanlara bu devrimci amacı benimsetmek zengin güçlerden çok daha olanaklıdır. Bu görevi birgün bile unutmak olamaz. Ama devrim biz istiyoruz diye olmaz, gerçekleşmez. Lenin'e göre, yığınların kendi öz deneyimleri ile devrimin zorunluluğunu kavraması her devrimin başlıca yasasıdır. İşte şimdi partimiz milyonlarca emekçiyi, ulusun çoğunluğunu kazanmak, savaşa çekmek için yığınların en güncel istemlerinden yürüyor. Buna göre bir eylem birliği politikası izliyor. Güncel politik, ekonomik, sosyal istemler uğrunda her bir savaşı da, o savaşıların içinde biz, stratejik amacımızı işçi sınıfına, yığınlara götürmeliyiz, başka bir yol olmadığının göstermeliyiz. Sonra proletaryanın hegemonyası yolunda TKP'nin etkinliğini daha da artırmak, yığın bağlarını alabildiğine güçlendirmek için savaş başta gelen bir görevdir. Bu olmadıkça burjuva ve küçük burjuva demokratik-politik güçlerin komünistlerle işbirliğine yanaşacaklarını, proleter olmayan sınıf ve katmanların kendiliğinden işçi sınıfının önderliğini onayacağını beklemek safkır olur. TKP'nin önderliğindeki proletaryanın, proleter olmayan sınıfların demokratik istemlerini ardıcıl savunma sürecinde proletaryanın hegemonyasını kurması gerçekleşir. Hegemonya kimde olacak? Burjuvazide mi? Proletarya da mı? Bu masa başında yanıtlanamaz. Lenin bu soruya yanıt olarak, "hegemonya herkesten daha enerjik savaşıyandır" diyor. TKP geniş demokratik istemlerle, bu arada CHP ile güncel amaçlar için eylem birliğine hazır olduğunu açıklarken, kendi bağımsız politikası temelinde herkesten daha enerjik savaşıyacağına savaştığına güveniyor. Bu güvenin haklılığı son yılların deneyleriyle doğrulanmıştır.

Yoldaşlar en geniş demokratik güçlerin eylem birliğinde Kürt devrimci demokratlarının çok önemli yeri vardır. Bu yer Kürt ulusal hareketinin, bütünsel devrim sürecinin ayrılmaz bir parçası olmasından ve bu hareketle sınıfsal ayrışma sonucu ileri eğilimlerin giderek gelişmesinden ileri geliyor. Kürt devrimci demokrat hareketi ile kurulacak bağlar stratejik değer taşıyor. Bu da söz konusu güçlerle komünistlerin arasındaki işbirliğini, en geniş demokratik güç-

lerin eylem birliğini sağlamakta önemli bir dayanak durumuna getiriyor. TKP Kürt ulusal hareketi içindeki ilerici güçlerle giderek artan yakın ilişkiler kuruyor. Devrimci Demokratlar, Özgürlük Yolu, devrimci ulusal demokratlar ve bağımsız devrimci demokratlarla ilişkiler giderek gelişiyor. Bugünkü koşullarda ulusal sorunun kökten çözülmesi kuşkusuz olanaklı değildir. Kürt sorununun çözülmesi erkin ulusal demokratik güçlerin eline geçmesine ve yolun sosyalizme açılmasına, sosyalizmin kurulmasına bağlıdır. Bugün en geniş demokratik güçlerin platformunda ulusal baskıya ve sovenizme karşı savaş görevi yer alıyor. Hiçbir demokratik inançlı kimse, Kürt ulusu ve ulusal azınlıklar üzerindeki ekonomik, sosyal, kültürel ve politik baskılara göz yumamaz. Hiç kimse Kürt ulusu ve ulusal azınlıkların kendi dillerinde okuma ve kültürünü geliştirme isteklerine kulak tıkayamaz. Kuşkusuz komünistlerin ulusal soruna bakışları bu çerçevede ilet sınırlı kalmamış, her zaman Leninici temele dayanmıştır. TKP Kürt ulusunun kendi yazgısını kendisinin özgürce belirleme, yani ayrılma hakkını, tüm eşit haklara kavuşmasını savunuyor. Komünistler ulusal soruna tarihsel açıdan ve somut olarak yaklaşıyorlar. Yalnızca ilkeleri yinelemekle yetinmezler. Her iki halk için yaşamsal önemi olan İDD'nin çıkarları bu sorunun çözümünü zorunlu yapıyor.

Yoldaşlar, MK Plenumu bu soruya şü yanıtı vermiştir. Önümüzdeki devrimci aşamada Kürt ulusal sorunu bölgesel özerklikle çözülebilir. Bu özerk Türkiye Kürdistanı'nın, Türkiye halkının, Türk ve Kürt uluslarının, tüm ulusal azınlıkların devleti olan ileri demokratik devletin içinde yer alması anlamına geliyor. Bu çözüm Kürt ulusunun çıkarlarına tümüyle uygundur. Bu her iki ulustan işçi ve emekçileri sosyalizme ulaştırmak için en somut ve elverişli biçimdir. Bu emperyalizme karşı savaşılan bölgemizdeki devrimci süreçlerin çıkarına olan devrimci bir çözümdür. Bu parti programımızın Leninici özüne tümüyle uygundur.

Partimiz ulusal sorunun çözümünün her yeni somut tarihsel aşamada yeniden ele alma zorunluluğunun bilinci içindedir. Bugün Kürt ulusal hareketi içinde yer yer boy veren "Büyük Kürdistan" gibi ütopik ve milliyetçi görüşlerle bağdaşmıyoruz. Bir tek egemen sınıf erkine karşı Türk halkının ayrı, Kürt ulusunun ayrı, birbirinden yalıtılmış devrim yapması gibi görüşleri doğru bulmuyoruz. Özellikle Türkiye işçi sınıfı Kürt ve Türk işçi sınıfları diye bölme-

yi ulus temelinde ayrı ayrı sınıf örgütleri kurma girişimlerini tümüyle zararlı buluyoruz. Ayrı savaşı dediğimiz ya da denilen anlayış, tümüyle ülkemizdeki devrimci savaşı bölme tehlikesi taşıyor. Amerikan emperyalizmine, NATO'ya, işbirlikçi-tekelci burjuvaziye, büyük toprak sahiplerine karşı savaş, Türk ve Kürt halkını burjuvaziye karşı birleştiriyor. Sınıf savaşı, Türk ve Kürt ulusundan işçileri birleştiriyor. TKP Türk, Kürt ulusal azınlıkların devrimcilerinin, tüm Türkiye komünistlerinin Marksçı-Leninici partisidir. Büyük Kürdistan düşüne karşı özerk Türkiye Kürdistanı, iki devrim görüşüne karşı Kürt ulusal hareketini İDD ve sosyalist devrim aşamalarından oluşan bütünsel devrim sürecine bağlamak, iki komünist partisi, iki sendikal hareket yerine tek enternasyonalist Marksçı-Leninici proletarya partisi, birleşik sendikal hareket, ayrı savaşı yerine birlikte savaşı... TKP'nin tutumu budur. TKP elbet Kürt ulusuna şu ya da bu çözümün zorla dayatılmasına karşı çıkıyor, gönüllü birliği savunuyor. Öte yandan TKP bugünden ayrılma isteminde bulunan Kürt politik güçlerinin bu milliyetçi yaklaşımını Türk sovenizmiyle karıştırmıyor. Onların kendi konularını özgürce belirtmelerine karşı yönelik her tür baskıyla, Türk sovenizminin her türlü belirtisiyle savaşıyor. Ama partimiz ulusal soruna sınıfsal ve tarihsel açıdan yaklaşmayan anti-Leninici görüşlerle de ideolojik savaşı durdurmuyor. Bizimle eylem birliği yapan değişik Kürt devrimci demokrat görüşlerle ilişkilerimiz, "eylemde birlik ve ideolojik savaşı" ilkesine dayanıyor. Doğallıkla ideolojik savaşımların yapısının eylem birliğini güçlendirici olmasına özen gösterilmelidir. Onların ulusal duyarlılığına dikkat edilmelidir. TKP Kürt demokratlarıyla eylem birliği yaparken Kürt emekçilerinin sınıfsal istemleri için savaştan geri durmuyor. Özellikle Kürt köylüsünün toprak ağalarına, feodal ağırlara karşı toprak istemini var gücüyle destekliyor. Ülkemizde ulusal sorunun sınıfsal özünün köylü sorunu olduğunu unutmuyor.

Yoldaşlar, demokratik güçlerin eylem birliği, kuşkusuz öncelikle işçi sınıfının değişik partileri arasındaki eylem birliğini gerçekleştirmeye bağlıdır. Bugün işçi sınıfının Marksçı-Leninici partisi dışında işçi sınıfı hareketi içinde yasal çalışan TİP ve TSİP, demokratik güçlerin eylem birliğinde önemli bir yer tutuyor. Bu partiler Marksizm-Leninizmden esinleniyorlar, sosyalizmi amaçlıyorlar. Şimdi işçi sınıfının değişik partileri arasında geniş demokra-

MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

tik güçlerin eylem birliğini sağlamak için ortak bir politika olgunlaştırmak sorunu gündemde duruyor. Kimlerle hangi amaçlar için, nasıl bir savaşla bugünkü halk düşmanı, işbirlikçi, gerici hükümetin zorbalığına karşı konulabilir. TKP bu soruya açık bir yanıt veriyor.

Halk düşmanı politikaya karşı demokratik eylem birliği

Partimizin stratejik amacı emperyalizmle işbirliği yapan tekkelci burjuvazinin, büyük toprak sahiplerinin erkini yıkmaktır. Bugün güncel olan halk düşmanı Demirel hükümetinin politikasına karşı en geniş demokratik güçlerin eylem birliğini sağlamaktır. Bu işbirlikçi-tekkelci hükümetin politikasına karşı çıkan herkesle eylem birliği yapılmalıdır. Bu demokratik eylem birliğinin güncel amacı emperyalizme bağlılığın daha da arttırılmasını, rejimin giderek daha da zorbalanmasını önlemektir... Halkın yaşam koşullarını savunmak, tekelere karşı savaşmaktır... Dış politikada barış ve güvenlik için tehlikeli gidişi durdurmaktır... Bu demokratik eylem birliğinin temel işlevi işçi sınıfının, halkımızın eylemli çoğunluğunu devrimci amaçlardan yana kazanmaktır. Bu savaşlar içinde işçi sınıfının birliğini ve UDC'yi örmektir. Demokratik güçlerle politik eylem birliği sınıfsal bağlaşıklıkla kurmakta bir araçtır.

Bugünkü gerici hükümetin halk düşmanı politikasına karşı oluşacak eylem birliği çıkarları devrimde olmayan ya da devrimin zorunluluğunu henüz kavrayamayan güçler de içinde olmak üzere en geniş demokrasi çevrelerini kucaalayabilir, halk yığınlarını harekete geçirebilir. Kuşkusuz bu bugünkü güçler oranını dikkate alıyoruz. Erkin dolayış ele geçirilmesi görevinin gündemde olmadığını biliyor, bu nedenle şimdi önüne İDD amacını koymayan böylece bir eylem birliğinin oluşması henüz UDC'nin kurulduğu birliğe UDC yolunda önemli bir adım olacaktır. Günümüzde, böylece aktif bir demokrasi hareketinin oluşması, işçi sınıfının değişik güçleri arasındaki eylem birliğinin oluşmasına yakından bağlıdır. Birlik Dayanışma yollarıyla TİP ve TSİP arasındaki eylem birliği tüm demokrasi güçlerini birleştirmekte bir çekim merkezi yaratabilir. Kürt devrimci demokratlarıyla bu üç politik güç arasındaki ilişkiler, CHP sol kanadının anti-emperyalist ve demok-

rasi yanlısı tutumu bu ödevin olgunlaşmakta olduğunu gösteriyor. Bunun yanısıra Maoçu ve yozlaşmış terör guruplarının ve bunlara karşı çıkan küçük burjuva devrimci guruplardan da eylem birliğine katabilecek olanlar vardır. Günümüzde emperyalizmin hegemonyası, baskı ve terör hızla artıyor. Demokratik özgürlükler alanında tehlikeli bir daralma ortaya çıkıyor. Faşizm yanlısı güçler daha da saldırganlaşıyor. Bu koşullarda partimizin öne koyduğu güncel amaçlara ancak yığınların güçlü savaşlarıyla ulaşılabilir. Bu nedenle bugün bir yandan tüm yerel işçi ve emekçi çıkışlarını örgütlemek için aralıksız çalışılmalıdır, öte yandan da tüm bu direnişleri ülke çapında genel grev, genel direniş hedefine ulaştırmak için gereken tüm hazırlıklar daha da hızlandırılmalıdır.

Gözlerimizi yığınların direnişlerine çevirmeliyiz. En küçük bir direniş umulmadık anda yığınları hızla hareketlendirebilir. Parti örgütleri, komünistler her eyleme önderlik etmeli, onu yaymaya, derinleştirmeye çalışmalıdır. Yığınların içinden çıkan yeni güçleri daha büyük bir enerjiyle örgütlemelidir.

İşçi sınıfının birliği yolunda

Yoldaşlar, 1978 yılında yapılan Plenumdan bu yana partimiz işçi sınıfının birliği yolunda vargüçle çalıştı. Daha şimdiden işçi sınıfının birliği perspektifinde işçi sınıfının değişik partileri arasında eylem birliği için önemli adımlar atıyor. Zorluklar, eksiklikler yok değildir. Çözülmemiş sorunlar yine de vardır. Kimi alanlarda görüş ayrılıklarının bugün de sürüyor olması doğaldır. Ama gelişmenin yönü artık belirgindir. Türkiye işçi sınıfı hareketi içinde birlik eğilimi güç kazanıyor. Son zamanlarda emperyalizme, NATO'ya, işbirlikçi-tekkelci burjuvazinin terör ve baskılarına, işsizliğe, pahalılığa karşı, barış, ulusal bağımsızlık, demokratik haklar ve özgürlükleri savunma direnişlerinde eylem birliği gelişiyor. Bu eylem birliğinde, işçi, gençlik, kadın barış yığın çıkışlarına TİP ve TSİP de katılıyor.

Yoldaşlar, bu partilerle yıllar boyu süren görüş ayrılıklarının bir günde ortadan kalkmasını elbette beklemiyoruz. Nedir ki bu ayrılıkları abartmak, onları aşılmaz saymak doğru olmaz. Geçmişte neredeyse birinci planda olan ayrılıklar, bugün ya ikinci plana geçiyor, ya da ortadan kalkıyor. Bunun en iyi örneklerinden birisi TİP'in geçirdiği evrimdir. Şimdi bu parti temel stratejik çizgisini yeniden gözden geçiriyor, devrimin aşamaları cephe ve bağlaşıklar, değişik savaş ve örgüt biçimlerinin tanınması gibi bir dizi sorunda eski ko-

numlarından ayrılıyorlar. Çok iyi görüyoruz ki bu olumlu gelişmeler yine TKP'nin politik çizgisine karşı temelsiz suçlamalarla içiçe geçiyor. Kimi zaman bağlaşıklar arası tartışma biçimine hiç de uymayan davranışlar oluyor. Bu durumda biz komünistler ne yapmalıyız? Kuşkusuz biz partimizin Leninci çizgisini bağlaşıklarımıza sabırla anlatmalıyız. Bu tutumumuz politikamızın bilimsel ve devrimci temellerine duyduğumuz derin güvenden kaynaklanıyor. TKP'nin ilk atılımı yıllarında partimizin önünde legalizmle savaş sorunu boylu boyunca duruyordu. Kuşkusuz günümüzde burjuva demokrasisindeki tehlikeli daralma karşısında da bu savaş öneminden bir şey yitirmemiştir. Milyonlarca emekçinin ilicinde yer alan burjuva yasal önyargıları kırmak gerici teröre devrimci karşı koyuş için zorunludur. Ama legalizmle savaşta günümüzde ortaya çıkan değişimi kavramak gerekir. Geçmişte illegal parti çalışmasını yadsayan, illegal partiyi bir yana iten, işçi sınıfının politik örgütlenmesini yalnızca legal örgütlenme temellerine oturtmaya çalışan anlayış, TKP ile hiçbir eylem birliğine yanaşmama biçiminde ortaya çıkıyordu. Bugün bu anlayıştan geriye ne kalmıştır? Parti hücrelerimizin özverili ardıcıl savaşları yığınlar arasında kök salan illegal bir örgüt aygıtı yarattı. İşçi sınıfının politik bakımdan bilinçli kesimi arasında legalizm dediğimiz eğilim özlü bir yankı bulamadı. Bugün yasal çalışan işçi partileri işçi sınıfının eylem birliğinin önemini belirtiyorlar. Ve eylem birliği pratikte ya alıyor. O nedenle şimdi bu burjuva yasal önyargılara karşı savaş temel olarak yığınları eğitimin zorunlu bir görevi sayıyoruz. Bu sorun, işçi sınıfının eylem birliğinin güçlendirilmesine yardımcı olacak bir içerikle işlenmelidir. Bu sorunu işçi sınıfının politik yolunda, ülkemizin bugünkü koşullarında en geçerli biçimi bulmak açısından çözmek gerekiyor. TKP üstündeki yasak yalnızca bizim partimizle yönelik anti-demokratik bir uygulama değildir. Bu anti-komünist yasak egemen sınıfların tüm demokrasi güçlerine, halkımıza karşı her zaman kullanageldiği zorbalığın en kaba biçimidir. Buradan çıkan sonuç bugünkü koşullarda egemen sınıfların baskı yöntemlerine karşı illegal örgütlenmeyi güçlendirmenin zorunlu olduğudur. Lenin'e göre "komünist partilerinin legal çalıştığı en demokratik ülkelerde bile komünistler illegal örgütlenmeden tümüyle vazgeçemez. Bu görüş bizim ülkemiz için elbette çok daha fazla geçerlidir. TKP örgütlenme biçimini saptarken yalnızca yasa-

ra bakmıyor. Hiçbir yasa ülkenin politik güçler oranı karşısında belirleyici olamaz. Bu nedenle partimizin örgütlenme biçimi her şeyden önce ülkemizin politik koşullarının çözülmesine dayanıyor. Günümüz koşullarında illegal çalışan komünist partisinin yönetiminde olmayan işçi sınıfı hareketi egemen sınıfların aşırı zorbalığına karşı gereken savaşı yürütemez, bu savaşın sürekliliğini sağlayamaz, geniş demokrasi güçlerini etkin biçimde çevresinde toplayamaz. Bu arada biz TKP'nin yasal çalışması imkanını elde etmesini yasa-ların değiştirilmesine kadar ertelemeyeceğiz. Elverişli politik koşulların oluştuğu bir durumda bu tür anti-demokratik yasanın kağıt üstünde kaldığını bir çok ülkenin sınıf savaşı pratiği doğrulamıştır. Böylece elverişli koşullar ise TKP'nin güçlendirilmesi işçi sınıfının eylem birliği ve aktif birleşik bir demokrasi hareketinin yaratılmasıyla sağlanabilir. TKP illegal çalışmadan vazgeçmeye ve burjuvaziyle sıkı işbirliğine dayanan likidatörlüğe karşı uzun yıllar çetin bir savaş verdi. Bu savaş hiçbir zaman gündemden inmemiştir, inmeyecektir. Ama şimdi ters likidatörlüğe karşı kesin savaş da gündeme gelmiştir. İşçinin Sesi gurubunun "TKP'ne Özgürlük" belgisini ve legal çalışmaya kararlaşmalar, ters likidatörlüğe karşı savaşın önemini gösteriyor. Bu tür sol gevezelik edenlerin işçi sınıfı partileri arasında oluşan eylem birliğine dolu dizgin saldırılarına boşuna değildir. Çünkü günümüzde işçi sınıfı hareketinin legal ve illegal savaş biçimlerini uyumlu biçimde uygulaması tam da bu eylem birliğinin derinleşmesiyle ve giderek özel bir biçim altında politik birliğe dönüşmesiyle en etkin düzeye yükseltilir.

TKP legalizme karşı savaş bayrağını yükselttiği ve bütün güçlerini illegal parti örgütlerini güçlendirmeye yöneldiği atılım dönemlerinde Türkiye'de legal bir işçi sınıfı partisi olanağı yadsı-mamıştır. Bir ülkede bir tek komünist partisinin varlığı ilkesi temel bir ilkedir. TKP ile omuz omuza savaşan yığınlar legal, birleşik bir işçi sınıfı partisi olursa bu tek komünist partisi ilkesiyle çelişmez. Tek komünist partisi ilkesi ülkemiz koşullarında son-mut biçimler gösterir. Legal ve parlamenter olanakların büsbütün tükenmediği koşullarda hiç bir komünist parti bu alanlardaki olanaklardan vazgeçemez. TKP illegal olmasına karşın yıllardan beri legal örgütsel biçimlerden, legal olanaklardan da yararlanıyor, parlamenter savaşım da içinde olmak üzere değişik savaş biçimlerini

MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

uyguluyor. Kuşkusuz bu olanakların daha da iyi değerlendirilmesi sorunu çözüm bekliyor. Bu sorunun çözümü işçi sınıfı partilerinin politik birliği sorununun çözümüyle iç içe geliyor.

Yoldaşlar zaman zaman TKP'nin işçi sınıfının eylem birliği politikası üstüne tümüyle gerçek dışı sözlerin edildiği oluyor. Açıklık ve içtenlikten yoksunluk, hegemonyacılık, bağlaşıklarını eritme gibi savlara en iyi yanıt ne olabilir. En iyi yanıt tüm işçi partilerinin önüne elle tutulur, somut bir politik birlik planı koymak ve bunu her türlü subjektif engeli adım adım aşarak uygulamaktır. Bizce böyle bir plan, ülkemiz koşullarını göz önüne almayarak, illegal örgütlenme, legal örgütlenme arasında doğru bir ilişki oluşturmayı amaçlamalı, hem eylem birliği alanındaki somut gelişmelerden hareket etmeli hem de işçi hareketindeki bölünmeyi giderme yollarını göstermelidir. Eylem birliği yolunda bugüne kadar atılan adımlar, şimdiden işçi sınıfı hareketi önüne geniş bir çevreni açıyor. Birlik Dayanışma Yıyınlarıyla TİP ve TSİP arasında gelişen ilişkiler ülkemizde birleşik, yığınsal, legal bir işçi sınıfı partisini yaratma olanağını olgunlaştırıyor. Bugün işçi partileri şu noktada görüş birliğine varmışlardır. Onlar ülkemizde sosyalizm hüküsüne gönül vermiş genç yığınların bugün örgütlü bir güç durumuna getirilemediği gerçeğini görüyorlar. Tüm bu yığınları kucaklayacak politik örgütlenmenin biçimini yaratmak, yasal örgütlenme alanında her tür dar kapıcılığa son vermek gerekiyor. TKP yasal işçi hareketiyle omuz omuza bu sorunun çözülmesi için elinden geleni yapacaktır. Böyle bir gelişme her şeyden önce TKP ile işçi partileri arasındaki görüş ayrılıklarının Marksizm-Leninizm ve Proletarya Enternasyonalizmi ilkeleri temelinde giderilmesiyle bağlıdır. Günümüz koşullarında böyle bir platformda görüş birliğine varmak olanaklıdır ve söz konusu partilerin ortak bir istemidir. Bununla birlikte görüş ayrılıklarının tümüyle giderilmesi ancak her düzeyde eylem birliği sürecinin derinleşmesi ve kalıcılaşmasıyla olanaklı olabilir. Bugün partimizin güncel görevi bu süreci adım adım ilerletmek için elinden gelen tüm çabaları göstermektir. Görüş ayrılıklarını gidermek işçi sınıfının yasal politik örgütlenmesinin birleşik ve olabildiğince yığınsal bir düzeye yükselmesi için çalışmak hedefi gerçekçidir. Ama süreç içindeki evreleri özel isteklere göre atlamak söz konusu olamaz.

Eylem birliği ve politik birlik sorunları günümüzde değişik çev-

relerde yoğun bir tartışma konusudur. Bu tartışmalarda ortaya atılan görüşlerin tümü de iyice incelenmeye değerdir. Yanlışların ve doğruların savunulduğu bu tartışma her ne olursa olsun bir gerçeği gösteriyor. İşçi sınıfı hareketi içindeki bölünmüşlüğü gidermek için gereken nesnel koşullar olgunlaşıyor. Elbette işçi sınıfının birliği sorunu yalnızca bu güçler arasındaki politik birlikle tümüyle çözülmüş olmaya caktır. Önümüzde milyonlarca işçiyi burjuva ve küçük burjuva ideolojisinin etkilerinden kurtarmak, her aşamada işçi sınıfının birliğini yeni bir düzeye yükseltmek gibi çok önemli görevler duruyor. İşçi sınıfı tarihsel görevini yerine getirmesi, bu görevleri çözmeye yönündeki başarılarımıza bağlıdır.

Sendikal hareketin birliği için

Yoldaşlar, ekonomik bunalımın derinleşmesi ve sıkıyönetimin, Amerikancı hükümetin, işbirlikçi tekellerin saldırısı karşısında en başta işçi sınıfı direniyor. Bu savaşın can evinde parti örgütlerimiz, komünistler yer alıyor, böylelikle çetin savaş koşulları sendikal harekette eylem birliğini daha da yakıcı yapıyor. Onbinlerce işçi grevde. Bu grevlerin başarısı temel bir zorunluluktur. Sendikal kazanımlar, grev hakkı, toplu sözleşme hakkı tehlikededir. Bu tehlikeleri önlemek, grevleri güçlendirmeye emekçilerin direnişlerini bu grevlerin çevresinde toplamaya bağlıdır. Bu da ancak sendikal eylem birliği ile çok daha etkin olarak başarılabilir. Sendikal eylem birliği her şeyden önce DİSK ve TÜRK-İŞ arasındaki eylem birliği demektir. Çünkü sendikal işçiler büyük çoğunlukla bu iki Konfederasyonda örgütlüdür. Komünistler işçilere bu gerçeği anlatmalı grevlerin başarısı, işçi düşman yasaaların önlenmesi için bu sendikal eylem cephesinin büyük bir güç olduğunu göstermelidir. Geleceğin sendikal birliği böyle bir devrimci birlik bilinci yaratılmadan düşünülemez.

Bugün DİSK içinde sorunlar kökten çözülmese de olumlu gelişmeler yok değil. Sınıf sendikalarını dışlama girişimlerinin ne denli zararlı olduğu bir ölçüde anlaşılmış, Maden-İş, Baysen, Bank-Sen DİSK çatısı altındaki onurlu yerlerini almışlardır. Türk-İŞ yönetimi tabanın ve bir çok sendikaların baskısı altında hükümetin politikasını zaman zaman eleştirmek zorunda kalıyor. Yığınları saran genel grev isteği Türk-İŞ yönetimine bile genel grevden söz ettiriyor. DİSK'e, Türk-İŞ'e bağlı ve

bağımsız sendikalar arasında eylem birliği yolunda kimi adımlar atılıyor. Ama öte yandan DİSK yönetimi sendikal eylem birliği girişimlerine aktif katılmıyor. Türk-İŞ'i eylem birliğine çekmek için yeterli çabalar harcamıyor. DİSK'in birliğini pekiştirmek yönünde gereken tüm adımları atmıyor. Özellikle son dönemde DİSK sıralarına artan ölçüde göşist gurupların sızdırıldığına tanık oluyoruz. Binbir parçaya bölünmüş bu guruplar işçi hareketinde zararlı bir işlev görüyor. Türk-İŞ yönetiminin faşist MHP ile içli dışlı oluşu, hükümetle gizli pazarlıklar sürdürmesi işçi sınıfımız için büyük bir tehlikedir. Bu tutumları her somut durumda yığınları sergilenmelidir. Öte yandan Türk-İŞ yöneticileri boş sözlerden, demagogiden vazgeçmeye, yüzbinlerce işçinin sesine kulak vermeye, tabanın gerçek istemleri yönünde davranmaya zorlanmalıdır.

Son dönemde CHP yöneticilerinin "işçi komiteleri" adı altında DİSK'te ve Türk-İŞ'te yeni bir bölünme yaratma hazırlığı görülmüyor. Sosyal-reformizmi işçi sınıfı sıralarına sızdırma girişimleri önlenmelidir. Bu bölücü girişimler durdurulmalı, bu amaçla eylem birliği güçlendirilmeli, Koçların, Sabancıların işçi düşmanı saldırısına eylem birliği ile göğüs germek için çalışılmalıdır. Sendikal harekette birlik eğilimleri en başta komünistlerin ardıcıl savaşlarıyla güçleniyor. Bundan böyle de komünistler sendikal hareket içinde partinin konumlarını güçlendirmekle görevlidirler. Bu ister sınıf uzlaşmacı sosyal-reformcu, ister gertel yönetimli olsun, tüm sendikalar için geçerlidir. Hele Türk-İŞ içinde çalışmak bugün için daha da yakıcı bir zorunluk olmuştur. Komünistlerin aktif olarak çalışmadığı bir tek sendika kalmamıştır.

Komünistler etki alanı ne olursa olsun TİP'li, TSİP'li sendikalarda, işçilerle en yakın dayanışmayı sağlamalıdır. Eğer bu partiler sendikal hareket içinde göşistme, sosyal-reformizme, her türden gericiğe karşı savaşarak güçlenirlerse bunun karşısında komünistlerin en küçük kaygısı yoktur, olamaz da. Bu işçi sınıfımızın çıkarına olan bir gelişmedir. Önemli olan bu gelişmenin komünistlerin konumlarını zayıflatmamasıdır. Bu da partimizin daha enerjik, daha aktif çalışmasıyla sağlanabilir.

Partimizin işçi sınıfı içinde çalışmasında sendikal demokrasi çok önemli bir ilkedir. Bu ilke her zaman her yerde savunulmalıdır. Sınıf sendikaları bu ilkeyi bir daha hiç kimsenin geri alamayacağı biçimde yerleştirmelidir. İşçi sınıfı

fının sendikal eylem birliği ancak bu alandaki güçlü çalışmalarla gerçek anlamını kazanabilir.

Politik eylem birliği alanında birçok zorluklar aşılmıştır. Görev şimdi proletaryanın yığınlarına çok daha büyük enerjiyle dalmaktır. Bugün güncel amaçlar için sağlanan sendikal eylem birliği UDC'ye giden yolda da önemli bir adım olacaktır.

Köyde örgütlenme

Yoldaşlar, işçi sınıfının temel bağlaşığı köylülüktür. Büyük toprak sahiplerinin dışında kalan milyonlarca köylüyle işçi sınıfının bağlaşıklı UDC'nin temelini oluşturacaktır. Sosyalizme açılan İDD geniş köylü yığınlarını kazanmadan başarıya ulaşamaz. Bugün de gerici hükümetin halk düşmanı politikasının karşı demokratik eylem birliği, köylülüğün geniş kesimlerini onların örgütlerini kucaklamadan başarıya ulaşamaz. Köylülük arasındaki çalışmamız henüz zayıftır. Köylü yığınları arasında örgütlenme sorunu gündemin baş yerinde duran sorunlardan biridir. TKP'nin etkinliği köy öğretmenleri, köye giden sağlık emekçileri, teknisyenleri arasında giderek artıyor. Tarım işçilerinin sendikal örgütlenmesinin sınıf ve yığın sendikacılığı temelinde birleştirmeliyiz. Bu konuda parti örgütlerinin önünde geniş bir çevreni vardır. Köye girmek, köylü yığınlarıyla bağlanmak için bütün olanakları sonuna kadar değerlendirmek köylülerin her türlü yığın örgütlerinde de aktif olarak çalışmak gerekiyor. Geçtiğimiz dönemde kooperatif hareketinde önemli gelişmeler oldu. Bu demokratik kazanımları korumak ve pekiştirmek zorunludur.

Parti örgütlerimiz köylülüğün değişik katmanlarına, dinsel ve ulusal özelliklere, her bir bölgenin kendine özgü somut koşullarına büyük dikkat ayırmalı, örgütlenme biçimini yaratıcılıkla bulmalı, geleneksel ve yeni, geçici ve kalıcı örgütlenme araçlarını ustalıkla kullanmalı, parti güçlerini en verimli biçimde örgütlendirmelidir. Bu alanda azımsanmayacak deney birikiminden yararlanılmalıdır.

Gençlik, kadın, öğretmen, memur, teknik eleman ve barış hareketinde birlik için

Yoldaşlar, İGD'nin legal çalışma olanakları kaldırıldı. Bu örgüte bağlı onbinlerce üye bugün yeni koşullara uygar biçimlerde büyük bir özveriyle savaşıyor, sıraları her geçen gün genişliyor, güçleniyor. Değişik demokratik ilerici gençlik

MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

Örgütleri arasında eylem birliği pekiyor. Türkiye gençlik hareketinin önünde bu güçlü aktif yığını somut koşullara uygun bir biçimde yeniden legal olarak örgütlemek görevi duruyor. Yurt çapında birleşik, yığinsal ve legal tek bir gençlik örgütü, İGD, Genç Öncü, SGB üyesi ve Kürt devrimci-demokrat gençliğin, giderek CHP'li gençliğin güçlerini birleştirmelidir. Göşist guruplara katılmış gençlik yığınları aralarına kazanmalıdır. Kuşkusuz işçi sınıfının savaş yoluna kendilerini adanmış gençler bu koşullarda da partimizin yedek gücünü oluşturmaktadır. İKD'nin legal çalışma olanaklarının kaldırılması ilericiler kadınların savaşını durduramadı. Onlar yeni koşullarda çok zengin savaş deneyleri kazandılar. Birleşik, yığinsal ve legal bir kadın örgütünü kurulması değişik demokratik, ilericiler kadın örgütleri arasındaki eylem birliğini pekiştirecektir. Bu örgüt İKD'li, TKP'li, DKB'li, Kürt devrimci-demokrat, CHP'li ve partisiz kadınları birleştirmeli. Partimiz kadın hareketine bugünkü koşullarda daha büyük önemle ve özenle eğilmektedir.

Atılacak bu adımlar parti örgütlerimizin üstüne büyük sorumluluklar yüküyor. Komünistler yıllardan beri yığınların arasında gerici yönetimi bile olsa her tür yığın örgütlerinin içinde çalıştılar, en bilincil, en savaşkan güçleri partiyeye kazandılar. Onlar birleşik gençlik ve kadın örgütlerinde çok daha büyük başarılar elde edebileceklerdir. Bu örgütlerin bağimsızlığını, birliğini gözbebeği gibi savunacak, hem partimizi, hem de işçi hareketini, halkımızın kurtuluş savaşını on kat daha güçlendireceklerdir.

Yoldaşlar, halkımızın ulusal bağimsızlık ve demokrasi savaşında öğretmen hareketi önemli bir etkidir. İlerici güçler arasındaki bölünmeden yararlanarak likidasyon politikası izledikten sonra burjuvazinin TÖB-DE'ın legal çalışma olanaklarını kaldırması demokratik öğretmen hareketi için ciddi bir zarardır. Bugün öğretmen hareketinin de önünde birleşik, yığinsal, legal bir örgütün oluşturulması görevi duruyor. Gelişen eylem birliği süreci içinde bu yoldaki subjektif engelleri aşmayı başarmak herkesten çok komünistlerin görevidir.

Eylem birliğinin gelişmesi işkolları temelinde örgütlenmiş memur demeklerinin konfederatif yapıda merkezi bir örgütte birleştirilmesi ve ülke çapında birleşik yığinsal, legal bir memur örgütlerinin aktif bir demokrasi hareketinde daha büyük etkinliklere yer almasını bu örgütlerden atılan eylem birliği adımlarının güçlenmesine bağlıdır.

Yoldaşlar, uluslararası durumdaki yeni evre, emperyalizmin ülkemizi karşı karşıya bıraktığı olağanüstü tehlikeler barış hareketinin önemini daha da artırıyor. Barış Komitesi Derneğini daha da güçlendirmek, onun etkinliğini ve saygınlığını arttırmak gündemdedir. Bu örgütün son kongresinde eylem birliğinin güçlenmesiyle atılan adımlar olumlu olmuştur. Şimdi Türkiye barış hareketinin çok daha güçlenmesi için olanaklar genişlemiştir. Barış hareketi nispeten en geniş güçleri kapsayarak tutarlı bir çizgide ilerlemesi dün olduğu gibi bugün de en başta komünistlere bağlıdır. Bu görevi daha büyük bir enerjiyle başaracağız. Şimdi, tüm barış savaşçıları ABD emperyalizmini ve NATO'ya egemen çevrelerin saldırı amaçlarına, ülke ekonomisinin askerleştirilmesine, militarist ideolojinin yaygınlaştırılmasına, hızlandırılan silahlanmaya, özellikle ülkemizdeki atom silahı depolarına, saldırı ve casusluk işlerine, ABD ile imzalanan ikili kölelik antlaşmasına karşı kampanyaya güç vermediler. Batı-Avrupa'ya ABD ölüm füzesinin yerleştirilmesini, bölgemizde emperyalizmin serüvenci, askersel provokasyonlarına karşı halkımız eyleme geçirmek önde gelen görevlerdir. Dünya ve bölge barışını, ülkemizin güvenliğini karşı bu girişimlerin içyüzünün halkımız için yarattığı tehlikeleri açıklamak büyük önem taşıyor.

Yoldaşlar, işçi hareketinin birliği, gençlik, kadın, öğretmen, memur, teknik eleman ve barış hareketinin birliği yolunda atılacak bu adımlar ne anlama geliyor? Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı demokratik eylem birliği politikasıyla birlikte bu adımlar UDC'nin kuruluşu yolunda dayanaklar oluşturacaktır. Bunlar sosyalizme açılan İDD'nin politik ordusunu bugünden oluşturmaya yönelik adımlardır. Bugünkü politik durumda halkımızın karşı karşıya olduğu tehlikeleri göğüslemenin, ekonomik, sosyal ve politik bunalımların doğurduğu olanakları devrimci yönde değerlendirmenin, en geniş yığınları devrimci hazırlamanın bugünkü somut görevleri belirlenmiştir. Partimizin ulusal demokratik güçleri emperyalizme ve iç gericiye karşı birleştiren bu politik reformculuğun, sektörler ve serüvenciliğin karşısında biricik devrimci alternatifidir.

Yoldaşlar, geçtiğimiz dönemdeki parti çalışmalarımızı değerlendiren, Londra'da üslenen ve bozguncu, sektör, serüvenci bir çizgi izleyen *İşçinin Sesi* gurbundan da söz etmek gerekiyor. İçinde parti üyeleri de bulunan bu grup 1978 MK Plenumu'ndan sonra, 1977 yıllarının

geliştirdiği ayrı bir ideolojik, politik platformu parti içinde sinsice yaymak amacı ile aktifleştirdi. Bu platform birçok noktada partimizin Leninici doğrultusuna, en başta işçi sınıfının birliği ve UDC politikasına ters düşüyordu. Leninizmi sol konumlardan çarpıttıyordu. Bu grup 1978 yılı boyunca, özellikle 1979'un ilk yarısında bu serüvenci ve sektör görüşlerini partinin belgelerini kendine kalkan ederek yaymaya çalıştı. 1979'da Politik Büro'nun yöre sekreterleri ve yığın işçileri sorumluları ile yaptığı toplantı partiyeye dayatılmak istenen bu görüşleri eleştirdi. Bu grubun başını çeken Veli Dursun görevinden alındı. Tüm MK üyeleri bu önemi onayladı.

Planları bozulan bu grup bu defa partiyeye açıkça baş kaldırdı. *İşçinin Sesi* sorumlusu, gazetesini yeniden ve parti düşmanı bir yayın organı olarak yayınlamaya başladı. Lenin'i Lenin'in karşısına çıkaran, yalanla gerçeği birbirine karma taktikini uyguladı. Politik Büro'nun bu yayını durdurma direktifini uygulamadı. Politik Büro, parti disiplini ve konspirasyonu çiğneyen ve partiye leke süren Veli Dursun'un ve onunla bağlı "Londra Komitesi" üyelerinin bu tutumunu partiden kesin ayrılmaya niteledi ve bunları üyelikten attı, komiteyi dağıttı. Partimizin bazı örgütlerinde bu grubun kışkırtmalarına kapılan, örgütsel disiplini bozan asayide kimse de değişik parti örgütlerinin kararlarıyla üyelikten çıkarıldı.

Yoldaşlar, o günlerden bu yana geçen yaklaşık bir yıl boyunca süren savaşın sonucu açıktır. MK'ya sınıksı bağlı örgütlerimiz bu grubun bölücü ve serüvenci planını bozmuştur. Partimizin birleşik Leninici güçleri bu parti düşmanı grubu tüm örgütsel alanlarda yenilgiye uğratmış ve parti örgütlerimiz eksiksiz bu grubu işçi sınıfının birliğine, ulusal demokratik güçlerin cephesine ve partimizin bütünlüğüne düşman bir akım olarak suçlamıştır. Bu grup işçi sınıfının gençlik ve kadın hareketinin içinde bütünüyle yahtlanmıştır. Parti (...) grup amaçlarına ulaşamamıştır. Bu grup, partide demokratik santralizmi yıkmak, parti sıralarında tıpkı göşist akımlarda olduğu gibi binbir grubun birbiriyi delastığı bir ortam yaratmak, partiyi zayıflatmak ve onu egemen sınıfların saldırıları karşısında silahsız bırakmak istedi. Bu örgütlü hiyanetin amacı TKP'yi yığınlardan koparmak, onu bağlaşıklarından ayıltmak, hızla gelişen işçi sınıfının eylem birliği hareketini sonuçsuz bırakarak, partiyi ya da parti-

den koparabildikleri örgütleri bugün karşı-devrimci yüzleri açığa çıkan bir avuç terörist örgütün peşisıra serivene itmekti. Öyle olmadı. TKP sıralarında bu hiyanete kapılanlar partinin ezici çoğunluğu karşısında yok denecek ölçüde kaldı. Partimizin Leninici birliği daha da pekişti. Şimdi MK'nın otoritesini, parti birliğinin gücünü denemek isteyen bu kimselerin verdiği sonuçtan çıkarılacak dersler vardır. Savaş açık olmuş, parti düşmanları diyebileceklere herşeyi açıkça demişlerdir. Burjuvazinin yayın organları, Maoçu gazeteler onların yayınlarının ulaştığı yerlere bu grubun görüşlerini, merkezlerinin adresini iletmis, duyurmuştur. Sonuç ortada. Bölücülük, bozgunculuk tam bir yenilgiye uğramıştır. Parti örgütlerinin, üyelerin bölücülere tanıdığı özgürlüğü egemen sınıflar, Maoçular tanıdığına göre hiç kimsenin yakınmaya hakkı yoktur.

Yoldaşlar, partimizin dört yandan ateş altına alındığı bir durumdan partiyeye hiyanet edenler, kuşkusuz istediklerini elde edemediler. Ama partimiz herşeye karşın hiç zarar görmedi değil. Egemen sınıflar, Maoçular, göşist guruplar bu grubun yayınlarını, eylemlerini TKP'ye saldırı için iyice kullandılar. Bu nedenle açık tam bir parti düşmanı guruplarla yapılan savaşımı değerlendirmek, ondan gereken sonuçları çıkarmak zorundayız. Birincisi, oportünizmin kaçınılmaz evrimiyle ilgilidir. Sınıf savaşının çetin bir döneme girdiği, bunalımın derinleştiği, küçük-burjuvazinin sağa-sola yalpaladığı, savrulduğu dönemde bu grubun çıkması rastlantı değildir. Bu grup önce ideolojik, politik bir platforma ortaya çıktı ve bir çok noktada Leninizme, parti çizgisine ters düştü. Sonra partiyeye düşman kesildi ve onu bölmek için herşeyi yaptı. En sonunda egemen sınıfların, Maoçuların elinde TKP'ye karşı bir saldırı aracı oldu ve yozlaştı. İkincisi partimizin birliğinde ideolojik çalışmanın yer ile ilgilidir. Bu deney tüm komünistlere ideolojik çalışmanın parti çalışmasının can damarı olduğu gerçeğini bir kez daha anımsatmalıdır.

Kısa zamanda Leninici yanıtları verilememesi kimi sorunların boşlukta kalması her zaman parti düşmanlarına yarar. Üçüncüsü, parti içinde ortaya çıkan oportünist akımlara ve değişik görüşlere karşı tutumla ilgilidir. Partimiz söz konusu grubun ters konumlarına 1977 yılında değinmiş, özellikle *İşçinin Sesi* gazetesini merkez komitesi organıyla uyumlaştırma yolunda çalışmıştır. Sözlü uyarılarda bulunmuş, Atılım'da bu konuda yazılar yazmıştır. Po-

MENŞEVİK "PLENUM" RAPORU

litik Büro'nun 1978 toplantısı öncesinde de bunların bazı yanlış eğilimlerini eleştirmiş, 1979 Politik Büro toplantısından sonra da bu toplantıda alınan kararlar doğrultusunda sözlü ve yazılı yayınlarda ideolojik savaş yürütmüştür. Bununla birlikte partimizin ideolojik aygıtı bu gurubun yanlış görüşlerini enine boyuna ele alıp inceleyemedi. Parti içinde ideolojik savaşın önemini kavrayamadı, kavratamadı. Deney, oportünist görüşleri herşeyden önce ideolojik savaşla yenilgiye uğratmak, örgütsel önlemleri ise parti düşmanlığında ayak direyenlere karşı uygulamak gerektiğini bir kez daha gösteriyor. Gerçekten partimizde bağli içtenlikle Leninizme inanmış yoldaşları kariyerist parti düşmanlarından ayırıp onların tek tek herbiriyi, sonuna kadar ilgilensin, kafalarına takılan sorulara açıklıkla yanıt vermek, arıcılıkla, sabırla onları parti örgütünün doğruluğuna inandırmak, onları yeniden partiye bağlamak... İlkesel tutum budur.

Yoldaşlar, örgütsel alanda tümüyle yenik düşmekle birlikte parti düşmanı gruplarla ideolojik savaşın sürüyor, süreçtir. Şimdi parti örgütlerimiz, tüm yayın organlarımız bu gurubu ideolojik olarak ezmekle görevlidir. Bu süreçte şu ya da bu nedenle parti düşmanlarının etkisi altında kalmış, onların yanlışlarından arındırmak, onlara doğruyu göstermek, yanlışlarını görenleri parti sıralarına kazanmak da komünistlerin görevidir.

Yoldaşlar, TKP sürekli yetkinleşip, gelişmesini yürüttüğü devrimci atılımını, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerine sınıksız bağlılığına üyelerinin yığınlar içinde ön saflarda özvedli disiplinli çalışmalarına borçludur. Parti örgütleri yukarıdan aşağıya MK, Plenum ve Politbüro kararlarını titizlikle somut koşullara göre uygulamak ilkesinden ayrılmadılar. Parti üyeleri, parti örgütleri ideolojik, politik, örgütsel alanlarda yollarının üstüne çıkan sapık akımlara, bozgunculara, oportünizmin her türüne, Marksizmi-Le-

ninizmi ikiye bölme çarpıtma yoluna girenlere, polisin, MİT'in de-ğirmenine su taşıyanlara karşı kesin tutum aldılar. Bu ters akımlara karşı verilen savaş partimizin Leninci birliğini daha da güçlendirdi. Bu savaş komünistlerin parti üyelerinin ideolojik gelişmesini, savaşlarda bilenmesini, çelikleşmesini sağladı. TKP hızlı bir boy atma, örgütlenme sürecindedir. Bu büyüme birde eylem birliği politikasını hızla uyguladığımız koşullarda gerçekleşiyor. Bu durum önümüzde yeni sorunlar koyuyor. Eylem birliğinde atılan adımlar bir tehlikeyi getiriyor. Komitenin yedinci kongresi haklı olarak tek cephe taktikinin geniş olarak uygulanmasında sağ tehlike olacaktır diye bugün de geçerli olan bir uyarıda bulunmuştur. Bu saptama bizim için önemlidir. Ama tehlike var diye kabuğumuza çekilecek de değiliz. Lenin, "ardında hiçbir tehlike getirmeyen savaşım biçimi ya da politik durum yoktur ve olamaz" diyor. Sorun durumu açıklıkla görmektir. Politik olarak her türlü sektelekle savaşıyor, yığınlarla bağlanmamızın, eylem birliğinin önünde duran tüm duvarları yıkıyoruz. Ama bu ideolojik çalışmanın ve ilkesel ideolojik savaşımın düzeyini yükseltme göreviyle bağlanmazsa burada ya da burada sağ oportünist akımların boy vermesi kaçınılmaz olur. Bunun tersi de doğrudur. Partimizin eylem birliği politikası devrimci bir içerikle kavratılmazsa bu sol oportünist eğilimleri de kamçılar. Bugün bu nedenle partimizin birinci sorunu ideolojik çalışma düzeyini niteliksel yükseltmektir.

Yoldaşlar, TKP Marksçı-Leninici bir partidir. Uluslararası komünist hareketin ayrılmaz bir parçasıdır. O gözlerini Büyük Oktobur Sosyalist Devrimiyle dünyaya açtı. O günden beri Lenin'in partisinin yolunda savaştı. Partimizin ideolojik çalışması ve savaşı da bu şanlı tarihe ve çetin sınıf savaşımının geleneklerine uygun olmalıdır. Ideolojik alanda çalışan parti kadroları çabalarını kat kat artırmakla görevlidirler. Bu alanda büyük eksikliklerimiz vardır. İdeolo-

jik çalışmadaki her zayıflık partimize, işçi sınıfının savaşına zarar veriyor. Yepyeni bir çalışma, yepyeni bir anlayış gereklidir. Kanıtsız kuru laf ebeliğine son verilmelidir. Yüksek bir teorik düzey sağlamalı ve partimizin politikasını temel alan, yığınların anlayabileceği bir propaganda-ajitasyon çalışması yapılmalıdır. Ideolojik aygıtlarda çalışan yoldaşlarımız ortaya çıkan yeni sorunlar karşısında aktif tutum almalı, bütün enerjileriyle o sorunları araştırmalı, hiçbir soru yanıtı kalmamalıdır. Bize her alanda girişimcilik gerekiyor. Hiç kimsenin eksikleri, yanlışları örtbas etmesine izin vermiyoruz. Kendinden kopukluk, bize yaramaz. Marksizm-Leninizmin özü eleştiricidir. İdeolojik çalışmaların düzeltilmesi bir yanı sıra kadro sorunudur. Ama böyle masa başı kadro sorunu değil, yığınlarla bağlı kadro sorunudur. Partimizde böyle kadrolar vardır ve biz bu kadroları yerli yerinde kullanacağız. Tüm ideolojik aygıtları, yayınları, en başta merkez organımız Atılım'ı daha da güçlendireceğiz. Parti içi eğitim temel bir sorundur. Eğitimin planlı, aşamalı ve merkezden yönetimi gerekiyor. Eksiksiz tüm parti üyeleri temel eğitimden geçmelidir. Kadrolarımız sert savaşlardan geçiyor, zengin deneyimler elde ediyorlar. Şimdi onları çok daha büyük bir çabayla eğitmek, Marksçı-Leninici öğretiyi silahlandırmak gerekiyor. Ama parti örgütlerinin yönetici ve militanlarının her türlü çalışmalarında deney ve bilgiden başka bir de politik bilgileri olması gerekir. Birleşik karmaşık politik sorunların çözümünde atılan davranabilmek, doğru karar alabilmek tüm komünistlerin Leninci özelliği olmalıdır. Önderlik bunu gerektirir. Kadrolara bu yetenekleri kazandırmak böylece yetenekli, yaratıcı açılma olanağı sağlamak zorunludur.

Yoldaşlar, TKP üyelerini işçi sınıfını Lenin'in proletarya enternasyonalizmi ilkeleriyle eğitiyor. Türkiye işçi sınıfı dünya devrimci güçleriyle enternasyonalist dayanışma bayrağını elden düşürmüyor. Şili halkıyla, sosyalist Vietnamla, Afganistan devrimiyle

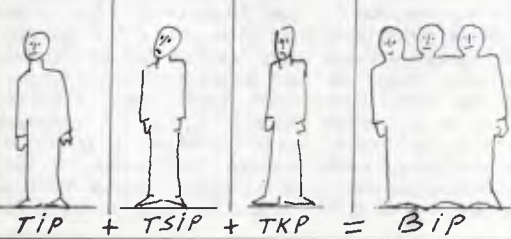
dayanışma eylemleri kampanyaları buna örnektir. Türkiye'de egemen güçlerin baskı ve terörünün hızla yoğunlaşması uluslararası dayanışmaların önemini artırıyor. Kardeş komünist partilerinin dünyadaki tüm ilerici güçlerin bu çetin koşullarda savaşan Türkiye işçi sınıfıyla, halkımızla, partimizle, demokrasi güçleriyle dayanışması güçleniyor. Batı Avrupa'daki örgütlerimiz halkımızın savaşını dünya kamuoyuna duyurmada önemli bir işlev görüyor. Türkiye demokrasi güçleriyle uluslararası dayanışmayı daha geniş ve etkin biçimde örgütlemek görevi önümüzde duruyor.

Yoldaşlar, Vladimir İLYİÇ LENİN'in 110. doğum yılı ve partimizin 60. kuruluş yılında TKP MK Plenumu, Leninizmin canlılığını, Türkiye'de komünistlerin elinde etkin bir silah olduğunu ve partimizin Leninci birliğini en iyi biçimde kanıtlıyor. Uluslararası durumda ortaya çıkan yeni evreye ülkemizin içinde bulunduğu somut koşullara uygun bir politik çizgiyi MK Plenumu tartışacak ve onaylayacaktır. Gelişmeler, uzak olmayan bir gelecekte partimizin önüne umulandan daha büyük sorumluluklar getirecektir. Pek çok şey biz komünistlerin çalışmasına, gücüne, yenme kararlılığına bağlıdır. Bugünden tüm güçlerimizi toplamalı, ileriye doğru atılım için tüm bir partiyi bir yay gibi germeliyiz. İşbirlikçi egemen sınıf giderek daralan bir yoldan yürüyor. Çetin, karşı karşıya savaşlar gündeme gelecektir. Halk düşmanı rejim yıkılacak, ileri demokratik devrimin geleceği bugünden yığınlarla gitmeye bağlıdır. Onları birleştirmeye, örgütlemeye, bugünkü taktik savaş içinde onları kesin utkuya hazırlamaya bağlıdır. Bu görev ancak halkımızın bağrında yaşayan ulusal, demokratik, tüm güçlerle omuz omuza savaşan yığınlar Marksçı-Leninici bir partiyle başarılar.

Yoldaşlar, TKP'yi bu yoldan daha güçlendirmek 60. yılımızın belgisidir.

TİP TSİP ve TKP, BİP KURULDUKTAN SONRA DA BAĞIMSIZ ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRECEKLERİNİ AÇIKLADI..

Birleşmenin 1. aşaması :

Birleşmenin 2. aşaması :

